CRISTIAN TUDOR POPESCU (n. 1956, Bucureşti), absolvent al

Facultăţii de Automatică şi Calculatoare Bucureşti, este scriitor şi gazetar, unul dintre cei mai prestigioşi din România după 1989.

Critic şi istoric de film, doctor în cinematografie şi media al

Universităţii Naţionale de Artă Teatrală şi Cinematografică „I.L.

Caragiale”, membru al Uniunii Scriitorilor şi al Uniunii Cineaştilor.

Redactor-şef al ziarului Adevărul (1996-2005), al săptămânalului

Adevărul Literar şi Artistic (1992-2005), al ziarului Gândul

(2005-2008), fondator al platformei Republica. Preşedinte al Clubului

Român de Presă (2003-2008). Realizator al emisiunilor săptămânale de cultură cinematografică Cine Te Prinde (ProTV, 2005-2014) şi

Cinematepeca (Digi 24, 2018-2019). Declarat pe baza sondajelor de opinie, de patru ori consecutiv, ziaristul şi analistul politic nr. 1

al României, în anii 2005, 2006, 2007, 2008. Deţinător al premiului european pentru jurnalism ZEIT-Stiftung. Distins cu Ordine dei

Giornalisti, înmânat de preşedintele Italiei, Carlo Azeglio Ciampi, în decembrie 2004. Premiul Congresului European de SF de la

Montpellier pentru volumul Planetarium (1987), premiul de excelenţă al revistei Convorbiri literare (Iaşi, 2011), premiul academic al

Uniunii Cineaştilor din România (2011), premiul „Ion Cantacuzino”

pentru publicistică cinematografică (UCIN, 2015).
2022 by Editura POLIROM
Pe copertă: © Dotted Yeti/Shutterstock.com
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
POPESCU, CRISTIAN TUDOR
Dumnezeu nu e mort: Interceptări. Note informative/ Cristian
Tudor Popescu. — Iaşi: Polirom, 2022
ISBN: 978-973-46-8997-2
821.135.1
Printed în ROMANIA
CRISTIAN TUDOR
POPESCU
DUMNEZEU NU E MORT
Interceptări. Note informative
— 2022 –
interceptare 11-01
— O bere?
— Merge o vişinată, că e cam frig, nu mai merge berea, ca astă-vară când murea porcu de zăduf. Numai covidu ăsta nu moare, nici de cald, nici de frig.
— De ce să moară? Că aşa vreţi voi? Că el este un virus mic şi voi sunteţi nişte oameni mari?
— Păi, pentru că altfel ne omoară el pe noi.
— Nici vorbă. Voi vă omorâţi pe voi. Unii dau în neştire cu viruşi în stânga şi-n dreapta, alţii sunt pregătiţi să-i ia în bot zbierând că virusul nu există.
Virusache n-are de gând să omoare pe nimeni, el se aşază unde i se oferă loc şi nu face decât cum îi e felul.
— Esca spunea, după ce s-a îmbolnăvit, ea şi familia ei, că virusu e nemernic, nemernicu ăsta de virus.
— Asta e o proiecţie moral-afectivă. Omul face frecvent aşa ceva cu lucrurile, cu animalele, cu plantele.

Înjură motorul maşinii că nu merge sau îl roagă prieteneşte să pornească. Dă nume de om câinilor şi florilor, şi peştilor de acvariu. Ba chiar omeneşte şi ideile, oricât de abstracte – blestemata absolutizare a ipseităţii, zice Nietzsche.

— Ce înseamnă...?

— Ipseitate? Ipso facto – prin însuşi faptul, nosce te ipsum – cunoaşte-te pe tine însuţi, ipsaţiune – procurarea plăcerii sexuale fără prezenţa în viu a unui alt corp uman. Ipseitate înseamnă o decupare, o izolare a unei fiinţări de restul Universului, o izolare întărită prin întoarcere în sine.

— Păi, da, că Esca n-a respectat izolarea, s-a dus la o paranghelie la mare.

— Da, în pandemie. Şi fiindcă ştia că a făcut o faptă nesăbuită, încerca să se apere subconştient, şi absurd, dând vina pe virus.

Ăsta-i omul. Poate să prosopopească şi o crăpătură murdară în peretele celulei. Îţi aminteşti Naufragiatul, o variantă de Robinson Crusoe, cu Tom Hanks?

— Da, da parcă era cu Pităr Otul...

— Nu, ăla e Omul Vineri. În ăsta, Hanks se taie la mână din greşeală, dar îşi foloseşte sângele ca să picteze cu degetele nişte trăsături omeneşti pe o minge de volei marca Wilson, adusă de ape. Îi pune obiectului numele Wilson şi îi vorbeşte, se împrieteneşte cu el.

Când încearcă în disperare să se salveze părăsind insula pe o plută, Hanks îl pierde pe Wilson, luat de valuri...

Te întristezi şi tu, spectator, te doare sufletul cu care ai înzestrat mingea vopsită de tine...

— Da, acu îmi amintesc, aşa e, parcă mi-a dat ş-o lacrimă... Da ce e rău în asta? Eu zic că un om care plânge după singurul lui prieten, o minge, poate să nu fie rău cu animalele şi cu oamenii.

— Aşa îţi închipui tu, ceea ce e tot o proiecţie. Sunt destule cazurile de criminali în serie sau genocidari foarte tandri faţă de mici obiecte sau animale mici, şoareci, gândaci, peştişori. Deficitul afectiv imens, care le permite să omoare oameni fără să clipească, încearcă să-l compenseze subconştient astfel. Lucrurile şi animalele au o mare calitate: foarte rar nu-ţi fac pe plac. Dacă totuşi se întâmplă, atunci nu mai e în regulă. Un mare pucistolog, pesedistolog, sereistolog şi istoriozof se filmează pe net străduindu-se să mângâie o pisică. Felida e cât se poate de clar iritată de dezmierdările demonstrative ale personajului, care habar n-are că pisicilor nu le place să le îndoi urechile, trecându-le mâna pe cap, dar vrea să convingă privitorii ce legătură sensibilă poate să întreţină, el, nemilosul gândirolog, cu o biată pisică. Până la urmă renunţă, îi dă drumul şi animalul o zbugheşte ca din puşcă. „Lasă că vine ea mai târziu, şi-o să mă roage s-o iau în braţe”, ni se dă o asigurare, pe care n-am cerut-o, ca să nu se creadă cumva că pisica nu e supusă.

De fapt, comportamentul ăsta vine din străvechiul animism al populaţiilor primitive: a în-sufleţi un copac, o piatră, o vieţuitoare, un idol cioplit de tine. De ce? Ca să te convingi, tu pe tine, omul, că ai suflet. Dacă toată natura are suflet, atunci rezultă că şi eu musai să am suflet. Şi o ţin unii gaia-maţu chifla asta logică şi astăzi, când savanţi serioşi, cotrobăind prin creierul şi inima omului, n-au dat de niciun strop de suflet, doar de un computer formidabil, făcut din gelatină şi zgârciuri.

— Ştii ce mă gândesc? Că e plin ceru de nume omeneşti: Calea Laptelui, Ursa Mare, aia Mică, Carul

Mare şi Mic, Vărsătoru, Câinii de Vânătoare, Lebăda,

Capricornu... Oare nu tot de asta?...

— Ba da, bravo, ai înţeles perfect. Numai că ai pus

Calea Lactee, care e o galaxie, lângă celelalte, care sunt constelaţii. Umanizarea stelelor şi constelaţiilor e făcută ca să vă autoamăgiţi că sunteţi şi voi parte a Universului.

Constelaţia nu este o grupare de stele reală, cum e galaxia, e aparentă: stelele din Săgetător, să zicem, nu sunt deloc situate în acelaşi plan, cum le vedem noi, sunt la distanţe diferite de Pământ şi foarte mari în adâncime. Dacă numeşti o constelaţie Ciobanul cu Oile, deşi e la mulţi ani-lumină distanţă, nu distanţă, căci stelele nu sunt coplanare, cum am zis, poţi spera că eşti dintr-un sat cu ea, că într-o zi o să ajungi pe acolo...

De fapt, ştii care e marea aroganţă din spatele toponimiei cosmice? Să crezi că Universul a fost creat pentru om. Că ontitatea asta meta, acest metamonstru pentru care există mereu un dincolo, un deasupra, un după, este ca să apară omul în... IT. Îi zic IT, în engleză, că nu pot să zic El. Sau Ea. Şi să glăsuiască la o vişinată cum că nu există coronavirus.

— Unii zic că nu există, alţii că a fost făcut în nişte laboratoare şi i s-a dat drumu în lume.

— Ambele sunt simptome ale plinătăţii de sine, ale egolatriei umane. Căci ce e în spatele lor? Trufia că nu poate un nemernic, un nenorocit, un răhăţiş de virus, o virgulă, la urma urmelor, să pună în genunchi un om, şi mai ales nu pe mine, care sunt deştept. Virusul îi îmbolnăveşte doar pe proştii care cred în el. Adică, de ce-ţi e frică, de aia nu scapi.

Şi mai adânc, găsim aici întâlnirea cu Diavolul.

Credinţa că dacă refuzi, în ciuda faptului că îl vezi cu coarne, cu coadă şi copite, şi simţi mirosul de pucioasă, atunci el n-are ce să-ţi facă. Satana are putere asupra ta numai dacă îl validezi ontologic, dacă intri în relaţie cu el. Ceea ce e tot o formă de îngâmfare a omului. Dacă eşti bun cu mine, atunci existenţa ta e independentă de mine

şi te numesc Dumnezeu, bunul Dumnezeu. Dacă eşti rău cu mine, atunci pot să te declar inexistent, o fantasmă a minţii mele, Diavole.

— Păi, atunci, poate că n-ar trebui să stau de vorbă cu tine?

— Uite că stai. Pentru că te gândeşti că eşti singurul în situaţia asta, că eşti Alesul. Iar o aroganţă.

(

sunete de pian dezacordat)

— Nu. Mai mult mă gândesc că e destul rău şi urât în mine ca să vorbesc cu tine.

— Ha. Îmi aminteşti de un ins care îi spunea nevesti-sii, după nişte ani de căsnicie şi scandaluri: „Ar fi trebuit să-mi dau seama cu cine am de-a face, de atunci, de când te-ai dat în bărci cu unul ca mine”. Tu ai vrea să scapi de răul şi urâtul care zici că sunt în tine?

— Păi, da...

— Păi, nu. Minţi şi te minţi. E răul tău, e urâtul tău, proprii şi personale. Ce vrei, de fapt, nu este să scapi de ele, ci să ţi le accepte ceilalţi, pentru că, altfel, eşti foarte tare, ai valoare. Aveţi voi un scriitor, propus la

Nobel, care zicea că oameni de treabă sunt rataţii, marii scriitori trebuie să fie trufaşi, cinici, duplicitari, meschini, vanitoşi, cu cât mai mari, cu atât mai ticăloşi, că dacă nu, atunci nu sunt mari scriitori. Noica o zice şi el, scurt şi îndesat: „Naturile etice nu au geniu”.

E un criteriu tare, dacă i-l aplici lui Eminescu rezultă că e doar un scârţa-scârţa pe hârtie.

Notă informativă 506.

Sursa: Plătică

Există o grămadă de motive din pricina cărora o fiinţă umană poate fi tristă. De la dat afară din serviciu, până la a-i fi murit câinele sau a pierdut Dinamo. Indiferent de cauză, tristeţea arată cam la fel.

Îmi amintesc însă figura unui om, de meserie ministru, devastată sub asaltul unui val de melancolie inclasabilă. Privea crestele înzăpezite scânteind în soare ale Alpilor, sprijinindu-şi falca în palmă şi strivind chiştocul în scrumiera vârfuită. Un abur de lacrimă plutea pe ochii săi de bătrân zeu al găinilor, pradă amurgului în plină zi.

Părea să vadă ceva ce pentru restul lumii rămânea invizibil, undeva, la graniţa dintre înainte şi sus.

Rana sufletească i se citea pe chip, aşijderea resemnarea în faţa unui destin nemilos şi nedrept. Un român înjunghiat pe la spate de fraţii lui.

A oftat şi a rostit din rărunchi, clătinând uşor capul, fără să se uite la mine: „Nu mi-a dat şi mie măcar un badigard, unu, că nu ceream şapte...".

Între alte vipuri ale lumii, la Forumul Economic de la

Davos, venise şi Yasser Arafat. Am relatat într-o corespondenţă cum, în ciuda gărzilor în civil din jurul lui, am reuşit să ajung atât de aproape de liderul Al Fatah încât aş fi putut să-l omor şi dându-i cu o măciucă în cap. Cred că adevăratul său bodiguard, cel care îl ajutase să ajungă până la o vârstă înaintată, era însuşi

Allah.

Aşa că l-am întrebat, off the record, nu era un interviu:

„Credeţi că doreşte cineva să vă omoare, domnule ministru?".

Şi-a aprins următoarea ţigară din şirul nesfârşit al fiecărei zile. Cred că fuma şi în somn, cu gesturi de somnambul.

„Nu. Cine să mă omoare pe mine? Eu aş vrea să-i omor, pe nişte unii care nu sunt în stare să priceapă cum merge economia, dar să dea ordine ştiu, ca să ducă ţara de râpă."

Dânsul era, la bază, învăţător şi filatelist pasionat.

Partidul îi încredinţase conducerea ministerului Dezvoltării.

„Dar, atunci, de ce doriţi să vi se dea gardă de corp?”

Trăgea din ţigară ca un înecat.

„Pentru că asta înseamnă că statul e conştient de valoarea mea. Că am o misiune importantă şi că sunt de neînlocuit. Dacă aş avea badigard, aş fi băgat în seamă, nu vezi că nu mă întreabă nimeni nimic în afară de tine?...”

Aşa era, până şi sârbul pe lângă care încercase să se dea în speranţa că ştie româneşte se îndepărtase zâmbind.

„Ar putea fi un motiv şi faptul că nu sunteţi foarte fluent într-o limbă internaţională?”

Senchiu, no problem, jiomapel şi niet erau cunoştinţele, esenţializate, de engleză, franceză şi rusă pe care le declara în CV.

„Nu, domnule, de ce? Ceauşescu nu vorbea nicio limbă străină, şi îi ştiau toţi de frică, de la Nixon la

Brejnev. Am translator, să vorbeşti pe limba ăluilalt e semn de slăbiciune.”

„Nu e, de fapt, un fel de trădare de ţară, domnule ministru?”

„Ba da, ziaristule, bine zici. Îţi înşeli limba, îţi vinzi ţara! O să le spun asta şi la Partid.”

Se mai luminase la faţă.

„Bine, dar, mă gândesc, nu puteaţi să vă angajaţi un bodiguard privat, de la o firmă? Cât poate să coste?”

„Noo, păi ce să fac cu el? Badigarzi din ăştia au toţi şmecherii şi hoţii. Toţi au maşini de jde mii de euro, se duc cu elicopteru la cârciumă, au vile cât castelu şi bătăuşi care să-i păzească. Eu nu sunt nici hoţ, nici şmecher, eu sunt ministrul Dezvoltării în Guvernul

României, mie să-mi dai sepepist de la stat, că muncesc şaişpe ore pe zi şi de ce am eu în cap atârnă soarta ţării!”

Ultimele cuvinte aproape le strigase.

„Dar sunteţi credincios, ortodox, nu?”

M-a privit lung.

„Sigur că sunt. Mă duc la biserică, cu nevastă-mea, de câte ori am timp, citesc seara din Biblie, am duhovnic, mă spovedesc...”

„Aveţi păcate?”

„Cu gândul, fiule, păcătuiesc mult cu gândul.”

„Sunteţi credincios, deci ştiţi că aţi primit prin botez un înger păzitor, care să vă apere de rele. Nu e mai tare îngerul păzitor decât sepepistul?”

Chelnerul îmbrăcat ca un lord ne-a întrebat dacă mai dorim ceva şi s-a retras discret. Se aşternea umbra peste munţii fermecaţi de deasupra Davosului.

„Îngerul păzitor, dragule, îţi este dat ca să te apere mai degrabă de tine. Necuratul nu-ţi poate face rău decât dacă îl laşi. Îngerul îţi păzeşte mai întâi sufletul, ca să nu alunece, nu trupul. Dacă tu împiedici îngerul să ajungă la tine, el nu te poate ajuta. Dacă ochiul sufletului îţi este închis şi urechea astupată, nu vei auzi strigătul de primejdie al îngerului şi nici nu vei vedea semnele pe care ţi le pune în cale.

Sepepistul poate să te ia în braţe şi să te trântească la pământ ca să te scape. Îngerul păzitor e fratele tău întru Domnul, nu e sepepist.”

Vreo zece secunde, am păstrat tăcerea.

„N-aţi fi vrut să fiţi mai degrabă ministrul Cultelor? Şi al Culturii, bineînţeles...”

„Nu, că asta-i uşor. Cu economia-i greu. Să faci la oameni locuri de muncă, autostrăzi, să aibă putere de cumpărare mare, să-şi ia case, aici, în ţara lor, să facă

copii, nu să plece prin străinătăţi. Dacă nivelul de trai e bun, să vezi cum răsare şi cultura.”

„Dar credinţa? Depinde şi ea de situaţia economico-financiară?”

„Cum să nu. Când are omul bani, atunci e mulţumit, are un preaplin sufletesc, se duce duminica la slujbă, face donaţie la Biserică; îi dă lui Hristos ce e al lui

Hristos. Dar din dar se face Raiul...”

„Credinţa în Dumnezeu nu trebuie să fie necondiţionată, nu trebuie să continui să crezi şi atunci când îţi merge rău, sau poate tocmai atunci mai cu tărie?”

„Ba da, dragule, dar asta nu e pentru orişicine.”

„Ştiţi, în Olanda, de pildă, unde nivelul de trai este mult peste al nostru, au închis aproape toate bisericile, sau le-au făcut magazine şi muzee, că nu se mai ducea lumea...”

„Aia e o ţară stăpânită de Diavolul. Acolo se împreunează bărbaţi cu bărbaţi şi femei cu femei, nu se mai fac copii, se vând drogurile la liber. Când pune ochii

Nenumitul pe un popor, nu se lasă până nu-l ticăloşeşte de tot...”

„Şi pe noi nu poate să ne ia dracul?”

„Nu, nu poate ca să ne ia, că aici e Grădina Maicii

Domnului. Asupra României stau îngeri de pază, de asta noi ne păstrăm credinţa noastră ortodoxă, facem

Catedrala Mântuirii Neamului. Crezi că Ceauşescu a căzut că aşa au vrut americanii şi ruşii la Malta? Nu, copile, a pierit de Naşterea Domnului, pentru că s-a atins de biserici!”

Seara târziu, am mai trimis la ziar o corespondenţă despre Elveţia ca sanatoriu şi teren de golf şpriţat cu zăpadă.

Notă informativă 227.

Sursa: Colea

Lumea poartă măşti, oamenii umblă răsfiraţi, la coadă la case indicatoarele pentru distanţa de 2 m sunt respectate.

Nici în supermarketul de scule, instalaţii şi accesorii pentru casă şi grădină, din care tocmai ieşisem, lucrurile nu stăteau mai rău. Îmi luasem nişte site de chiuvetă şi baie, ca să nu se mai înfunde aşa repede. Întâi găsisem unele de 1,99 lei bucata, din plastic alb, ca nişte centre de pânză de păianjen. Sau ca nişte fractali Mandelbrot.

Ieftin şi frumos, dar dând cu ochii de nişte site groase, metalice, cu ţâmburuş, la 5 lei, ceva m-a împins să iau şi două din astea.

Tânăra grăsuţă de la casă mi-a aruncat o privire în care se citea interesul. Hai că e tare, oi fi sexagenar, dar sunt şi sexigenar. Şi chiar dacă port o mască gen

Hannibal Lecter.

„De unde le-aţi luat p’astea de metal?”, mă interoghează hotărâtă donşoara. Întrebare filtrantă, speram să fie flirtantă.

„Păi, de-aci, de la dumneavoastră.”

„Da, îmi dau seama, dar de unde?”

Ce dracu, crede că am venit cu ele-n buzunar?!...

„Vedeţi, la intrare, imediat după sectorul de corpuri de iluminat, domnişoară, în dreapta...”

Chiar vrea să localizeze, să-mi sară ochii, se ridică pe vârfuri.

„A, de-acolo. O să-mi iau şi eu, că astea de plastic sunt prea uşoare...”

Îmi înşfac sitele şi mă retrag în glorie, dacă nu ca sex-symbol al tinerei generaţii, măcar ca mentor menajer.

E aproape 9 seara, nu mai sunt mulţi clienţi în mega-hăul universal. Nu e niciun Rădulescu Mitralieră, sau un alt român adevărat, care să se eroizeze zbierând cu botul liber.

Noua casieră pe care destinul mi-o hărăzeşte e o brunetă grizonată, în jur de 50, se ţine încă bine. Din tot ce am pus în coş, aparatul de marcat refuză să bipăie la o farfurie vernil şi o plăsuţă cu cartofi bio.

După ce le freacă de câteva ori peste gemuleţul cu ochi magic, Anna Magnani pune cumpărăturile mele căpoase deoparte şi le marchează pe celelalte. Cuprins deja de presimţiri, mă bate gândul să-i spun să nu se mai consume, că renunţ la ele. Dar de farfurie chiar am nevoie, pe ultima am spart-o azi-dimineaţă...

Anna ridică receptorul telefonului „scurt” şi începe o convorbire ca între naveta spaţială şi centrul de control al misiunii: „Şi la cartofii ăştia ce puii mei să bat? Că aşa face astea bio, nu merge cu nimic”. Încearcă codurile salvatoare ce i se transmit, şi nimic – cartofii mei parcă au creier şi nu se lasă manipulaţi.

„Doamnă, zic, lăsaţi barabulele (n-aş şti să vă spun exact de ce am folosit cuvântul ăsta; poate din milă pentru că e mult prea rar rostit prin Bucureşti) şi faceţi cumva cu farfuria...”

„Nu mai vreţi cartofii?”, ridică Anna nişte sprâncene vag acuzatoare.

„Păi, nu, pentru că mă costă prea mult.”

„Da, e mai scumpi, da n-aţi văzut preţu când i-aţi luat?”

„Ba da, stimată doamnă. Dar acum stau degeaba pe lângă cartofii ăştia de... peste cinci minute. Ştiţi, timpul e bani. Aşa că, aceşti cartofi se scumpesc cu fiecare secundă pe care noi doi o petrecem împreună.”

Mă priveşte apăsat şi începe să bată cifre pentru farfurie: „Domnule, eu am vrut să vă fac un favor”.

Icnesc şi prin cap îmi trece aiurea-n tramvai „faça-me um favor” în portugheză.

„Stimată doamnă, îmi pare rău să vă spun că nu vă aflaţi în poziţia de a-mi face o favoare...”

„Bine, să zicem atunci că am vrut să vă ajut, să vă dau un ajutor, că nu-i treaba mea.”

Carevasăzică, eu eram un fel de vânător-culegător rătăcind prin junglă şi făcusem alegerea greşită. Iar

Anna era o zeitate binevoitoare a locului.

„Nici asta, doamnă Magnani...”

„Eu sunt Marcela”, precizează Anna fără să se supere, arătându-şi insigna de plastic din piept.

„Da, doamnă Marcela, adică nu, dumneavoastră n-aveţi cum să mă ajutaţi. Şi acest cuvânt e nepotrivit, căci nu eu am creat situaţia de faţă. Am luat nişte produse de pe raftul colosalului dumneavoastră magazin, n-am venit cu ele de altundeva. Treabă aveţi, treaba dumneavoastră este să scanaţi mărfurile. Dacă nu puteţi, şi mă faceţi să pierd timp şi energie, pentru că le-am transportat degeaba până la casă, compania care v-a angajat îmi datorează despăgubiri.”

De data asta, uitătura pe care mi-o aruncă sclipeşte de dispreţ. În sfârşit, se aude un bipăit eliberator. Anna

Magnani dă un brânci farfuriei care se duce hârjâind până la capătul tejghelei înclinate. Plasa cu cartofi o aruncă undeva în spate. O clipă îmi trece prin minte condica de sugestii şi reclamaţii. Să chem un supervaizăr, pe şeful instalaţiei, să fac un tocşou cu el şi să... şi să... Şi să?

În hangarul ăsta ar putea să încapă trei Boeinguri

747 şi vreo câteva elicoptere. Sau toate tirurile cu echipamente pentru concertul Michael Jackson. Sau toată populaţia României aşezată în stive.

Cum am ajuns acasă, am pus una dintre sitele de plastic de 2 lei la chiuveta din bucătărie şi am dat drumul la robinet, destul de tare. În câteva secunde, dantelăria fractală s-a ridicat pe apă, făcându-şi inutilă existenţa – orice resturi de mâncare se puteau strecura pe

dedesubt. M-am calmat numai după ce am pus sitele metalice şi le-am aruncat pe alea din plastic.

Notă informativă 719.

Sursa: Tanţa

Aveam la Adevărul un şofer bătrân. Erau mai mulţi din vremea Scânteii, dar nea Manea transporta tovarăşii la consfătuiri şi chefuri scăzute încă din 1947, când Casa

Scânteii nu exista. Ziarul îşi avea sălaşul pe strada

Belvedere 8, în fostul palat al lui Pamfil Şeicaru.

În 1950, primele detaşamente de voluntari au început şantierul palatului Iskrei româneşti. Finanţarea construcţiei s-a făcut prin subscripţie publică: omul muncii dădea bani şi primea un cartonaş pe care scria Casa Scânteii 5

lei, 20, 30 sau 100. Pentru membrii Comitetului Central s-au tipărit cartonaşe de 1.000 lei. Maică-mea a păstrat până la moarte acţiunea ei de 20 lei la Casa Scânteii.

Poporul a plătit din buzunar ca să poată fi bătut în cap cu organul Partidului.

Nea Manea era un narator fenomenal, perfect creditabil. De ce? Pentru că nu avea niciun strop de imaginaţie. Ştia cuvinte puţine, pe care le învârtea în fel şi chip, însă era doldora de aduceri aminte – la câţi ştabi cărase...

Nealterată de cultură, fără zăbala educaţiei, vorbirea lui nea Manea lăsa să ţâşnească adevărul ca ţiţeiul.

Câte nu mi-a povestit... Prinsese drag de mine, că n-aveam ştaiful foştilor scânteişti. Întâmplări cu Sorin

Toma, cu Brucan, Popescu-Dumnezeu, Ion Iliescu...

Poate-o să vi le spun într-o zi, cu toate că e greu să egalez geniul de Ion Creangă al asfaltului care era nea

Manea.

Astăzi, mă fac recorderul lui pentru un moment poetic cu Tudor Arghezi.

„Eu îi duceam banii lu maestru Arghezi.”

„Aşa-i ziceai, nea Manea, maestre? Îi plăcea să-i zici maestre?”

„Nu ştiu, păi, ce, nu erea bine?”

„Arghezi cam avea obiceiul să-şi bată joc de maeştri.

Maestre!, zicea, vorba asta scurtă este ca mângâierea porcului pe burtă.”

„Ha, ce bună e! Nu, nu să supăra. Cum să să supere, când veneam la el cu dar de bani?”

„Ce bani?”

„Păi, îi publica la ziar poezii şi, cum le zice, tablete.”

„Asta, când nu mai era interzis.”

„Da, prin ’53-’54. Să dăduse cu stăpânirea, erea prieten cu tovarăşu Dej. Aveam sarcină să-i duc mereu plicu. Şi îl plătea, tată, lua pă o poezie cât leafa mea p-o lună.”

„Da de unde ştiai matale câţi bani lua? Câţi bani erau în plic? Deschideai plicu?”

„Nu, dom Popescu, că erea lipit şi ştampilat. Şi, oricum, io n-am treabă io cu banu altuia, nu umblam io la el. Îl desfăcea maestru.”

„De faţă cu matale?”

„Da, domle, de faţă cu mine. Mă chema la o mesuţă de lemn bătută-n pământ, cu două bănci, acolo, la el în grădină, să gudura câinii şi pisicile pă lângă el.”

„La căsuţa lui, la Mărţişor?”

„Ce căsuţă, că erea conac, avea vo dooj dă camere.

Conu Zaharia zicea că Arghezi şi-o făcuse lângă puşcăria

Văcăreşti, unde-a fost băgat neşte ani, ca să vină nevastă-sa, cu mâncarea caldă, la caz că îl bagă iar la beci.”

„Care conu Zaharia?”

„Păi, Zaharia Stancu, care-a fost şefu ăl mare la scriitori. Am fost cu el de multe ori, l-am dus şi la ceceu. Odată l-am dus acasă, erea beat rangă, îmbătrânise, şi când l-am dat jos din maşină zbiera la mine: am bani, bă, Maniule, am

bani să vă-ngrop, da nu mi să mai scoală, bă! Da nu să lăsa, conu Zaharia, a intrat un scriitor, nu mai ţiu minte cum îl chema, la el în birou, că nu erea secretara în anticameră, şi l-a găsit că îi dădea limbi la secretară. Da nu-l mai băga iar."

„Ce să bage? Unde?"

„Pă maestru Arghezi, la pârnaie, nu-l mai băga, că acuma erea boier mare la comunişti."

„Aşa, şi îi dădeai plicu cu bani..."

„Da, mă poftea să stau în faţa lui la mesuţă. Da nu mi-a dat şi mie o dată o cinzeacă, o vişinată, un şpriţ, ceva, că avea gospodărie mare..."

„Păi, cum să-ţi dea, matale nu erai de serviciu cu maşina?"

„Ba eream, şi ce? Treaba mea. Dom Popescu, eu eream şofer la tovarăşi grei, nu să lua Miliţia de mine nici dacă omoram pă cineva..."

Aici, nea Manea şi-a făcut cruce de două ori.

„Îmi punea coana Paraschiva un castron dă cireşe pă masă, să nu stau cu dinaintea goală, da eu mă stric la burtă din bolbotine de-astea...

Îi dădeam plicu şi întâi îl pipăia, îl cântărea, îl întorcea dă pă luat pă plătit, să uita la ştampilă şi la lipitură."

„Şi dac-ar fi fost desigilat, nu mai lua banii?"

„Io ştiu? Nu ştiu ce să zic. Da aşa făcea cu fiştecare plic. Pă urmă îi aducea coana Paraschiva un cuţitaş cu mâner frumos şi tăia plicu, şi deşerta sutele pă masă...

Lua una şi o ducea în dreptu ochilor. Să uita în soare la ea, lung, da să uita şi când nu erea soare.

Întâi la faţa cu Casa Scânteii..."

„Era pe sută atunci Casa Scânteii?"

„Da, pă spate. P-ormă să uita la Bălcescu, pă faţă.

Aşa să uita la toate, la lumină. P-ormă le strângea, le bătea de masă şi le punea la loc în plic. Şi io plecam.

M-am gândit şi io câteodată de ce făcea aşa maestru Arghezi... Crecă să uita să vază dacă nu e falşi banii, l-o fi plătit careva vodată cu bani falşi şi să uita să nu mai fie o ţeapă. Da asta poate s-o fi păţit înainte de război, că la comunişti nu să putea, toţi banii erea buni."

Notă informativă 280.

Sursa: Mielu

„Domnule Popescu, Hagi îmi datorează un Mercedes."

„Păi, şi dacă vi l-ar da, aşa, public, l-aţi lua?"

„Poate l-aş lua, poate nu. Dar el ar trebui să mi-l dea."

Discuţia avea loc la un suc, pe o terasă, după ce Adrian Păunescu îl readusese la Naţională pe Hagi, deşi acesta se retrăsese oficial. Practic, într-o emisiune de televiziune, Păunescu i-a forţat mâna, sau mai exact piciorul, celebrului fotbalist punându-l în situaţia de a trece drept nepatriot dacă nu accepta – urmau meciuri de calificare cu Ungaria. Şi pentru această operaţiune, domnul Păunescu voia recompensă un Mercedes.

O relaţie cu Adrian Păunescu însemna un troc continuu. Îţi dau şi o să-ţi cer cât de curând ceva în schimb. Ce? Orice.

Traficul de influenţă sentimental era specialitatea lui.

Am avut odată un moment de apropiere afectivă, legată de literatură; trei zile mai târziu mă suna să scriu ceva despre Ştefan Andrei, fostul ministru de Iesterne al lui Ceauşescu, „că e ziua lui, domnule Popescu, şi merită". Am refuzat net, nu nutream nici măcar respect pentru acel „intelectual" – gablonţ, slugă preaplecată a dictatorului, care, întrebat fiind, după '90, de ce n-a scos un cuvânt când Ceauşescu s-a apucat să distrugă satele româneşti, a răspuns că n-a auzit de aşa ceva,

„eu mă ocupam cu politica externă".

Se considera genial. Era un uriaş egolatru – egoul îi invada, în tripartiţia freudiană, atât idul, cât şi supraeul. I

se părea firesc ca toate femeile cu care se culca să simtă că le-a pus pe viaţă Dumnezeu mâna-n cap, sau în altă parte a corpului. Căderea lui Ceauşescu fusese orchestrată de istorie pentru ca el, Adrian Păunescu, să devină martir. Vremea lui Adrian Păunescu era nu doar titlul unei reviste, era, în sufletul lui, numele unei epoci din istoria României – „Această Românie care trece/ Îmi dă şi mie dreptul meu la somn/ Deşi, în secolul nouă-spre-zece/ Aş fi putut să-i fiu martir şi domn”.

L-am întrebat odată cum se iscă în el actul poetic, cum îi vine să scrie poezie. Mi-a răspuns cu o poveste de la Marin Preda.

„Nea Marin îşi adusese şi el o muiere într-o noapte.

Dar, ce să vezi, scârbavnicul mădular nu voia să se scoale, şi pace, din somnul cel de moarte. Ştii cum e, când e să nu fie. Chinuială, nasol, conversaţii despre lume şi viaţă. Aia, săraca, se străduia şi ea cum ştia – tot nimic. Dimineaţa, femeia se îmbracă să se ducă acasă. Avea o fustă neagră scurtă şi chiloţi viorii. Stând cu spatele, se apleacă să-şi tragă fermoarul cizmei. La care, Marin, iluminat, îi strigă: «Stai aşa!». Aşa şi cu poezia, dom Popescu!”

S-a supărat rău pe mine când am scris că Adrian

Păunescu are pe dinăuntru o statuie din ciment a lui

Adrian Păunescu, în mărime aproape naturală. Dar ştiţi de ce? Pentru că nu alesesem bine materialul. „Da, domnule, poate că am statuia mea în mine, poate că îmi am şi mormântul pe dinăuntru, mormântul o fi din ciment, dar statuia?! Statuia mea trebuie să fie de lemn câinesc, de lut, de sare neagră!...”

Ceea ce nu-l împiedica să aibă momente de sinceritate sarcastică cu sine însuşi. În anii ’90, am scris despre un grup de parlamentari români care, fiind prea ocupaţi să nu

rateze nişte gustări la bufet, lipsiseră din sală la o decizie în defavoarea României, luată la

Strasbourg. Respectivii, între care şi Păunescu, m-au dat în judecată. În instanţă, mi-am pledat cauza folosind expresia „Procesul maţului gros”. Unul, pe nume

Rădulescu-Botică, a sărit să protesteze. La care

Păunescu, zâmbind tandru, i-a zis acelui buhai, la fel de burduhănos ca el: „Şi ce, mă, Botică, tu n-ai decât intestin subţire? Auzi, ce bine sună titlul ăsta, Procesul maţului gros!...”.

Apetitul lui de a fi iubit era nesfârşit. Nu acel

„Iubeşte-mă, că te ia mama dracului!”, al tiranilor de diverse dimensiuni. Păunescu voia să te corupă să-l iubeşti. Şi această iubire să nu înceteze niciodată, chiar dacă el nu te-ar mai fi băgat în seamă.

I s-ar fi potrivit rolul lui Jean Broască, senzitivul nebun al lui Süskind, cel care, dorind atroce să fie iubit, creează, din miresmele a 25 de fete ucise, parfumul suprem – cei ce îl respiră, indiferent de sex şi de cât îl urau până atunci, cad în adoraţia lui Broască...

Dar nu, Adrian Păunescu n-ar fi luat viaţa nimănui, pentru nimic în lume. Era găman, posesiv, plin de sine până peste cap, libidinos, unsuros, degrabă lăcrămos, dar avea o calitate uluitoare pentru poziţiile înalte în care s-a aflat pe scara socială: nu era un om rău.

Dimpotrivă, voia să facă binele, chiar dacă, pe urmă, nu uita să-ţi amintească mereu de asta...

Adrian Păunescu compătimea cu cei ce sufereau de ceva. Cred că lipsesc două versuri din opera lui poetică, ce ar fi fost să sune aşa: „Durerea vieţii mele are febră/ De pietoni călcaţi pe zebră”.

Acum, Păunescu Adrian, cu tot ce v-am spus şi cu altele, nu mai este. Rămân cuvintele să vorbească pentru el. Şi vorbesc, cum pare că vorbesc copacii în furtună, sau

păsările, când se lasă seara, sau râurile, când inundă ţara...

Notă informativă 803.

Sursa: Caloian

Râde nişte unii ca proştii de domnul Cosmin Butuza, secretar de Stat în guv. Dăncilă, că a spus: „Să punem

Centenarul pe tricoaiele noastre”. Cică a inventat un plural eronat pentru tricou.

Eronaţi sunt râzăreţii ăştia. Domnul Butuza e unul din cei mai profunji români care eu i-am văzut în viaţa mea.

El a făcut vorbire despre un lucru foarte mare. Spre deosebire de toate popoarele planeţii, românii are câte trei coaie, două între picioare şi unul în căpăţână, care să mai numeşte şi neuroi.

De aia, cu guv. Dăncilă la preşedinţia Consiliului UE, o să le-o tragem la toţi, germani, francezi, americani, soroşi, bruxeli, şi la ţigani, de-o să-i ia dracii. (Duoamna premier avea şi dânsa o bijuterie din asta, un coleus în cap, din naştere, dar şi l-a operat când şi-a schimbat cuafura.)

Ideea mi să pare excepţională.

1 Decembrie să ne găsească pe toţi cu 100%

ştampilat pe frunte şi pe chiloţi.

Interceptare 11-10

— Nu te cărăbăneşti şi tu undeva? Pe vremea Ciumei

Mari, a Morţii Negre, nobilii şi orăşenii mai înstăriţi fugeau la ţară, pe la moşii, ca să scape cu viaţă. Şi mătăluţă eşti în categorie de risc, bătrânelule...

— Păi, ăia puteau, că erau avuţi. Eu trebuie să muncesc ca să trăiesc, aci, la oraş. Foamea nu ştie de covid.

— Ha. Aşa e, covidul încungiură, foamea dă de-a dreptul. Dar să ştii că se muncea şi-n izolarea de ciumă.

Ca şi acuma, se muncea de-acasă. Tinerii nobili şi signorinele lor îşi spuneau istorisiri de amor în vila de lângă Florenţa unde se ascunseseră de molimă. Şi

Boccaccio le punea pe hârtie. I-a ieşit o carte care se vinde foarte bine şi azi, după aproape 700 de ani.

— Da, am citit-o. Mi-a plăcut mult povestirea cu

Alibec, virgina care se face pustnică îndrumată de un călugăr, ca să-l bage pe Dracu în Iad, să nu mai facă atâtea rele prin lume. Eu îl am pe Dracu în mine, care scoate capul, tu ai între picioare Iadul, măi, fată. La început, Alibec s-a cam strâmbat, dar pe urmă îi zicea călugărului, părinte, să-l mai băgăm pe Dracu în Iad, că doar de aceea am ales calea sihăstriei întru Domnul. Şi călugărul, hrănit mai mult cu ierburi, sufla cam greu...

— Ha. Boccaccio e primul care face o băşcălie cruntă de oamenii Bisericii şi de sfinţenia lor aşa-zisă. Sunt destui pe la noi care şi astăzi îşi fac cruce şi nu vor să asculte aşa ceva.

— Ştiu, cum dracu... Dar ce vreau să te întreb, m-am gândit de multe ori, de ce o cheamă pe fata lui

Boccaccio din secolu paişpe ca pe fotbalistu ăla gras de la Slobozia, sau de la Giurgiu, Denis Alibec?

— Grea întrebare... Ce legătură să fie între numele feminin Alibec din Florenţa la 1350 şi numele fotbalistului de acum? Cel mai probabil, Alibec în româneşte vine de la Ali Beg, din turcă, înseamnă prinţul Ali. Hai să-l rupem în două şi pe Alibec. Ali... era un nume cunoscut în

Italia pe vremea lui Boccaccio? Ce zici?

— Păi, nu ştiu... Intraseră turcii în Europa?

— Încă nu, abia luaseră Gallipoli de la bizantini, în

1354. Dar Ali e un nume arab, nu osmanlâu. E numele vărului-ginere al Profetului, urmaşul legitim al lui

Mahomed pentru şiiţi. Ali înseamnă „Sublimul Exaltat”.

Boccaccio avea de unde să-l ia, cum să nu, de la maestrul lui, Dante. În Infern, Ali, şi chiar Profetul

Mahomed însuşi, sunt spintecaţi de diavol cu sabia în formă de cruce, căci Dante considera Islamul o erezie plecată din creştinism, iar Şiia lui Ali o divizare în Islam.

Prin urmare, erau pedepsiţi potrivit păcatului lor, cu tăierea perpetuă în două.

— Aşa. Şi bec?

— Bec, probabil, de la beccare, a mânca aidoma unei păsări, a ciuguli. Carevasăzică, Alibec, păsăruica înfometată de sublima exaltare, adică ciuguleşte orgasme pe pâine!... Hai, că-i tare, să-nnebuneşti!

— Păi, da, că şi Alibec ăsta am auzit că o ţine mai mult cu femeile, decât cu antrenamentele... Un ceai vrei?

— Ce ceai, un prosecco n-ai?

— N-am, bre, m-am lăsat de băutură, nu mai pun strop în gură. Dar o să-ţi iau pentru data viitoare.

— Bine faci că nu mai bei. Ai sărit de 60. Brâncuşi zicea că bărbatul e bine s-o termine cu băutura după

60 de ani.

— Ce-i drept, mi-am cam făcut suma, până acum am băut o Dâmboviţă şi-o Prahovă...

— Mai ştiu un boşorog ca tine, altfel băiat deştept, care zicea: nu beau vin roşu, că-mi creşte tensiunea şi mi se umflă guta, nu beau vin alb, că-mi cauzează la diabet, aşa că mă concentrez pe roze! A mierlit-o înainte să-l ia covidul...

(

porţiune din înregistrare ininteligibilă)

— Aşa, frăţicule, ia uite ce frumuseţe de butelcă, brut roze prosecco, vinul poeţilor!

— Da, roze, că tot vorbeam...

— Da, o să vorbim, şi-o să bem. Fiindcă nu poţi numai să vorbeşti, trebuie să mai faci ceva. De ce?

— Păi, e mai bine aşa, decât pe uscat...

— De ce e mai bine? Că aici nu e vorba de a ingurgita nişte lichide, alcool sau ceai. Asta poţi s-o faci şi fără să vorbeşti.

— Poţi, da nu-i a bună dacă ai ajuns să bei singur.

— Problema e că dacă doar vorbeşti, dacă n-ai nicio funcţie, nu eşti într-o şedinţă, atunci, oricât de bou ai fi, te încearcă senzaţia pălăvrăgelii. A faptului că nu faci nimic, doar vorbeşti. Şi că vorbele tale, în afară de a pune aer în vibraţie, nu vor însemna nimic în această lume. Pe când, dacă bei, dacă fumezi, dacă ronţăi ceva, asta îţi dă un aer de sprezzatura, adică de şmecher natural. Mai exact, nonşalanţă. De ce vrea lumea la cârciumă şi se dau de ceasul morţii că nu-i lasă guvernul din cauză de covid?

— Eu, c-am fost de meserie, cred că e pe dos, bre.

Omu vrea să bea, dar îi e târşă oareşcum să bea şi-atât, trăncăneala e un motiv ca să te chitrofoneşti cu conştiinţa împăcată.

— E posibil şi asta. Uite, noi de ce stăm la o masă?

De ce nu discutăm plimbându-ne printr-un parc? Aristotel şi învăţăceii lui a rămas că aşa făceau, peripatetizau, vorbeau mergând împreună pe aleile Liceului.

— Chiar, de ce nu ne plimbăm? Să facem aşa data viitoare.

— De ce nu chiar acum?

— Din cauză că mi-e lene.

— Ha. Lenea, da, lenuţa, poate că ăsta-i viciul cel mai tare. Dar să-ţi mai spun ceva. Ai auzit expresia asta:

ăla gândeşte cu picioarele, treaba e făcută cu picioarele.

Sau: e făcută pe picior. Sau: îmi bag picioarele. Prost ca o ciubotă. Unde-ţi stau picioarele, îţi va sta şi capul.

Nu e o distanţă atât de mare între creier şi picioare pe cât pare prin poziţia noastră bipedă. Orice patruped, dacă nu se ridică pe picioarele din spate, are creierul mai

aproape de labe, de copite, decât omul: ipotenuza e mai mică decât suma catetelor. Comparaţia cu picioarele înjoseşte creierul. Ceea ce nu e corect. Mersul ajută gândirea, o limpezeşte, o întăreşte. Nu degeaba se plimba de colo-colo Aristotel când ţinea un curs.

Nietzsche umbla şi opt ore pe zi: „Toate gândurile mari se nasc în mers”, aşa zicea. Kierkegaard, la fel.

Rousseau: „Nu pot gândi decât mergând. Mintea mea nu funcţionează decât odată cu picioarele”. La Kant era invers: se plimba ca să-şi odihnească creierii, la aceeaşi oră, pe acelaşi traseu, prin Königsbergul de care nu s-a îndepărtat niciodată mai mult de o sută de kilometri. O

singură dată se zice că s-a abătut din drum, ca să afle de la trecători breaking news despre Revoluţia Franceză în desfăşurare.

— Nici când era mai tânăr?

— Ba da, în tinereţe mai mergea alături cu drumul, cu orice drum, când se îmbăta serios cu vin roşu.

— Da, da cred că ăştia mergeau singuri, nu câte doi.

Că dacă ar fi umblat doi sau mai mulţi filosofi din ăştia mari, se simţeau înghesuiţi şi pe un bulevard cât Victoria

Socialismului la unu noaptea, în pandemie.

(

zgomot de înaltă frecvenţă)

— Corect, s-ar fi criticat unii pe alţii până la îmbrânceală. Kant, mai ales, că el era cu critica. Şi totuşi, Kant ăsta, care a criticat tot ce i-a căzut sub ochi, ştii care au fost ultimele lui cuvinte?

— Nu ştiu, de unde să ştiu, ce, eram lângă el când a dat ortu popii?!

— A zis: „Es ist gut”.

— Asta înseamnă că e de bine.

— Da, adică asta, faptul că mor, nu e rău, cum cred toţi, e bine. Moartea e bine. De fapt, murirea e bine.

— O fi zis aşa ca să-i liniştească pe ai lui, care îi stăteau la căpătâi: nu sufăr, nu doare, e bine...

— Posibil, dar pot fi şi alte explicaţii. Kant îşi pierdea rapid memoria în ultimul an de viaţă, poate o fi avut

Alzheimer, aşa că atât a mai putut să producă creierul lui în clipa aceea: es ist gut. O propoziţie simplă, aproape copilărească. Însă, dacă mai raţiona, nu cred că un filosof al moralei ca el nu o încărca, de fapt, cu un sens profund. În conştiinţa umanităţii, moartea e Răul

Absolut. Poate că nu s-a gândit numai la îngrijorarea celor din jur faţă de suferinţa lui, poate că s-a gândit şi la frica lor personală de moarte. Şi a vrut să le facă un ultim dar, în momentul accesului său la transcendenţă:

„Nu vă fie teamă, prieteni, Marele Rău nu e rău, e bine.

Mor de moarte bună". Ca şi cum ar fi mângâiat pe cap nişte copii speriaţi.

— Păi, şi nu se întâlneşte aici cu Hagi? Că Hagi a zis, i-adevărat, despre viaţă, nu despre moarte, să fie bine, ca să nu fie rău?

— Ha. Nu ştiam că eşti aşa de microbist. Da, marile spirite ajung întotdeauna să se întâlnească. Lumea râde de Gică pentru că, în prostia ei, crede că Gică e prost.

De fapt, e cât se poate de adânc. „Să facem să fie bine, ca să nu fie rău." Aşa sună citatul exact. Ia să ne gândim. Hagi spune că Răul este imanent acestei lumi.

Ca Kant.

— Nu ştiu ce înseamnă imanent.

— Imanent e ceva ce ţine de natura, de esenţa unei entităţi şi acţionează din lăuntrul ei. Moartea, de pildă, e o imanenţă a viului, e scrisă în structura lui interioară.

Tot ce e viu o să piară, indiferent de condiţiile exterioare. În fiecare clipă, în natură mor mii de fiinţe vii, fără lumânare, cruce sau înmormântare. Omorâte sau nu de om.

— Am văzut o ştire despre o meduză care nu moare, şi ia mereu viaţa de la început.

— Turritopsis nutricula, aşa se numeşte. Trăieşte în

Mediterana şi în Marea Japoniei. Afirmaţia că e nemuritoare nu-i decât o îngroşare de senzaţie. Celulele din care este alcătuită, când îmbătrânesc, sunt înlocuite cu unele tinere, imature sexual. Adică tot mor, dar mormântul nu e în exterior, e chiar corpul meduzei. Ea cade pe fundul apei şi se transformă într-o gelatină informă, din care răsar apoi polipi noi. Când moare un om, e îngropat în pământ, putrezeşte, materia lui vie îngraşă solul, din care răsar plante, mâncate de animale, mâncate la rândul lor de oameni pentru a da naştere altor oameni. La celenterata asta ciclul se petrece în ea, e cum ziserăm, imanent. Ca şi cum dintr-un om mort ar creşte muguri de om. Să fii propriul tău mormânt.

Carevasăzică, imanenţa Răului. El se naşte şi creşte mereu în tot ce e Viaţă. Poate şi în Neviaţă există Rău.

A black hole, o gaură neagră să fie mai rea decât o pisică albă. Cine ştie?

— Păi, nu ştii tu, care le ştii pe toate?

— Ba da, dar zic şi eu de dragul conversaţiei. Hagi spune, foarte însufleţit, fă să fie Bine că altfel vine Răul peste... peste... peste ce?

— Tine. Peste tine.

— N-ai găsit altă rimă. Nu, vine peste noi, nu numai peste tine. Deci, dacă nu faci Binele, consecinţa nu e că nu se întâmplă nimic, ci că Răul creşte şi va ajunge să copleşească lumea. Prin analogie cu legea creşterii entropiei, se poate formula o lege a creşterii Răului în univers. Ea poate fi frânată doar prin a face Binele.

Atenţie, nu a face bine, a face Binele.

— Ce diferenţă este?

— Un chirurg trebuie să facă bine, adică să opereze performant. Când taie, nu trebuie să se gândească la binele celui de pe masă, nu trebuie să fie simţitor, iubitor de oameni, trebuie să fie bine, foarte bine ce face. Dacă e plin de foarte binătate pentru umanitate, poate să-i tremure mânuţa şi pacientul se duce sulii de suflet. Dar şi un chirurg care prelevează organe de copii furaţi poate să facă operaţiunea asta bine, foarte bine.

Făcând, în acelaşi timp, Răul. Deci, poţi să faci bine, fără să faci, fără măcar să vrei Binele. Poţi să fii un virtuoz, şi deloc virtuos.

Asta s-ar fi putut înţelege dacă Gică Hagi spunea doar să facem să fie bine. Continuând însă aparent redundant, ca să nu fie rău, marele nostru fotbalist impune cosmic morala dincolo de techné, de artă şi meşteşug.

Notă informativă 914.

Sursa: Corneliu

L. Pop Genunche, PSD, fost ministru al Educaţiei, după ce a comis abjecţia de a-i numi naziști pe cetăţenii români de origine germană, a trecut la insultarea inteligenţei românilor fără trimiteri la origine.

Individul se declară profesor de matematică, absolvent al unei facultăţi de matematică din Cluj.

În manualul tipărit de Ed. Didactică şi Pedagogică, desemnată de ministrul Pop ca unică editură de manuale şcolare, apare scris aşa: „12 < 16. Adică, citim: 12 este mai mare decât 16”. Această afirmaţie aiuritoare pentru elevi, L. Pop Genunche încearcă s-o justifice astfel:

„Deci, în baza numerică 10, 12 este mai mic decât 16, în altă bază numerică, 12 s-ar putea să fie mai mare decât 16, adică în baza 5”.

În primul rând, zicerea lui L. Pop nu are nicio legătură logică cu chestiunea. În fragmentul din manual nu se spune nimic despre baza de numeraţie. Se spune doar, în

mod greşit, că simbolul „<” înseamnă „mai mare decât” şi atât. Ce face L. Pop este ca şi cum ai încerca să justifici afirmaţia „melcul aleargă mai repede decât iepurele” cu argumentul „s-ar putea ca melcul să fie mai rapid, dacă iepurele e mort”.

Apoi, dacă o luăm ca atare, ce ne spune conjecţia lui

L. Pop? Că numărul scris 12 în bază 10, dacă e trecut în bază 5, poate fi mai mare decât numărul scris 16 în bază 10, trecut, la rândul lui, în bază 5.

Ce este baza de numeraţie? Este numărul de simboluri distincte folosite în scrierea unui număr. Bază

2, de pildă, înseamnă două simboluri, 0 şi 1. Bază 4

înseamnă patru simboluri, 0, 1, 2, 3. Bază 16 înseamnă şaisprezece simboluri, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B,

C, D, E, F.

Prima bază de numeraţie din istoria omenirii a fost 1.

Adică, omul cavernelor folosea un singur simbol, „I”, beţigaşul, pe care îl scrijelea de câte ori era nevoie.

Pentru 12 aveam IIIIIIIIIIII. Pentru 16, IIIIIIIIIIIIIIII.

Sistemul beţigaş a funcţionat câtă vreme lucrurile din jurul primitivului erau puţine: o bâtă, cinci piei, şapte mere pădureţe, zece copaci, treizeci de oameni. Odată cu revoluţia cognitivă şi agricolă, care au dus la înmulţirea oamenilor şi posesiunilor lor, era nevoie de numere mari, care nu mai puteau fi socotite cu beţigaşe, că îţi trecea viaţa. Aşa a apărut ideea grupării beţigaşelor în pachete şi a poziţionării simbolurilor.

În loc să se mai scrie 12 cu douăsprezece beţigaşe, se iau zece beţigaşe şi se notează cu 1 (un pachet).

Mai rămân două beţigaşe. Deci, putem scrie scurt: 12.

La fel, 16.

De ce zece? Pentru că omul are la mâini exact atâtea degete, pe care a socotit la începuturi.

Dar pachetul poate fi şi de cinci beţigaşe. Atunci, în douăsprezece beţigaşe avem două pachete de câte cinci şi mai rămân două beţigaşe – vom scrie 22. Pentru 16, trei pachete şi un beţigaş, deci 31.

22 < 31, adică 22 este mai mic decât 31, aşa cum

12 era mai mic decât 16. 12 nu a devenit mai mare decât 16 prin schimbarea bazei de numeraţie în 5, cum cugeta L. Pop.

Şi nici nu poate deveni, niciun număr, în nicio bază! — ca să înţeleagă şi repetentul L. Pop ce inepţie a debitat.

Să luăm, de exemplu, pentru fixarea ideii, primele zece numere în bază 2, specifică computerelor.

Bază 10 0 – 0 Bază 2
1 – 1
2 – 10
3 – 11
4 – 100
5 – 101
6 – 110
7 – 111
8 – 1000
9 – 1001

Se observă că toate echivalentele binare ale numerelor în baza 10 sunt, ca şi acestea, ordonate strict crescător, niciunul nu este mai mic sau egal cu precedentul. Dacă ar fi cum zice L. Pop, toate calculatoarele din lume ar crăpa instant!

De ce este aşa? Pentru simplul motiv că beţigaşele, oricum le-am grupa, tot atâtea rămân!

Baza de numeraţie nu este decât o împachetare codificată a operaţiei de adunare. Dacă ar fi aşa cum zice L. Pop, ar rezulta că o proprietate elementară a adunării numerelor naturale, asociativitatea, 1 + (2 + 3)

= (1 + 2) + 3, ar fi desfiinţată!

Există, firește, și o demonstrație riguroasă, bazată pe

Teoria Numerelor, a tot ce am povestit aici pe înțelesul tuturor.

Întrucât am făcut o demonstrație, trebuie să avem și o concluzie.

Gândirea profesorului de matematică L. Pop, situată sub nivelul omului de grotă, conține tot atât adevăr cât asasinatul și lovitura de stat ale șefului său, L. Dragnea.

Dar nu pot să închei fără a cita din altă colegă a lui

L. Pop, dna prof. Univ. Ecaterina Andronescu, care, încercând să justifice idioțiile de limbă ale lui Genunche, a argumentat așa: „Totuși, e profesor de matematică, nu de limba română”.

P.S.

În timp ce scriam această notă, școala din Cluj îmi mai trimite un semn educațional. Mă sună un ins, n-am reținut cum îl cheamă, care se recomandă asistent al profesorului Dafin Mureșanu, de la Universitatea de

Medicină și Farmacie „Iuliu Haţieganu”. Îmi propune să particip la un congres pe teme de reabilitare neuro-psihiatrică în Málaga, Spania. „De ce”, întreb,

„credeți că aș putea servi drept caz de studiu?”. „Nu”, râde afabil asistentul, „dvs. N-o să aveți nevoie niciodată de reabilitare neuro, noi dorim să realizăm la Málaga o intersecție pozitivă a elitelor presei cu domeniul”.

Așa a zis, să-mi sară ochii, intersecție pozitivă!, o să țin minte sintagma asta. Sunt curios ce „elite ale presei”

invitate se vor intersecta pozitiv cu Málaga, unde am auzit că e și-un vin de te reabilitează bine de tot la cap.

Notă informativă 812.

Sursa: Mihaela

L-am întâlnit pentru ultima oară pe Ștefan Augustin

Doinaș în fața Institutului Cultural Român din Aleea

Alexandru.

Eu plecam, el venea. Pallida mors îi bătuse în poartă şi era deja înăuntru. Străvezia moarte, cu pas nepăsător...

Nu mai găsesc în memorie aproape nimic din cuvintele schimbate atunci. Dar amintirea aerului care îl înconjura pe Doinaş e la fel de puternică şi astăzi.

Ştiam amândoi că mai are puţin de trăit. Şi totuşi, nu citeam pe chipul lui ars de boală nici umbră de crispare sau teamă. Era liniştit ca o piatră în soare sau în ninsoare. Privirea prin ochelari părea a unui medic, nu a unui bolnav. El ţinea bastonul să nu cadă, nu bastonul pe el.

Pe măsură ce îl ascultam, mă cuprindea un sentiment straniu – că lui Doinaş îi e milă de mine. Că încearcă, sub vorbele fără nimic teribil, să îmi transmită un avertisment, pe care nu-l putea rosti direct, căci ne-or fi ascultat urechi nevăzute. Că mă aşteaptă ceva greu, grav. Pe mine, cel ce urma să trăiască.

Acum, cred că era o fantasmă a minţii mele consternate de nepăsarea poetului. Pallida mors, cu pas nepăsător...

La despărţire mi-a pus mâna pe umăr şi a ţinut-o acolo câteva clipe.

Când a ajuns public faptul că Ştefan Augustin Doinaş îl turnase la Securitate pe Adrian Păunescu, care Adrian

Păunescu, împreună cu frăţânele său C.V. Tudor, se conforta prin Parlamentul României, am rupt în direct, în faţa lui Mircea Dinescu, membru în Colegiul CNSAS, actul prin care nobila instituţiune certifica faptul că nu colaborasem cu Securitatea. Dinescu s-a bosumflat, că îi desconsideram cinovnicia: „Ai rupt un document oficial, te patetizezi”. Am precizat că, dacă aşa înţelege să funcţioneze CNSAS, refuz să fiu coleg întru neturnătorie cu A. Păunescu şi C.V. Tudor, prefer să fiu suspect de turnătorie alături de Doinaş.

Soţia lui, Irinel Liciu, marea balerină, s-a sinucis curat, cu somnifere, la o zi după moartea lui. Fosta tânără pe

atunci jurnalistă Cristina Modreanu a făcut o ştire scurtă, relatativă. M-am dus peste ea în biroul departamentului

Cultură şi am mârâit: „Ce-i asta, Cristinico? Cotele apelor

Dunării, Calafat, gheaţă la mal, s-a garat şi va pleca de la linia trei? Aşa vrei tu să ţii cititorii?”.

Mă privea nedumerită, ba chiar uşor ofensată: „E o chestiune intimă. Nu cred că trebuie să dăm amănunte”.

„Păi, să nu dăm! Să nu dăm amănunte, mama lor de amănunte, să dăm o poveste, Cristina! Ia-o de când s-au cunoscut, el şi Irinel, descrie povestea lor de amor de peste 4 decenii, cum a trăit pe spinarea ei după ce a ieşit din puşcărie, vreau tipul de somnifer, vreau ultimele cuvinte lăsate de ea pe hârtie, la un moment dat au fost gata să divorţeze, bagă şi asta!... Să lase lumea lacrima pe ziar!”

Încet, nedumerirea se transforma pe faţa ei într-un amestec de groază şi scârbă.

Notă informativă 11.

Sursa: Edvard

Sunt jandarmi, băieţi de suflet ai lui Dragnea, caftangii
Vin să-nvingă-n luptă dreaptă pe femei şi pe copii
Niciun gând nu le străpunge capul lor de plastic tare
Scriu adânc, cu bastonaşe, şi mereu după dictare
Că jandarm acela nu e ce n-a zis o poezie...

Până aici am ajuns cu oda „eminesciană” pe care voiam s-o închin arnăuţilor ministerului de Interne – şi m-am oprit. Neavând cască de protecţie, un gând mi-a trecut prin scăfârlie: râsul nostru, oare, nu e, de fapt, o pavăză pentru brute? Toate parodiile şi ironiile apărute pe net după ce Jandarmeria a postat clipul cu cele două cârlance ş-un plăvan în uniforme, ieşiţi la şpaţir într-un codru înzăpădit, purtând câte-o cană de ceai în mână, nu cumva

stabilesc o familiaritate veselă cu cei ce se pot transforma oricând în criminali cu acoperire politică?

Cănile de ceai, ţinute, absurd, în mână în mijlocul pădurii pustii, înlocuiesc bastoanele, recipientele cu gaz lacrimogen şi tunurile cu apă, ca să sugereze păşnicia naturală a jandarmilor.

Mai mult, cântarea leşioasă despre „Poetul Nepereche”, în care „ales cu” rimează briantin cu „Emines cu”, vrea să dezvăluie rezervele de lirism din sufletele jandarmilor.

Însă păcătos gândul meu s-a dus spre o altă secvenţă cu cântec, din Portocala mecanică a lui Stanley Kubrick, în care tartorul bătăuşilor, Alex DeLarge, îi cară bocanci în cap şi în coaste unui bătrân căzut la pământ şi fredonează, aidoma lui Gene Kelly în vreme ce şuta prin bălţi:

I’m singin’ în the rain (geamăt), Just singin’ în the rain (urlet de durere), What a glorious feeling, I’m happy again (plâns în hohote al moşului).

PSD este un partid întemeiat pe violenţă şi crimă.

Părinţii lui fondatori, în frunte cu Ion Iliescu, au provocat uciderea a aproape 1.000 de oameni după 22

decembrie 1989, ca să se legitimeze la putere. Istoria acestui partid e marcată de izbucniri violente, abia reţinute: mineriadele, intenţia de a scoate tancuri pe stradă după ce au pierdut alegerile în 1996, săltatul opozanţilor de la domiciliu sub Adrian Năstase, atacul din

10 august al jandarmilor asupra manifestanţilor paşnici, bătrânilor, femeilor şi copiilor. Deputatul Rădulescu

Mitralieră exprimă dorinţa nemărturisită a celor mai mulţi pesedişti: orice formă de opoziţie trebuie călcată în picioare, distrusă, pentru ca Partidul să fie, aşa cum e normal, Unicul stăpân al României.

Dacă se va ajunge din nou la ieşirea în stradă ca ultimă formă de protest la asaltul PSD asupra instituţiilor pe care încă nu le controlează, agresiunea jandarmilor va fi şi mai

dură decât cea din 10 august: mulţi manifestanţi vor fi arestaţi, răniţi, băgaţi în spital sau mai rău. Dăncilă a pregătit deja terenul prin întrebarea pusă cu arţag la Strasbourg: adică de ce în Franţa se poate, şi la noi nu?

Iar în caz că va fi încălecat între timp de partidul

Dragnea, SRI va deveni cu adevărat Securitatea – cei mai implicaţi şi mai vocali dintre rezistenţi nici n-or să mai ajungă în Piaţă, deoarece vor fi urmăriţi şi trimişi în arest din timp.

Iată de ce nu-mi vine să mai exersez ironia cu

Jandarmeria...

P.S.

Totuşi, frustrat fiind de faptul că nu mi-am terminat oda cu care am început, vreau să-i spun aşa-numitului profesor de matematică Breaz – ministrul Culturii, de părere că Eminescu e cel mal mare poet „care l-a dat

România”, drept care ştie din el un vers, din Luceafărul, şi nici ăla bine – cum sună, de fapt, strofa respectivă în variantă breazăă:

Cobori în jos, nea Cerc Pătrat,

Alunecând, pe-o rază

Pătrunde-n grajd, mănâncă... fân

Şi fă o căcărează.

Notă informativă 42.

Sursa: Agache

Hristos a înviat! Pentru orice creştin, e mai mult decât o afirmaţie, e o proclamaţie, în care nu încape nici umbră de îndoială. Aidoma unei axiome în matematică,

Hristos a înviat! nu are nevoie de nicio demonstraţie,

ESTE.

Replica, însă, e un răspuns necerut, la o întrebare care nu se pune. Adevărat a-nviat! implică existenţa întrebării: este adevărat sau nu este adevărat că Hristos a înviat?

Învierea din morţi a lui Iisus e dogma fundamentală a creştinismului. Fără ea, întreaga credinţă se prăbuşeşte.

De aceea, simpla întrebare de mai sus, care presupune un dubiu, este hulă. După Adevărat a-nviat! ar trebui ca un creştin adevărat să întrebe indignat: „De ce-mi spui asta? S-a pus vreo clipă problema că n-ar fi adevărat că Hristos a înviat?”.

Apoi, felul lipsit de respect faţă de Mântuitor în care e formulată Adevărat a-nviat! Subiectul nu e rostit, nu e nici măcar înlocuit printr-un pronume cu majusculă, El.

Din „economie”?! E prea mult a se repeta numele Domnului? Poţi să fii eliptic când vorbeşti de învierea lui Iisus?

Mai rău, aşa mut cum este, subiectul Hristos nici măcar nu e aşezat în capul vorbei, ca în Hristos a înviat!, acolo stă cuvântul „Adevărat”. Adevărul îl face viu pe Hristos sau Hristos este izvorâtorul de adevăr?

Iată de ce cred, eu, necredinciosul, că la Hristos a înviat! creştineşte e să spui a doua oară Hristos a înviat! Orice altceva e de la Diavol.

Despre povestea biblică a nunţii fiului de împărat am primit pe net tot felul de „predici”, în care mi se explică faptul că nu cunosc tălmăcirea metaforică, alegorică, parabolică a zisei naraţiuni.

„Invitaţia la nuntă este Evanghelia mântuirii, oferită de Dumnezeu.” „Îmbrăcămintea de nuntă reprezintă povara păcatului purtată de fiecare dintre noi.” „Pe vremea aceea era aşa: cei care soseau la nuntă automat erau îmbrăcaţi cu o îmbrăcăminte specială, iar acea persoană a intrat pe ascuns...” „Dumnezeu iubeşte şi pe cei răi şi pe cei buni, dar El doreşte să vadă că şi cei răi se schimbă în bine – haina de nuntă” ş.a.m.d.

Aceste „decodificări” sunt felurite şi n-au legătură faptică cu fragmentul ad litteram din Matei, 22. Sunt teologice, nu şi logice.

Eu propun o analiză a chiar propoziţiilor din Scriptură, a cuvintelor sfinte ce alcătuiesc povestea, pe care nu le înlocuiesc cu „istorii ieroglifice”, după placul meu sau al nu ştiu cărui teolog.

Iată textul:

Şi răspunzând Iisus le-a vorbit iarăşi în parabole, zicând:

„Asemănatu-s’a împărăţia cerurilor omului împărat care i-a făcut nuntă fiului său. Şi şi-a trimis slujitori să-i cheme la nuntă pe cei poftiţi, dar ei n’au vrut să vină. Din nou a trimis alţi slujitori, zicând: Spuneţi-le celor chemaţi: Iată, mi-am pregătit ospăţul:

juncii mei şi cele îngrăşate s’au înjunghiat şi toate sunt gata.

Veniţi la nuntă! Dar ei, fără să ţină seama, s’au dus, unul la ţarina sa, altul la neguţătoria lui; iar ceilalţi, punând mâna pe slujitorii săi, i-au batjocorit şi i-au omorât. Şi auzind împăratul acela, s’a mâniat; şi trimiţându-şi oştile, i-au nimicit pe ucigaşii aceia, şi cetăţii lor i-au pus foc. Atunci a zis către slujitorii săi:

Nunta este gata, dar cei poftiţi n’au fost vrednici. Mergeţi dar la răspântiile drumurilor şi pe câţi îi veţi găsi, chemaţi-i la nuntă. Şi ieşind slujitorii aceia la răspântii, i-au chemat pe toţi câţi i-au găsit, şi răi, şi buni, şi s’a umplut casa nunţii cu oaspeţi. Iar împăratul, intrând să-şi vadă oaspeţii, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haine de nuntă. Şi i-a zis: Prietene, cum de ai intrat aici fără să ai haină de nuntă? El însă a tăcut.

Atunci împăratul a zis către slujitori: Legaţi-l de picioare şi de mâini, luaţi-l de aici şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară!

Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi”.

E vorba, deci, de nunta fiului unui om foarte puternic, un împărat. Să aibă invitaţi pricopsiţi şi mulţi la eveniment este obligatoriu pentru împărat, altfel va suferi daune de imagine, se face de râs. Însă „baronii”

chemaţi îl refuză în corpore. Nu ştim de ce, dar aveau dreptul s-o facă. Invitaţia, şi în Biblie, şi în afara ei, nu e un ordin, poate fi acceptată sau nu. Lovit în vanitatea sa, cârmuitorul supralicitează penibil: am mâncare bună şi toate sunt gata, veniţi. Unii şi-au văzut de treburi netulburaţi, alţii, ofensaţi de insistenţa culinară a împăratului, i-au batjocorit şi omorât trimişii: gest imoral, nejustificabil, crimă. La care potentatul răspunde nu doar omorându-i pe refuznicii nupţiali cu armata, dar şi arzându-le oraşul din temelii. Gest imoral, disproporţionat, crimă în masă.

Pentru că e de neconceput ca nunta să se desfăşoare într-un cadru restrâns, doar cu cei apropiaţi, sunt trimişi slujitorii să aducă la eveniment inşi adunaţi de pe stradă. Aceştia vin fie de frică, fie de foame. Un om demn, netemător, cu o anumită poziţie socială, nu acceptă să fie „invitat” la nuntă, fie şi împărătească, luat de pe stradă, la grămadă, pe nepusă masă – se consideră jignit.

Omul adus de pe stradă nu purta haine de nuntă, purta ce avea, poate singurele straie. Dacă împăratul ţinea la fast, n-avea decât să poruncească să i se dea, cui n-avea dintre prăpădiţi, haine festive de lux. Deci, întrebarea: de ce n-ai haină de nuntă? Însoţită de apelativul aberant şi catifelat ameninţător, „prietene”, în stil de şef interlop, n-are nicio justificare. Omul nu răspunde. Nu e obraznic, sfidător, lipsit de respect. Pur şi simplu nu răspunde. Nu se ia în considerare nicio clipă că ar putea să tacă din teamă, timiditate în faţa supremului lider sau pentru că e surdo-

mut. Ca în orice dictatură, tăcerea înseamnă vinovăţie. E destul ca omul să fie torturat şi executat. Gest imoral, nedrept, o crimă comisă de cel puternic pentru că poate.

„Mulţi chemaţi, puţini aleşi”, ni se spune în concluzie.

Păi, cum?, căci e exact pe dos: mulţii, adică toată adunătura „convocată”, sunt cei aleşi, puţinul, adică unul, omul cel tăcut, e nu doar respins, ci şi aruncat în iad.

Pe această ţesătură narativă, pe cât de absurdă, pe atât de crudă, eu, unul, nu pot să brodez răstălmăciri

„de bine” despre câştigarea împărăţiei cerurilor.

În schimb, pot să văd în ea războiul de lângă noi.

Puţin a vrut nuntă cu „frumoasa” lui, cu Ucraina. Nuntă cu japca, aidoma împăratului novotestamentar. Ucraina l-a tratat cu un refuz. Atunci, Puţin a pus să fie lichidaţi conducătorii „drogaţi şi nazişti” ai ţării, care se aşezau între el şi simplii cetăţeni, împiedicându-i pe aceştia să-i mărturisească dragostea. Dar nici civilii de pe stradă n-au vrut nunta-viol a lui Puţin cu Ucraina. Prin urmare, împăratul Puţin îi toacă acum pe toţi cu rachete sau le ia gâtul prin beciuri, ca mieilor de Paşte. Pentru că putinciosul Puţin poate.

Cu ce e mai puţin adevărată şi îndreptăţită, sau neadevărată şi neîndreptăţită, această interpretare, stimaţi credincioşi, decât cele bisericeşti despre chemaţi şi aleşi?

Notă informativă 81.

Sursa: Găzaru

În realitate avea 20 şi ceva de ani, dar nu i-ai fi dat mai mult de 18. Costum gri, cămaşă albă, cravată grena cu imprimeuri.

Stătea cu antebraţele aşezate corect pe masa prezidiului, pe locul cel mai din stânga. Din când în când, apăsa pe cap un pix şi scria ceva pe blocnotes. Nu uita niciodată să închidă pixul, ca pe urmă să-l clicăie din nou.

Cam cu aceeaşi frecvenţă îşi îndrepta nodul cravatei. Îi fixa atent, superconcentrat, cu o privire să le spargă faţa, nu alta, pe fiecare dintre vorbitori. Era conştient că arată ca un băietan; pe cale de consecinţă, îşi încreţea fruntea, ridica sprâncenele şi îşi pătrăţea maxilarele, încercând să arate a bărbat chinuit de responsabilităţi. Părul negru ţepos îi ţâşnea de imediat deasupra frunţii şi ţipa după nişte gel; dar în anii ’80, gelaţii încă nu erau la modă.

Era o sală, aşa-zicând, de oameni de ştiinţă.

Matematicieni, informaticieni, geologi, geofizicieni, electronişti, mulţi cu doctoratul luat, doctorat rar şi adevărat, nu ca astea de acum. Aveam printre noi, de curând, şi un profesor universitar plin, surghiunit pentru participare la Meditaţia Transcendentală. Eu eram ultimul pe listă, nu numai pentru că eram cel mai tânăr.

Lucraseră în acest Centru de Calcul strategic, pentru

Petrol şi Gaze, mari nume ale matematicii româneşti,

Silviu Guiaşu şi Ciprian Foiaş, plecaţi apoi în America.

Invitatul de onoare al sesiunii de comunicări ştiinţifice era academicianul Remus Răduleţ, în ultimul său an de viaţă. Omul acela, născut în Sibiul austro-ungar, un palid aristocrat al gândirii interdisciplinare mondiale, stătuse de vorbă, în anii ’20, când îşi făcea studiile la Zürich, cu

Einstein, Schrödinger şi Pauli. Îmi amintesc că ne-a vorbit atunci, cu glasul său aproape şoptit şi o inteligenţă expresivă fascinantă, despre semne în teoria comunicaţiilor, subsumat conceptului de ostensiune.

Cel mai greu de urmărit a fost un matematician ungur care a conferenţiat despre tensori şi posibilităţi de reprezentare cvadridimensională a subsolului.

Întâlnirile acestea multidisciplinare la nivel înalt se datorau directorului Centrului, Vasile Chişcan, unul dintre rarisimii şefi deschişi la minte şi nefricoşi de umbra lor pe care i-am întâlnit în comunism. Am învăţat mult în acei ani.

Dar ce vreau să vă povestesc s-a întâmplat la urmă.

După ce s-au încheiat toate expunerile şi discuţiile, tovarăşul de la Sectorul de Partid, aţi ghicit, tinerelul ţepos şi negeluit, încă se afla pe locul său, clicăind din pix. Mă aşteptasem să-l văd ofilindu-se şi descompunându-se ca în filmele cu extratereştri, lăsând pe scaun un straniu schelet îmbrăcat, sau nimic, nada, doar un pix care se declanşează şi anclanşează singur.

Şi totuşi, tovărăşelul era acolo, indestructibil.

Şi-a mai potrivit încă o dată nodul cravatei, a apăsat pe pix ca şi cum arunca un pod în aer şi a început să glăsuiască:

„Tovarăşi cercetători, am ascultat cu multă atenţie şi cu tot interesul luările dumneavoastră la cuvânt. S-au spus aici lucruri deosebit de interesante, care arată nivelul ştiinţei în România socialistă, în lumina magistralelor indicaţii ale Secretarului General al Partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Cu specialişti ca dumneavoastră, nu vom mai avea nevoie să cumpărăm pe valută licenţe din Occident...”.

Aici avea o formidabilă dreptate inconştientă: prin aranjamente cât se poate de neortodoxe, numai de el ştiute, directorul Chişcan reuşise să aducă din SUA nişte scule şi nişte softuri de prelucrare a vectorilor hiperlungi de date, care nu prea aveau ce căuta în Blocul Estic, căci, la o adică, puteau fi reprofilate pe lansat rachete!

„Am fost şi prin birourile dumneavoastră, am văzut şi calculatoarele, şi concluzia pe care o voi transmite mai sus este că aici, la dumneavoastră, se munceşte cu elan şi simţ de răspundere.

Însă, tovarăşi, nu cred că trebuie să ne culcăm pe lauri. Cum spunea şi tovarăşul Ceauşescu, teoria ca teoria, dar practica ne omoară. De aceea vreau să vă întreb, de fapt să vă puneţi chiar dumneavoastră întrebarea...”

Plimba cuvintele prin gură ca pe nişte căpşuni înainte de a le strivi în dinţi. Faţa îi era transfigurată, iluminată din interior, ochii aproape i se umeziseră, părea pe punctul de a decola spre stele. Nu ştiu dacă am mai văzut vreodată la cineva o asemenea intensitate a plăcerii de a se auzi vorbind.

Acest Fane sau Ninel se târâse toată viaţa lui prin şcoala obligatorie fără să înveţe ceva, luând note de trecere la grămadă sau de milă, nu reuşise cu adevărat niciodată, la niciun examen. Mereu, profesorii şi colegii care pricepeau ce spun profesorii îl ignoraseră sau îl dăduseră la o parte ca pe un rebut din naştere. Cu cât crescuse nepăsarea lor dispreţuitoare, cu atât ura se adunase în el. Nici măcar nu-l pot învinui pentru asta.

Nu-i ştiam familia şi ce copilărie o fi avut.

Până-ntr-o zi. O zi în care cineva i-a spus: „Ninele, nu eşti o loază, nu eşti un prost, nu eşti ultima găină din gostat, eşti un tânăr de viitor. Vino la noi, unde nu se cere nici limba şi literatura română, nici matematica, nici istorie, nici geografie, se cere să fii devotat şi hărnicuţ. Să slujeşti Partidul şi Conducătorul. Nu trebuie să dai niciun examen pentru asta. Sau, o să le dai mai târziu, pe toate, şi o să le iei, pe toate”.

Şi acum, îi avea la mână. Pe toţi şmecherii ăştia înfumuraţi. Putea să calce pe gât pe oricare dintre ei, era destul să-i pună o vorbă unde trebuie şi îl lua mama dracului. Şi ei ştiau asta, şi umblau cu el pe vârfuri, îl aşezaseră în prezidiu, nu mai puteau să-l dea afară pe scări.

„... să vă puneţi chiar dumneavoastră întrebarea: oare nu se putea mai mult? Nu puteaţi da ţării mai mult petrol, mai multe gaze, pentru a reduce importurile?

Oare chiar aţi făcut totul?”

Nu mai ştiu cât a durat zero absolutul tăcerii. Până la urmă, directorul, nea Vasile, cum îi spuneam cu drag, a luat asupra lui una dintre cele mai grele sarcini ale vieţii.

„Tovarăşe...”

Nu mai ştiu dacă i-a spus pe nume sau i s-a adresat cu „tovarăşe secretar” sau altfel.

„... ştiţi, noi, aici, la Centrul de Calcul, nu extragem petrol sau gaze. Noi, cum ne e şi numele, calculăm.

Trimitem în teren unde de şoc în pământ, prin explozii controlate sau cu maşini vibratoare. Undele acestea suferă fenomene de reflexie, refracţie, absorbţie, când traversează straturile geologice. Noi le înregistrăm cu nişte senzori, nişte geofoni. Fiecare tip de rocă sau sol produce imagini specifice ale undelor, cu care putem construi hărţi în adâncime ale subsolului. Anumite configuraţii de straturi, nisip, gresie, şisturi, argilă etc.

Indică, potrivit geologilor, o probabilitate crescută ca acolo să se afle petrol sau gaze. Deci, nu detectăm petrolul sau gazele, ci producem nişte hărţi tridimensionale de probabilităţi.

Pe urmă vin petroliştii şi înfig sondele în zonele respective, unde poate să se găsească ţiţei. Sau nu. Nu putem nici îmbogăţi zăcămintele de petrol din România, câte mai sunt, nu putem nici să extragem mai mult.”

Ultimul lucru pe care mi-l mai amintesc este privirea stinsă, rătăcitoare fără ţintă, deja din altă lume, a profesorului Remus Răduleţ.

Interceptare 12-23

(

inaudibil. Interceptare ambientală. Zgomot de fond puternic)

— ... ca să nu mai vorbim de Iohannis.

— Nu cred.

— Aşa, şi? Ce să fac eu cu necredinţa ta? Vorbesc de un sfert de oră, ţi-am adus dovezi, argumente, fapte. Nu ţi-am zis „Aşa cred eu”, am demonstrat. Iar tu repeţi două vorbe, care te privesc exclusiv: „Nu cred”. N-am cum să răspund la asta.

— Era mai bine dacă spuneam „Cred”?

— Era la fel de rău. N-am cum să răspund, nici la necrezul, nici la crezul tău. Nu putem comunica în felul ăsta. Dai pe toată lumea afară din cameră şi vorbeşti singur. Aşa că mai bine tăcem amândoi şi ne vedem de treabă.

— Bine, spune-mi atunci ce-aş putea să fac?

— Ce glumiţă de tocilar... Există doar trei posibilităţi.

Să fii de acord în totalitate cu demonstraţia mea, să fii de acord parţial, să o respingi complet. În a doua şi a treia situaţie, trebuie să aduci argumente, să pui întrebări. Dar, ştiu, domnule, e greu, te roade lenea, lenuţa. E greu să gândeşti raţional, e istovitor, ia timp din viaţă. Unii oameni consideră că a raţiona nu înseamnă a trăi. Toţi oamenii gândesc, aşa cum toţi oamenii transpiră, însă numai unii, nu prea mulţi, raţionează. Nu neapărat din prostie. Nu neapărat pentru că nu ştiu. Ignoranţa înseamnă nu numai a nu şti, ci şi a nu dori să ştii, deoarece vrei să rămâi ignar. Ţine-mă,

Doamne, prost şi sănătos. E mai uşor aşa, nu?...

— Da nu pot să am şi eu părerea mea?

— Ba da, cum să nu poţi, sunt atâţia care, încolţiţi cu argumente, răstoarnă tabla, cum se întâmplă la şahiştii din Cişmigiu, cu vorbirea asta: „Domle, nu ştiu, e părerea mea, dacă nu-ţi place, n-am ce-ţi face!”.

Şi asta nu-i de când există internet. Mecanismul părerii personale, imbatabilă doar pentru că e personală, a făcut ravagii în istorie. Mai întâi, de la ce vine

„părere”? De la „a părea”. Mi se pare. Pare că. Parcă.

Aparenţă. Adică ceva ce aduce a realitate, a adevăr, dar nu e sigur că şi este. Poate să fie, poate să nu fie. Ei, omenirea a început la un moment dat să investească nişte inşi cu puterea ca părerea lor să fie lege. Putere prin părere. Respectivul, şaman, şef de trib, oracol, rege, împărat, papă, putea să spună ce-i trecea prin cap – totul era luat de bun şi executat întocmai. Vreme de mii de ani, de explicaţii, dovezi, argumente, demonstraţii au avut nevoie doar cetăţenii fără rang în societate. Nu că le-ar fi folosit la ceva. Afişarea publică a raţionalităţii era o gravă înjosire pentru castele înalte – puterea adevărată înseamnă să dai ordin fără să trebuiască să convingi, să justifici raţional. Iar orgasmul puterii este să comanzi ceva cât se poate de absurd şi criminal, de pildă „Duceţi-vă cu familiile voastre şi aruncaţi-vă toţi în cap de pe bloc” spus din senin unui grup de oameni luaţi la întâmplare, şi comanda să fie executată.

Deşi apanaj al claselor dominante, imitaţia de cherem, de bun-plac se regăseşte şi la oamenii de rând. Căci aceştia, masculii, au la dispoziţie familia, în care pot să urle, la femeie, la copii: „Ori faci ce spun eu fără să crâcneşti, ori te bat de te sting, ori te omor!”.

Au fost şi nişte timpuri, la greci, şi pe urmă la romani, în care se punea preţ pe raţiune. Sofiştii greci îşi câştigau pâinea raţionând public, în pieţe, mai mult sau mai puţin corect, dar raţionau, în văzut lumii, nu decretau nimic...

(

înregistrare ininteligibilă)

— Ei, se duse dracului Băsescu. Se duse dracului şi

Ponta... Şi Tăriceanu...

— Hmm. Ai văzut în filme cum e ameninţat la un moment dat eroul principal de nişte fiare, de nişte monştri sau de nişte indivizi periculoşi? E într-o situaţie rea de tot, pare că nu are scăpare. Şi, deodată, ca prin minune,

bestiile dau înapoi, o iau la fugă. Ce face omul nostru atunci?

— Răsuflă uşurat.

— N-apucă. Fiindcă se apropie alte jigănii, de care le e frică şi ăstora care o luară la fugă. Aşa e în politică.

Răul e alungat de alt rău, nu de bine. Asta e prima lege a Răului.

— Adică, vrei să zici că partidul AUR e răul nou care a dat afară din Parlament putregaiurile astea trei?

— Da. Dar nu e nou. Rădăcinile sunt vechi, în nazismul ceauşist. Ceauşescu a desfiinţat internaţionalismul şi antirasismul anilor ’50, luate de la ruşi. Le-a înlocuit cu naţionalism extrem, xenofobie, antisemitism, anti-occidentalism; trăsături străine comunismului, cel puţin teoretic. A mers cu ideologia anti

Vest până la muşamalizarea cuceririi Daciei de către romani. Turnu Severin şi Cluj au fost dublate cu numele dacice, sau pe care le credea Ceauşescu dacice, Drobeta şi Napoca. Istorici getodacopaţi sau doar oportunişti au fost asmuţiţi să delireze despre Burebista, stăpânul lumii, precum şi despre întemeierea civilizaţiei europene de către daci. Era vânturată intens ideea că Ţările Române au stat în calea năvălirii turceşti spre Europa şi astfel au putut avea loc Renaşterea şi Revoluţia ştiinţifică. Altfel, canci Occident. Într-o întâlnire internaţională la Paris pe tema domniei lui Mihai Viteazul, în care România participa cu fostul deţinut politic Constantin C. Giurescu şi Zoe

Dumitrescu Buşulenga, un istoric turc a zis, zâmbind:

„Cum să stea Ţările Române în calea armatei turceşti, când Bulgaria şi Serbia fuseseră cucerite înainte de

1400? Să ne uităm pe hartă. Aliotmanul avea cale deschisă spre Vest, Muntenia, Moldova şi Transilvania rămăseseră în dreapta, nici măcar nu era un ocol!”.

— De-aia nu ne-au făcut turcii paşalâc...

— Exact. Paşalâcuri erau Ungaria, Bulgaria şi Serbia, coridorul spre Europa, nu mai aveau nevoie de forma asta de stăpânire mai complicată şi asupra Ţărilor

Române. Era mai rentabil tributul.

— Totuşi, ăştia de la AUR sunt cu familia, cu

Biserica...

— Păi, şi Ceauşescu nu era? Familia, celula de bază a societăţii. Indivizii necăsătoriţi sau divorţaţi, fără copii, erau consideraţi mai periculoşi pentru statul totalitar decât cei cu familie stas. Activiştii şi securiştii de rang înalt rar divorţau, căci şi-ar fi periclitat funcţiile. Sistemul gândea logic: când ai familie şi copii, eşti mai puţin tentat s-o faci pe revoluţionarul. Iar homosexualii erau infractori, pedepsiţi prin lege. Fiind vulnerabili, Securitatea şi Miliţia îi şantajau şi îi foloseau ca turnători.

Şi cum a făcut Ceauşescu cu Scorniceştii, aşa au intrat auricii pe listele de partid cu familii întregi, de la nepoţi, la cuscri.

Decret antiavort dăduse Ceauşescu din ’66. Fruntaşul

Târziu de la auriei e susţinător deschis al interzicerii avorturilor, împreună cu Biserica. Colaborarea între

Biserica Ortodoxă şi aparatul ceauşist a fost a naibii de fructuoasă. Practic, toţi ierarhii au fost racolaţi de

Securitate, au căpătat porecle de cod, devenind informatori şi agenţi de influenţă în interiorul şi în exteriorul ţării. Ceauşescu a ctitorit biserică în Scorniceşti şi a îngropat-o pe maică-sa cu sobor de preoţi. BOR a susţinut dictatura până-n ultima clipă – patriarhul Teoctist a condamnat într-o scrisoare deschisă, în decembrie ’89, huliganii de la Timişoara şi l-a omagiat pe Ceauşescu ca pe Dumnezeu.

— Totuşi, auricii, cum le zici tu, n-au treabă cu comunismul, zic că proprietatea privată e sfântă şi îi pomenesc pe legionari...

— Aşa, şi pe vremea lui Ceauşescu proprietatea nu era privată şi sfântă? Geniul Carpaţilor avea palate şi vile fără număr, în toate judeţele, de care nu se atingea nimeni în afara cuplului imperial, când şi când, că erau multe, în unele nici n-a călcat vreodată. Mistreţii, urşii, căprioarele nu erau proprietatea lui? Nu împuşca împreună cu tovarăşii ce voia şi când avea chef?

România era moşia lui, mai proprietate privată decât asta, ce vrei? Prim-secretarii de judeţ erau baroni adevăraţi, ba chiar duci. Judeţul era mai mult decât privat, era domeniul lor feudal, cu drept de viaţă şi de moarte asupra supuşilor.

De la Revoluţia Franceză încoace, masele ajunse la putere încearcă, să devină aristocrate. Ţărani, lumpen-proletari, mahalagioaice îşi plantează câte un boschet genealogic, îşi găsesc ascendenţe ilustre, vor mariaje pe măsură pentru odraslele lor.

— Revoluţia Franceză... nu te duci cam departe?

— Deng Siao-Ping spunea că e prematur să evaluăm efectele Revoluţiei Franceze după numai 200 de ani.

Elena Ceauşescu se considera împărătească: i-a interzis delfinului Nicu Ceauşescu să se mai vadă cu fiica lui Paul

Niculescu-Mizil şi a silit-o să chiureteze copilul pe care îl avea cu el. Deşi progenitură de înalt demnitar comunist, domnişoara era prea puţin pentru prinţul moştenitor – o mezalianţă în viziunea Leana lu Nae din Petreşti. În schimb, pentru estetul Vanghelie, adică primarul care este, nepoata lui Niculescu-Mizil a fost o partidă în drumul său spre înalta societate.

— Şi cu legionarii cum vine? E şi-un elev al lui Noica la AUR, altul al lui Ţuţea...

— Ceauşescu a trimis emisari la Mircea Eliade, la Chicago, s-a dus chiar Adrian Păunescu până acolo, la Emil Cioran, la Paris, la Constantin Noica, în Drumul

Taberei. La Petre Ţuţea n-avea de ce să trimită, pentru că omul era oricum ceauşist – spunea despre nea Nicu că e un Kemal Atatürk sau Abdel Nasser al românilor,

Tatăl Naţiunii. Radu Gyr, Nichifor Crainic au putut să publice în revista Securităţii Glasul Patriei. Pamfil Şeicaru, condamnat la moarte în contumacie în 1945, a fost graţiat de Ceauşescu, finanţat şi invitat să se întoarcă în ţară. Extrema dreaptă trebuia recuperată pentru naţional-socialismul ceauşist.

— Şi auricii se bazează pe toate astea?!

— Se bazează pe dracu. Naţional-ceauşist e cofrajul, pe care pandemia şi prostia liberalilor l-au umplut cu menajeria AUR: fani unire cu Basarabia, fani Zelea

Codreanu, ortodocşi înrăiţi, daci căciulaţi, interlopi sadea, foşti călăi ceauşişti, filosofi sexopaţi, femei şoşocate, inşi nimeriţi prin zonă.

— Păi, deci, s-a întâmplat şi la noi ce s-a întâmplat deja peste tot, şi-n America, şi-n Europa, ultranaţionalismul vine tare din urmă.

— Vine, că biologia nu elimină răul. Poţi să crezi că prin moarte, odată cu generaţiile care au îngrăşat pământul în 30 de ani, s-a dus şi răul. Uite că nu se duce, revine aproape intact. Asta e a doua lege: Răul e mai tare decât Moartea.

E vorba de mai mult decât naţionalism, conservatorism şi extremă dreaptă. Dacă s-ar face nişte sondaje încrucişate, rezultatele ar fi cam aşa:

conspiraţioniştii cu cipuri şi 5G la cap sunt trumpiţi, antivacciniştii sunt creştinofani, răsculaţii antimască sunt şi ei trumpiţi, creştinofanii sunt maradoniţi, maradoniţii sunt conspiraţionişti anti Occident. Toţi ăştia sunt toate astea sau, cel puţin, în majoritatea cazurilor.

— Maradoniţi?

— Da, sunt o sectă mondială. În Rosario, Argentina, e şi o biserică cu Hramul Sfântului Maradona. Întrebarea este: ce au în comun aceste categorii?

— În comun? Totuşi, sunt foarte diferiţi, ce să aibă trumpiţii, care sunt de dreapta, cu maradoniţii, de pildă, care sunt sau ar trebui să fie de stânga?

— Au ceva: credincioşia. Adică iraţionalul. De fapt, mai bine spus antiraţionalul – iraţional înseamnă în matematică ceva foarte bine definit, care nu e câtuşi de puţin în afara gândirii raţionale: numerele iraţionale sunt numere reale care nu pot fi exprimate ca raport (ratio) de două numere întregi.

Trumpiţii – îl consideră pe Trump Dumnezeu pe pământ. Cred orice le spune. Cum a şi zis onorabilul de la rău început: oamenii ăştia mă votează şi dacă omor pe cineva pe stradă că aşa vreau eu. Fac moarte de om pentru el. Ar dori să nu mai fie alegeri, să împărăţească Trump America şi planeta pe vecie!

Aminteşte-ţi-o pe consiliera lui spirituală, Paula White, zbierând cu spume şi ochii daţi peste cap, în campania electorală: „

Victory, Victory, Victory, aud victoria în toate colţurile Raiului! Victory, Victory, Victory!”.

Conspiraţioniştii – cipurile, Bill Gates, 5G sunt echivalentul Diavolului. Prin simplul fapt că îi admiţi existenţa, Ucigă-l toaca poate fi descoperit în orice, fără o iotă de raţionament. Acum câteva sute de ani era suficient ca o femeie să fie brunetă şi să i se pară cuiva că se uită nu ştiu cum, ca să fie legată de mâini şi de picioare şi aruncată în apă: dacă se îneca, era proba că a fost nevinovată, dacă plutea, era arsă pe rug ca vrăjitoare.

(

oboi şi corni)

Antivacciniştii – gândire şamanică, de triburi din junglă.

În Apocalypse Now al lui Ford Coppola, colonelul Kurtz povesteşte, cu vocea şi chipul de neuitat ale lui Marlon

Brando, cum trupele americane au vaccinat anti-poliomielită copiii dintr-un sat vietnamez. Americanii au plecat şi, când s-au întors, au găsit o stivă de braţe mici, retezate cu maceta de săteni, ridicată în mijlocul satului.

Negaţionişti coronavirus – sunt inşi care consideră, împreună cu conspiraţionişti, că ştiinţa şi tehnologia sunt uneltele diavolului.

Agitatorii antimască: pe lângă a fi antiraţionali, sunt şi maxim egocentrici – puţin le pasă de cei din jur: „Eu am imunitatea bună, nu mă îmbolnăvesc". Ei sunt propriul lor Dumnezeu. Se consideră luptători pentru libertate, împotriva dictaturii medicilor, însă mucenicii ăştia ai luptei cu cârpa ar face ciocul mic, atât de mic, că nu s-ar vedea nici fără mască, într-o dictatură adevărată.

Maradoniţii consideră că golul marcat cu mâna de

Maradona împotriva Perfidului Albion e opera lui

Dumnezeu. Niciuna dintre ticăloşiile şi trişeriile ordinare comise fără număr de marele fotbalist, pe teren şi în viaţă, nu ajunge la creierul lor. Don Diego a lăsat cu limbă de moarte ca hoitul să-i fie îmbălsămat şi pus într-un muzeu-templu maradonit. Moaşta lui Maradona.

Ca un faraon sau, mai aproape, ca Lenin, având în vedere ce prieteni a avut dragul de Diego: Fidel Castro,

Hugo Chávez, Nicolâs Maduro, Lukaşenko, Vladimir Puţin.

Cât despre creştinofanii noştri ortodocşi, drăgăstoşi de moaşte, mai e ceva de spus?

— Înţeleg, deci, că trăsătura comună e antiraţionalul, credinţă în loc de raţiune...

— Exact. Cum ziceam, grecii vechi raţionau, cu toţi mulţii zei pe care îi aveau. Poate şi pentru că olimpioţii, adică Zeus, Hera, Atena, Apolo, Poseidon, Demeter,

Artemis, Ares, Afrodita, Hermes, Dionisos, erau, colea, pe munte şi semănau al dracului de bine cu oamenii. Prin comparaţie, Dumnezeul Bibliei e îndepărtat, rece, asexuat, numele lui adevărat nu poate fi cunoscut, chipul lui nu poate fi imaginat decât de oligofreni ca aceia de la

Maglavit, deşi se spune că omul e făcut după chipul şi asemănarea Lui. Faptele zeilor greci sunt declanşate de stări şi sentimente cât se poate de omeneşti, gelozie, vanitate, pizmă, în vreme ce motivele acţiunilor dumnezeieşti, oricât de crude şi absurde, nu e cazul să fie cunoscute de muritori – „Nepătrunse sunt căile

Domnului”.

— La Maglavit l-au văzut pe Dumnezeu?

— Da, din vremea lui Petrache Lupu au rămas poze cu un bătrân într-un soi de cojoc miţos, cu barbă lungă şi albă şi privirea haină, care au circulat până târziu, în comunism.

De la greci, odată cu zeii, cărora le-au schimbat doar numele, ce mi-e hotel Athénée Palace, ce mi-e hotel

Minerva, romanii au moştenit raţionalismul. Mai pragmatic, mai aplicat. Credeau în Jupiter Tonans, dar nu lăsau pe seama lui construcţia templelor, „autostrăzilor” via, apeductelor, termelor, amfiteatrelor. Până la zei, se bazau pe calcul şi tehnologie. Justiţia cerească nu i-a împiedicat să toarne raţiune în justiţia pământească, rămasă valabilă până astăzi.

Apoi a venit creştinismul, care a făcut praf şi pulbere

Raţionalul vreme de mai rău de o mie de ani. Credinţă, fără dovezi, a cere dovezi era deja o blasfemie, neştiinţă, plăcută lui Dumnezeu, revelaţie, iluminare.

Sfântul Augustin zice limpede prin secolul V că toate străduinţele raţionale de a descoperi, de a descifra ceva în această lume nu fac doi bani dacă nu vine în capul omului iluminarea cu hârzobul din cer. Dar, măcar,

Sfântul nu alungă de tot raţiunea de pe drumul căutării lui Dumnezeu.

Renaşterea a însemnat în primul rând redescoperirea

Raţiunii. A observaţiei. A ipotezei, demonstraţiei şi aplicaţiei. Că precum în cer, aşa şi pe pământ:

„La-ntoarsa oală zisă cer/ Sub care mişunăm pigmei/ Nu apela cu glas mizer/ Legată-i şi mişcarea ei” – sunt cuvintele primite de europeni de la un persan care i-a citit pe greci.

Secolele XVII şi XVIII sunt ale Marşului Raţiunii, care a culminat, în Revoluţia Franceză, cu transformarea zisei

Raţiuni, paradoxal, într-o zeiţă, Déesse de la

Raison – întruchipată de o târfă din Paris.

Secolul XIX e al Ştiinţei şi Tehnicii, care pătrund în mase mai adânc ca niciodată, clătinând religia.

Secolul XX cunoaşte sângeroasele corciri ale tehnicii şi ordinii maniacale, ale determinismului mecanic, cu instinctul religios al omului: comunismul şi nazismul.

Înainte de a fi incinerat, fără nicio ceremonie, aşa cum a dorit, Jawaharlal Nehru profeţeşte desprinderea:

„Politica şi Religia sunt depăşite. A venit vremea Ştiinţei şi

Spiritualităţii”. Nimic mai optimist şi mai greşit. Avea dreptate mai degrabă Malraux. Secolul XXI începe cu reînvierea religiei. Ţi-am spus care sunt formele ei multiple. Asta rezultă şi din alienarea individului faţă de marfă, cam cum a descris-o Marx. Covârşitoarea majoritate a oamenilor de pe pământ habar n-au cum funcţionează în profunzime un computer. Cu atât mai puţin un smartphone, deşi îl ţin tot timpul în mână şi la ureche. Sau medicamentele, pe care le înghit cu ghiotura.

Toate dispozitivele din ce în ce mai inteligente care îl împresoară pe omul mediu-standard sunt black box pentru el: apasă, atinge sau ingurgitează ceva şi se va întâmpla

ceva. Cum, nu se ştie. De aici religia mondială de luptă împotriva cipurilor şi vaccinurilor demonice:

urăşte şi încearcă să distrugi ceea ce nu poţi şi nu vrei să înţelegi.

Preşedintele uneia dintre cele mai mari ţări de pe glob spune că vaccinul anticovid preface oamenii în femei cu barbă şi crocodili, şi sute de milioane de indivizi îl cred pur şi simplu. E supranumit Mitul. Iar Trump zice, cu acelaşi succes, că încălzirea globală e o înşelătorie ţintită să distrugă economia americană.

Numărul credincioşilor în ceva, oameni care de plano resping raţiunea, creşte exponenţial pe planetă, aidoma temperaturii, poluării şi populării. Dumnezeu nu e de găsit în Univers, nici de cele mai puternice telescoape,

Dumnezeu e în noi. Nu contează cât de departe am ajunge în cunoaşterea Universului, câtă vreme omul este muritor, va avea, lângă instinct de conservare şi reproducere, şi pe cel religios. În Solarisul lui Tarkovski, nu al lui Lem, bunînţeles, se zăreşte, o clipă, o icoană mică pe un panou din staţia cosmică.

— Şi cu ăia care nu vor să jure pe Biblie, ce faci?

De ce nu iei şi...

(

ininteligibil. Zgomot de fond puternic)

notă informativă 190.

Sursa: Marcela

Făcusem potecă pe mocheta camerei de hotel, de la pat la fereastră şi invers. Mă învârteam ca un babuin sâcâit de vizitatorii grădinii zoologice.

În frunte îmi bătusem un cui – nici Hristos nu l-a avut acolo. Ce să joc, cum să joc, într-un singur tie-break care mă aştepta a doua zi, la 9 dimineaţa fix?

Un tie-break care trebuia să închidă 3 ore de luptă crâncenă. Adversarul, un fost profesionist care acum juca

în Germania, revenise la Timişoara special pentru acest turneu de categorie +45 ani.

Omul ştia tenis cu carul, dar nu avea condiţia mea fizică, aşa că aproape fiecare punct era disputat din greu. Mi-a pus nenumărate scurte – m-am dus la toate, chiar şi la cele la care n-aveam nicio şansă. A venit peste mine la plasă, la intimidare – mi-am ţinut firea şi l-am pasat. Nu forţam lovituri câştigătoare, trimiteam mai mult pe centru, îl lăsam pe el să conducă jocul. Ştiam că fiecare minge în plus pe care o trimit dincolo de fileu e în favoarea mea.

Am ajuns la 5-2 pentru mine în setul decisiv. Şi serveam pentru meci.

Atunci m-a lovit o stare foarte periculoasă, pe care o ştiu, dar nu m-am mobilizat destul ca s-o blochez. Aceea că, într-un fel sau altul, o să câştig de la sine, greşeşte el 2-3 mingi şi fac ghemul, nu trebuie să mai risc nimic.

În plus, pare şi mai obosit decât mine...

Am jucat meschin, la aşteptare. Deşi am avut 3 mingi de meci, până la urmă mi-am pierdut serviciul.

Asta m-a speriat. Am pierdut clar şi următoarele două ghemuri: 5-5.

A ajuns să mă conducă cu 6-5. Nu ştiu nici acum ce-am făcut de am egalat la 6. Psihic însă, eram terci.

În vest se întunecă târziu, totuşi eram la limita întunericului. Trecuse de 9 seara. Mingea se mai vedea, dar m-am dus la arbitru şi i-am zis că eu n-o mai văd.

Adversarul, Karl, a pretins, normal, că se vede foarte bine ca să jucăm tie-break-ul final – simţea că mă are în mână. Arbitrul a aruncat o minge în sus, s-a uitat la cer şi a oprit meciul – nu ştiu cât a contat faptul că era român şi eu eram CTP.

Pe la 3 dimineaţa m-am potolit din agitaţie. M-am aşezat pe marginea patului, mi-am luat capul în mâini şi am

început să analizez – nu meciul, asta o făcusem de zeci de ori, ci pe mine însumi.

De ce te zbaţi? Ce te înfurie, ce te frustrează? Păi, am avut 5-2 şi serviciul. Am avut 3 mingi de meci şi n-am reuşit să închid. E nedrept.

Când mi-au răsunat cuvintele astea în cap, e nedrept, ceva s-a mişcat în creierii mei, ca atunci când ştiu că voi scrie o povestire.

De ce e nedrept, domnule CTP? Ia aminteşte-ţi, de câte ori în atâţia ani de când joci tenis ai fost condus mai rău de-atât, adversarul a avut nu ştiu câte mingi de meci şi, până la urmă, ai câştigat. Că de-aia ţi se spunea Recuperatorul. Asta ţi s-a părut drept, just, moral? În ordinea firească a lucrurilor, aşa trebuia să fie, nu?

Minute în şir mi-am perindat prin minte situaţii dificile în meciuri în care totuşi am învins, noroace ale mele, ghinioane ale adversarului, mingi care au muşcat tuşa sau au ciupit banda în favoarea mea. Şi îmi repetam:

toate astea ţi s-au părut al dracului de drepte, şi acum te dai victimă a Dumnezeilor potrivnici? Măgarule.

Aşa am reuşit să extirp pur şi simplu sentimentul nedreptăţii din mine. În tenis există un echilibru metafizic, fiecare minge îşi va avea cândva perechea ei contrară, acum invizibilă, dar prezentă în Univers, ca materia şi antimateria, dacă, bineînţeles, trăieşti şi joci destul ca să faci suma statistică.

Contraria non contradictoria sed complementa sunt.

Gândul ăsta, băgat în tenis din fizică, m-a liniştit adânc.

Am reuşit lucrul cel mai greu: să nu mă mai gândesc la nimic, fără să fie nevoie pentru asta să mă uit la un film porno, metodă despre care crezusem că e singura.

Am mai fost capabil să-mi repet doar încă un lucru:

în tie-break, timpul e scurt. Punctele sunt puţine, ai greşit o dată, ai pierdut tot, aşa că nu juca decât loviturile

pe care le stăpâneşti şi în somn. Care e cea mai bună lovitură a ta? Reverul tăiat. Mâine o să te întorci ca un cal în dârlogi, o să strâmbi jocul, ca să eviţi să dai cu dreapta şi să faci cât mai multe slaisuri de rever, indiferent ce joacă „neamţul”. Apoi am adormit.

N-am să închei cu scorul de a doua zi. Spuneţi-l dumneavoastră.

Notă informativă 93.

Sursa: Geanina

Nu o să rememorez activitatea politică şi mediatică a lui Corneliu Vadim Tudor. Nu o să fac inventarul vorbelor şi faptelor cu care a umplut România atâţia ani. Voi relata doar despre intersecţiile subsemnatului cu C.V.

Tudor.

Fizic, ne-am întâlnit o singură dată, la începutul anilor

2000, în holul Antenei 1, eu ieşeam din emisiune, el intra. Oricât de scurtă, încrucişarea privirilor o ţin minte şi astăzi: rar am văzut atâta duşmănie în ochii cuiva. Ilie

Ilaşcu, românul condamnat în Transnistria, ajuns parlamentar PRM, mi-a spus odată, cu un anume respect: „Domnule, Vadim chiar te urăşte”.

Încă de la debutul blatului (foii) România Mare, puţine au fost numerele în care să nu fiu prezent: fie ca

„Sifiliticul nr. 1 al presei române, născut din mamă sifilitică”, „Trădător de ţară şi neam”, „Jidovitul”,

„pidosnic”, „Sinucigaş din tată-n fiu” (într-o perioadă, C.V.

Tudor anunţa aproape săptămânal iminenta sinucidere a dementului Popescu; apoi, dădea ca sigur faptul că sufăr de o boală incurabilă), şi câte şi mai câte, fie ca atentator la blazonul lui şi al PRM: „Nu vom putea împiedica membrii de partid care îl vor întâlni pe C.T.

Popescu să-i aplice o corecţie pe loc, urechindu-l” – un îndemn la agresare fizică faţă de care Uniunea Scriitorilor a protestat public.

Fireşte, n-am lipsit de pe lista celor care urma să fie împuşcaţi îndată ce C.V. Tudor ajungea la putere.

Când în România Mare a apărut „ştirea” că mi-am bătut la sânge copilul în vârstă de 2 ani pentru că mi-a luat o chiftea din mână, l-am prevenit pe C.V. Tudor, într-o emisiune în direct, să nu dea peste mine într-un loc îngust şi fără bodigarzi, că ori îi rup eu capul, ori mi-l rupe el mie. Am fost impulsiv şi am greşit, consider acum. De unde scornicise „ştirea” Tribunul? De la o proză scurtă a subsemnatului, pe care, ca „literat” şi

„poet” ce se pretindea că este, o luase ad litteram! Iată textul:

MeDonald cu pruncul

Chipul fiului meu cel mic e la câţiva centimetri de chipul meu.

Mă priveşte cu ochii lui de cristal organic, pe sub sprâncenele strânse a râs. Tatiu, spune, tatiu. Cap de înger retuşat. Cap de caolin pictat cu cerneală chinezească – dai cu el de pământ şi se face ţăndări. Îi pun palma în piept şi îl împing uşor. Mestec cu sârg hamburgerul, chifteaua strivită pe chiflă. Râde şi se apropie din nou. Îl împing. Tatiu. Când vrea să mai facă o dată pasul spre mine, îl plesnesc cu dosul palmei peste gură. Încremeneşte.

Îşi pipăie buzele îndurerate. Mă priveşte aiurit, parcă trezit din somn, minute în şir, în tăcerea străbătută doar de şuierul vântului care cutreieră deşertul.

Într-un târziu, schiţează un început de pas. Mestec. Îl lovesc peste faţă, o dată şi încă o dată. Se clatină ameţit. Îşi ia capul în mâini. Îi tremură buzele. Ochii îi joacă în

lacrimi. Simt că stă să mi se năpustească în braţe. Îl pălmuiesc iarăşi, în serie.

Izbucneşte în hohote, convulsiv, se trânteşte la pământ şi plânge cu toată fiinţa sub loviturile brutei mari şi colţuroase din faţa lui.

Lasă-mă în pace, spune mut, nu ţi-am făcut nimic, nu vreau nimic, nu fac decât să trăiesc, te deranjează câinele meu de cauciuc, cisterna din plastic, păpuşa Cibi? Înghit şi urlu, ridică-te, ridică-te-n paştele mamei, în paştele tatălui tău. În sfârşit, în ochi îi apare o sclipire tulbure, sprâncenele se adună şi coboară, maxilarele se strâng. Scoate printre buze un mârâit subţire, hazos, dar privirea, slavă ţie, Dumnezeule, mare mila ta, se limpezeşte, se face fixă şi crudă, ca a fiarei în salt. Mă aşez în genunchi. Vine şi mă loveşte cu pumnul în nas, cu picioarele în burtă, încearcă să-mi scoată ochii cu degetele. Dă până oboseşte. A izbutit să-mi crape uşor buza de jos, un firişor de sânge se lasă printre ţepii negri şi albi ai bărbii. Îi dau să muşte din hamburger. Hăpăie, înghite pe nemestecate, îi place. Îşi trage sufletul şi se uită lung la mine, cu ochii larg deschişi. Mă mai loveşte o dată peste tâmplă, cu braţul rotit ţeapăn din umăr, fără putere. Tatiu. Adoarme fulgerător, ca într-un leşin.

Are părul umed, de culoarea deşertului.

A existat posibilitatea de a ne întâlni într-o emisiune tv, faţă în faţă, la Marius Tucă Show. Când domnul

Tucă m-a anunţat că C.V. Tudor acceptă, am intrat într-o stare febrilă greu de descris. În seara de dinainte, aproape că boxam cu mine în oglindă. Ştiam exact ce vreau să fac. Mai întâi, o să tac, lăsându-l să se desfăşoare, un sfert de oră, o jumătate, cât o fi nevoie.

Apoi, când mi se va da cuvântul, voi spune calm, măsurat şi cu înţelegere: „Domnule C.V. Tudor, în spatele puhoiului dumneavoastră de vorbe se ascunde apăsarea

unei mari drame. Ştim că v-aţi violat cele două fete, încă de mici, şi că v-aţi bătut crunt soţia pentru că a protestat. Ştim că aveţi raporturi sexuale cu ele şi acum. Puteţi să fiţi sincer şi să mărturisiţi, căci numai aşa Iisus o să vă salveze sufletul". După care, eram pregătit pentru orice: urlete, aruncat cu pahare, încăierare, cu el sau cu haidamacii din culise. Când secvenţa se va fi terminat într-un fel sau altul, aş fi spus: „Nu deţin nicio dovadă în legătură cu acuzaţia de viol pedofil patern pe care aţi auzit-o. Aşa cum nici C.V.

Tudor nu prezintă niciodată vreo dovadă pentru monstruozităţile pe care le debitează la adresa a sute de oameni şi a familiilor lor. N-am făcut decât să aplic asupra lui propriile sale metode".

A doua zi dimineaţă, dl Marius Tucă m-a sunat să-mi spună că Vadim l-a anunţat că nu mai vine. Nici acum nu ştiu dacă a fost mai bine sau păcat că nu s-a întâmplat.

Prin 2004, cred, mi-a făcut o vizită la Adevărul prim-vicele lui C.V Tudor, pe nume Corneliu Ciontu. Spre uimirea mea, mi-a propus o cădere la pace cu „Şeful", ba chiar posibilitatea să candidez pe listele PRM.

Sprâncenele mi s-au urcat şi mai mult când mi-a înmânat o carte cu dedicaţie. Să scrii cuvintele

„simpatie", „inteligenţă", „muncă" cu privire la acela pe care l-ai împroşcat sistematic cu lături ani de zile, să îi doreşti fericire întru Christos, ce-i asta?! Ce să fie, duplicitate, perversitate, făţărnicie. Dar nu nebunie.

Atunci am înţeles că C.V. Tudor nu e nebun, cum îl etichetau mulţi: senatorul Rudotel, Trinebunul, Electroşoc etc. A jucat tot timpul, cu histrionismul lui cinic, un rol menit să prindă la mase. Dacă ar fi ajuns preşedintele

României, ceea ce şi-a dorit din rărunchi, sunt sigur că ar fi renunţat la tipul de bâlci sinistru pe care îl regiza şi interpreta în fiecare zi. Venea cu altul, mai „prezidenţial".

Am reuşit să-l insult şi eu o dată, astfel încât să-l atingă la lingurică. Intrând prin telefon într-o emisiune la care participau C.V. Tudor şi alţi trei invitaţi, m-am referit la ce spuseseră cei trei, fără să spun un cuvânt despre el. L-am ignorat. Imediat a început să zbiere, fără nicio legătură cu subiectul, că am furat patrimoniul

Scânteii, că sunt un nenorocit care trebuie arestat de urgenţă...

Indiscutabil, era ceea ce se cheamă „un om citit”.

Dar nu un om cinstit. C.V. Tudor folosea „culturismul”

său cultural pentru a stârni ura. Cultură pentru ură.

Toată politica lui C.V. Tudor se baza pe stârnirea urii între categorii umane: a românilor împotriva ungurilor, a ungurilor împotriva românilor, a românilor împotriva evreilor, a evreilor împotriva românilor (un episod semnificativ, transformarea subită, pentru o vreme, a

„mâncătorului de evrei” C.V. Tudor în filosemit greţos), a românilor împotriva străinilor, a străinilor împotriva românilor. A naţionaliştilor împotriva cetăţenilor şi invers.

A românilor împotriva tuturor şi împotriva lor înşişi. Îl bănuiesc pe Românul Absolut chiar şi de capacitatea de a se detesta uneori pe sine, în lipsă de altcineva...

Ură pură, a omului faţă de om. Amintiţi-vă (eu nu pot să uit) figura descompusă în trăsăturile primitive ale

Fiarei cu care, după ce îi aruncase în cap un pahar cu apă, răcnea la o femeie, simplu executor judecătoresc,

Daniela Şomâldoc, venită să pună în act sentinţa de evacuare a sediului PRM: „Şomâldoaca-dobitoaca!

Şomâldoaca, escroaca!”.

Ca să-l împiedic să ajungă la Cotroceni, am fost silit să recurg la nişte manipulări de imagine, pe măsura lui.

Am scris şi am spus cuvântul „fascist” de câte ori am avut ocazia, citând şi recitând un articol din L’Humanité intitulat „Le Fasciste des Carpates”. Speram, în felul

acesta, să-i atrag antipatia nostalgicilor comunismului, pentru care „fascist” era ca o muşcătură de şarpe.

Am repetat, de asemenea, „sectant”, pentru că până în 1989 C.V. Tudor fusese creştin după evanghelie,

„pocăit”, ca şi părinţii săi. Puţin îmi păsa de apartenenţa lui religioasă, că e pocăit, hindus sau maniheu, dar prin

„sectant” încercam să îi îndepărtez voturile creştinilor ortodocşi majoritari.

Şi, bineînţeles, l-am votat, numai eu ştiu cum, pe Ion

Iliescu.

Viaţa mi-a servit însă, în 2001, un pumn în faţă din care nici azi nu mi-am revenit cu totul. Ziarul Libertatea a publicat un sondaj la scară naţională, în care, la capitolul „Cine credeţi că sunt oamenii cei mai cinstiţi din

România?” apărea următorul clasament (procentele nu le mai ştiu): 1. Ion Iliescu, 2. Corneliu Vadim Tudor, 3.

Cristian Tudor Popescu.

Notă informativă 199.

Sursa: Africanu

Mă îndreptam spre reşedinţa ambasadorului SUA la

Bucureşti stresat ca în copilărie, când trebuia să întâlnesc o fiinţă umană necunoscută. Homosexualitatea lui Michael E. Guest era cunoscută, declarată public de el însuşi. Venise la Bucureşti împreună cu partenerul său,

Alex Nevarez, prilej pentru C.V. Tudor să publice nişte articole hidoase în România Mare.

Îmi era târşă. Nu eram homosexual şi nici fan al manifestaţiilor gay & lesbian. Din punct de vedere uman, n-aveam nimic cu ei, dar nu eram de acord cu căsătoria, instituţie heterosexuală, între persoane de acelaşi sex şi nici cu adopţia (nu sunt nici acum). Ca indivizi, nu îi consideram nicicum periculoşi, dar acordarea de drepturi colective speciale comunităţii LG (ca, de altfel, oricărei minorităţi) nu mi se părea în regulă.

Asta la nivel raţional. Instinctual, respinsesem, uneori chiar violent, nişte avansuri ce mi se făcuseră de-a lungul vremii. N-am fost în stare niciodată, deşi sunt critic şi istoric de cinema, să mă uit mai mult de câteva secunde la un film porno cu bărbaţi.

Îmi era teamă de reacţia pe care s-ar putea să o am când voi da mâna cu ambasadorul. Ca ziarist profesionist n-aveam voie să clipesc, orice umbră de repulsie ar fi subminat din start întâlnirea.

Tehnologia va realiza nu peste mulţi ani transferul instant de date între doi inşi care nu fac decât să shake hands. Strângerea de mână a lui Michael Guest, fermă, puternică atât cât trebuie, şi în acelaşi timp caldă, privirea directă, atentă, uşor surâzătoare şi, cum să vă spun, cinstită, au făcut un fel de contact electronic cu mine. Târşa mi s-a topit pe loc, ca şi cum n-ar fi fost.

Am stat de vorbă aproape două ceasuri. Despre

România, despre America, despre politicieni şi despre oameni. Meseria a făcut să mă întâlnesc cu mulţi oficiali

SUA şi ai altor state la Bucureşti. La niciunul nu văzusem o dorinţă ca a lui Michael de a cunoaşte şi înţelege în profunzime această ţară. Istoria României o ştia foarte bine. Voia acum să simtă cum gândesc românii la firul ierbii, dincolo de contactele oficiale şi festivism, considera asta esenţial pentru o diplomaţie eficientă, în folosul ambelor ţări. Da, Michael a avut în gând şi binele României, nu numai al Americii, în tot ce a făcut pe aici. A fost primul ambasador la Bucureşti cu o atitudine publică fără echivoc şi consecventă împotriva corupţiei. Şi asta la începutul anilor 2000, în regimul

Năstase. Toţi ştabii PSD, călcaţi pe coadă, i-au fost din ce în ce mai ostili pe perioada întregului mandat. Îmi amintesc uitătura pe care mi-a aruncat-o premierul

Adrian Năstase, „glumind” în stilul său caracteristic: „Se aude că sunteţi des oaspetele domnului ambasador

Guest (oaspete – n.m.)...”.

Avea duşmani duri Michael. Mi-a spus odată, îngândurat, că S.O. Vântu reuşise să-şi cumpere

„bebeluşi” până şi în Congresul SUA...

Momentul cel mai intens al relaţiei mele cu ambasadorul a fost în septembrie 2002. Cazul Treptow fierbea sub capac de ceva vreme. Kurt Treptow, cetăţean american şi român, altfel un istoric serios, profesor la Universitatea din Iaşi, autor al unor lucrări remarcabile despre istoria românilor, fusese descoperit ca pedofil. Procurorii deţineau probe crunte, limpezi lacrimă, filme şi fotografii cu Treptow făcând sex cu minori, fetiţe şi băieţi. Văzusem şi eu, prin „mijloace specifice”, unele dintre ele. Deşi aveau dosarul gata, organelor noastre le era teamă să se atingă de el, pentru că era cetăţean american. Preşedintele Bush urma să vină la Bucureşti în noiembrie, ca să pecetluiască primirea României în NATO.

Curcubeul, semn ceresc în zi ploioasă, se pregătea să apară deasupra capetelor preacredinciosului George W.

Bush şi ateului Ion Iliescu. Ne americăneam într-o veselie... Căci, spera PSD, Washingtonul o să-i considere pe ei stăpânii naturali ai României şi îi va lăsa să fure în continuare nestingheriţi.

Cum să dai cu mucii-n plăcintă, umflându-l pe istoricul american Treptow, fie el şi pedofil, într-o asemenea situaţiune? „Nu-i momentul”, îşi va fi spus Justiţia română, cum îşi spunea de decenii, ţinută strâns de dârlogi de Partid...

De data asta l-am sunat eu pe Michael şi l-am rugat să ne vedem. I-am spus tot ce ştiam despre Treptow, pedofilie şi poliţie. M-a ascultat cu obişnuita lui atenţie încurajatoare, fără să mă întrerupă. Nici acum nu ştiu cât

şi cum era informat în legătură cu cazul. M-a întrebat dacă există date privind acte de violenţă asupra minorilor comise de Treptow. Asta nu ştiam. De altfel, copiii erau din familii sărace, care n-au vrut să facă plângere, probabil fiind plătite de pedofil. „Christian, eşti sigur că există probe clare?”, m-a mai întrebat. I-am răspuns scurt: „Da, sută la sută”.

Îi propusesem să dea o declaraţie, în exclusivitate pentru Adevărul, în care să afirme că nimeni nu e mai presus de lege, cum scria şi pe frontispiciul ziarului, şi că

Justiţia română e aşteptată să o aplice fără şovăire în cazul Treptow.

„Bine, într-o oră o vei primi la redacţie”, mi-a spus.

Şi aşa a fost.

Treptow case: comments from Amb. Guest

„The accusations against Mr. Treptow are serious and should be investigated fully. If the evidence warrants, he should be charged; however, he also is entitled to due process, and to the presumption of innocence until proven otherwise.”

„I’ve read press reports suggesting that Mr. Treptow is somehow being protected because he’s an American. This

Embassy has not requested any special treatment or protection for him, nor will we. Nor are we harboring him at the embassy, as has been alleged.” „I’ve also seen speculation that pursuing this case could have adverse consequences for

Romania’s chances to join NATO. That’s really preposterous!

Aside from due process, what’s important is that Romanian justice be impartial, and that it protect the innocent while punishing the guilty. I trust that will be the case în this matter”.

Hope this is useful în clarifying our views on this matter.

Regards.

Michael Guest

Am tradus-o şi am aşezat-o în capul ziarului.

Aşa s-a deschis calea punerii sub acuzare şi judecării lui Treptow. În martie 2003 a fost condamnat. A stat 4

ani în puşcărie. În februarie 2007 a fost eliberat înainte de termen, deoarece a scris o carte în detenţie.

L-am revăzut pe Michael în iarna lui 2017, după alegerile din România şi SUA. Amândoi, îmbătrâniţi şi trişti. Două concluzii am desprins din ce-am vorbit: că a trecut timpul peste noi şi că urmează şi în ţara lui, şi în ţara mea nişte vremuri jalnice. Când ne-am despărţit, îi dăduseră lacrimile...

Nu ştiu dacă ne vom mai întâlni în această viaţă. Dar

Michael e mereu prezent în mintea şi în sufletul meu ca singurul politician străin (de ăia români nu vorbesc) din câţi am întâlnit, de înaltă conştiinţă intelectuală şi morală, căruia îi pasă de soarta României şi a românilor.

Notă informativă 52.

Sursa: Malide

Popularul cabotin Al. Arşinel s-a dus la biserică să aprindă o lumânare pentru M. Lucan, traficantul de vieţi pe euro care îşi spune doctor. Poate că doctor ca aceia din lagărele naziste, care îi triau pe cei ce îşi aşteptau moartea.

Al. Arşinel nu s-a dus să aprindă o lumânare pentru nearşineii săriţi la transplantul renal ca să-şi facă M.

Lucan transplantul penal, îngrăşând caracatiţa monstru crescută în clinica lui particulară.

Să fie sănătos, dl Arşinel. Am însă o propunere pentru după ce domnia sa va da ortul popii: să i se scoată rinichiul pe care i l-a băgat Lucan şi să fie redat nearşineilor ce stau la rând pentru el.

Notă informativă 189.

Sursa: Ureche

În triburi pierdute prin jungle sau pustiuri, există credinţa, la contactul cu un aparat foto sau o cameră de filmat, că „animalul” acela ciudat le fură sufletul când le reproduce chipul.

În civilizata noastră lume, acest lucru chiar se întâmplă, şi hoţii de suflete au un nume: reporteri de televiziune. Ei caută peste tot oameni care suferă şi a căror poveste e suficient de vandabilă.

Pentru francezul mediu-standard, România e numele unei jungle, populată cu semisălbatici, pe lângă care

Guyana Franceză este o ţară supercivilizată. Ca să te descurci într-un orăşel din Transilvania, în calitate de jurnalist „de la Paris”, ai nevoie de un băştinaş care să ştie franţuzeşte, să-ţi mijlocească întâlniri cu autorităţile locale şi să-ţi convingă subiecţii să se lase filmaţi şi intervievaţi. Acesta este Fixeur, Aranjorul.

Axel şi Serge vorbesc foarte frumos despre ceea ce fac. Reportajul lor vizând traficul cu adolescente romănce, aduse la Paris pentru a „produce”, e menit conştientizării publice a acestui fenomen în Franţa şi susţinerii luptei împotriva prostituţiei juvenile. Aşa zic ei...

De fapt, ca orice prădători de presă, nu doresc decât să pună în imagini o poveste exotică şi excitantă pentru telespectatori, cu care să facă audienţă şi să-şi ia leafa.

Puţin le pasă de ce a trăit şi ce simte Anca, fata de 14

ani din Bistriţa, care a „făcut” deja Parisul sub teroarea peştelui Viorel.

Mama Ancăi, o ţărancă aparent deficientă afectiv, se lasă filmată şi le răspunde la întrebări. Fiica ei mai mare, în schimb, simte instinctiv ce vor de fapt „domnii de la

Paris”, dincolo de politeţea lor prevenitoare, şi îi dă afară din casă cu violenţă.

Radu, Aranjorul, pune la bătaie tot ce ştie şi poate pentru ca francezii să ajungă la Anca, aflată, după trauma psihică, sub protecţia autorităţilor. Traficul de influenţă, specialitatea locului, funcţionează fără greş – un poliţist vechi, „jupânul” oraşului (Adrian Titieni, foarte bun pe meleagurile sale natale), îi trece peste toate barierele.

Singuri în maşina poliţistului, Radu se străduieşte s-o manipuleze pe Anca să-şi spună povestea în faţa aparatului de filmat. De asta depinde promovarea în agenţia France Presse România, un viitor mai bun pentru el şi familie. Dar, în clipa în care copila din faţa lui, prefăcută într-o maşinuţă sexuală, îi oferă aproape zâmbind o felaţie... Amestecul de viciu şi copilărie moartă de pe chipul parcă pictat de Toulouse-Lautrec al elevei de liceu din Bistriţa (excepţională Diana Spătărescu, descoperirea lui Adrian Sitaru, ar merita nu numai un

Gopo, ci şi un Oscar) îi prăbuşeşte totul în cap lui

Radu...

Înţelege că nu e cu nimic mai bun decât proxenetul

Viorel. Le vinde jurnaliştilor străini sufletul mutilat şi paralizat al fetei. Şi nu numai al ei. Pe fondul dialogului, aparatul condus de Adrian Silişteanu iese din maşină şi panoramează circular piaţa pustie...

Toată România din film e pe tejghea. Călugăriţa severă, cunoscătoare de franceză, derbedeii agresivi care le atacaseră maşina cu pietre, ziaristul cu „relaţii”, poliţistul-„tartor”, mama şi sora Ancăi, primarele,

„aranjor” şi el, cântăreaţa zdravănă din local, ţăranul care încarcă bălegar în căruţă uitându-se la cameră...

Prăpădiţii ăştia sunt tribul din care face parte şi Radu. Îi vinde pe ai lui, aşa, primitivi, violenţi, corupţi, proşti cum sunt, dar de-ai lui, îi vinde pentru infotainmentul parizianului privitor seara la televizor, cu niscai

Camembert şi o sticlă de Bordeaux în faţă.

Pentru prima dată de când o tot aud rostită pe la televiziunile hiperromâniste, expresia „trădător de ţară” mi s-a părut a avea un sens...

Când Radu încearcă să oprească tâlhăria, hoţii de emoţii îl pun la punct cu dispreţul bine ascuns până atunci: nu eşti decât un fixeur, un indigen care întâmplător parleşte franţuzeşte, nu eşti jurnalist, şi cu atât mai puţin journalist francez. Fă-ţi treaba pentru care eşti plătit.

Şi treaba se face. Imaginea maximului cinism „estetic”

al meseriei este aranjarea şuviţelor Ancăi de către Axel, ca să dea mai bine în cadru, şi vocea lui cerându-i să repete, pentru a treia oară, oferta pe care o recita pe străzile Parisului: „La pip elamur, sencant euró...”.

Apoi, se duc cu toţii pe la casele lor. Francezii, mulţumiţi cu prada, Radu la familie, ca tată vitreg care încearcă să-şi înţeleagă şi să-şi iubească băiatul. Anca nu mai interesează pe nimeni, rămâne pierdută în sărăcia ei îndepărtată, ca o fată aruncată după, din cabina TIR-ului...

Interceptare 01-12

(

zgomot de ploaie pe acoperiş de tablă

)

— E bine să fie românul bun român.

— Da?!

— Păi, nu e bine?

— Nu ştiu dacă e bine sau e rău, pentru că nu ştiu ce înseamnă român. Şi, cu atât mai puţin, bun român.

— Cum, nu ştii ce înseamnă român?! Tu nu eşti român?

— Sunt cetăţean român, da. Altceva, ce?

— Păi, faci parte din poporul român. Ai sânge de român.

— Zău? Şi cum se constată asta? Se face analiza sângelui? Există o hemogramă românească? Noi avem hematii mai multe? Multe şi cornute? Diferită de una ungurească?

— Nu ştiu, dar... Nu suntem urmaşii dacilor şi romanilor? Ai lui Decebal şi Traian?

— Ai dacilor, om mai fi. Ai romanilor, mai încet...

Apare aceeaşi problemă – ce sunt aceia romani? Dacă zicem că sunt latini locuitori ai Romei, este cât se poate de puţin probabil să avem ceva sânge de la ei. Dacia cucerită nu a fost ocupată cu populaţie din Peninsula

Italică, ci cu colonişti din alte provincii ale Imperiului, de la apropiatele Moesia şi Dalmaţia până la Hispania şi Asia

Minor. Adică felurite populaţii din Balcani, greci, asiatici, ba chiar şi africani. Destui dintre ei creştini. Nu latini. De altfel, Roma interzicea în general colonizările cu cetăţeni din Peninsulă. Apoi, de-a lungul unui mileniu, au tăbărât aici slavi, cumani, pecenegi, avari, huni şi toţi ceilalţi. A

spune „Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume/ Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman” e curată poezie. Sunt în desfăşurare cercetări genetice, chiar aici, la noi, pe baza analizei ADN nuclear şi mitocondrial, ca să se determine originea românilor...

— Aha, deci de-aia vrea să ne umble la adeneu cu vaccinu...

— Primele rezultate arată ceea ce istorici serioşi, Iorga,

Gheorghe Brătianu, Constantin C. Giurescu, ştiau foarte bine: românii sunt un amestec populaţional complex, cu o considerabilă componentă slavă. Prin 1950, sub ocupaţia rusească, asta ar fi fost pe prima pagină în

Scânteia, cu litere de-o şchioapă.

— Bine, şi ce să facem, să schimbăm „Deşteaptă-te române!”?

— Nu, nici vorbă. Suntem urmaşii lui Traian şi ai

Romei, dar nu prin sânge.

— Dar prin ce?

— Prin limbă. Limba română, această minunăţie peste secole, este, în structură, în tiparul ei fundamental,

indiferent câte cuvinte de origini nelatine conţine, o limbă romanică, urmaşă a latinei vulgare. Când România era ţinută pe la uşă, la reuniunea NATO de la Madrid, în

1997, cineva spunea că un ţăran român, paraşutat în

Madrid, ar fi înţeles majoritatea inscripţiilor luminoase ale oraşului. Ceea ce studiile lingvistice confirmă: gradul de inteligibilitate între română şi limbile romanice, franceză, spaniolă, italiană, portugheză, sardă, catalană, retoromană, nu scade neam sub 70%.

Cine e mai important, părintele care te-a trimis pe lume sau cel care te-a învăţat să vorbeşti şi să scrii?

Cel biologic sau cel spiritual?

Prin urmare, zic că român e cel care cunoaşte bine şi cu drag limba română, cultura română, istoria românilor, geografia acestor meleaguri. Nu o ţoapă ignară, înfăşurată în tricolor şi ghiftuită cu sarmale tradiţionale – turceşti, de altfel –, care-i consideră trădători de ţară pe cei ce vorbesc corect româneşte, ca să nu mai vorbim de vânduţii ştiutori de limbi străine. Care cară la cruci ortodoxe înainte şi după ce face o mizerie.

Nimeni nu se naşte român.

Român poţi să devii, nu e destul să vii, pe lume, undeva lângă Carpaţi, din părinţi pe care-i cheamă escu.

Escu nu te face să eşti.

— Aşa zici... Şi atunci, Corneliu Vadim Tudor era român?

— Da. Era român. Om nu prea era. Avea răutatea rece şi mecanică a unui animal de pradă. Egolatria nu mai lăsa loc de altceva. Hrănea câini vagabonzi pentru că se considera superior tuturor oamenilor. C.V. Tudor se credea mai mult decât român, se credea România.

Or, înainte de a fi român sau malgaş, zic că e bine să fii om.

(

uşă trântită, pauză)

— Totuşi, om eşti, prin născare...

— Nu. Nici vorbă. Eşti un pacheţel de carne urlătoare.

Nu eşti cu nimic superior unui pui de cimpanzeu sau de cioară. Dacă eşti aruncat în sălbăticie şi supravieţuieşti, nu mai ajungi om, ci animal cu faţă umană. Iarăşi, om nu eşti, ci devii. Sau nu.

Aşa că poţi să nu te înţelegi deloc cu mulţi dintre compatrioţi, pentru că sunteţi oameni, nu numai români.

Nici măcar fiind rude apropiate, legătura umană nu e garantată – poţi să nu ai nimic comun cu fratele tău „de sânge”, în schimb să-ţi găseşti un suflet pereche într-un elveţian, chinez sau congolez cu care se întâmplă să te întâlneşti. Ca să revenim la ce ziceai, nu ştiu dacă e bine să fii bun român. Dar ştiu că e bine să fii român bun. Ţigan bun. Ungur bun. Neamţ bun.

— Dar tot nu m-ai lămurit ce înseamnă bun român...

Nu e totuna cu român bun?

— Nu. Român bun înseamnă om bun. Bun român e altceva, e bun în meseria de român. Bun român e cel ostil faţă de străini. Şi, fireşte, faţă de răii români: nu de alta, dar, dacă i-ar îndrăgi, ar fi în pericol să-i mănânce inima câinii.

— Şi, în ce constă meseria de român?

— Nu s-a definit cu precizie ce înseamnă verbul „a români”. Dar ce se ştie sigur – sau, mai degrabă, se simte de către orice bun român – e că ar trebui o răsplată. Dacă „românesc” bine, atunci trebuie să mi se dea ceva, la salariu, la pensie, să fiu preferat unui străin sau rău român, chiar dacă ăla e un medic, un muncitor sau un profesor mai bun decât mine.

Meseria de român... Dacă raţionezi puţin, o să-ţi dai seama, dar n-o să-ţi placă. Pentru mulţi, prea mulţi cetăţeni români, a fi român înseamnă a fi stăpân. Cum zice

cântecul: „Noi suntem români (bis), Noi suntem aici, în veci, stăpâni”.

E-adevărat, vreme de secole, românii au fost robi: la turci, la unguri, la austrieci, la ruşi. Dar eliberarea din robie înseamnă transformarea robilor în stăpâni? Cam ca dictatura proletariatului? Desfiinţarea robiei nu presupune şi desfiinţarea, totodată, a stăpâniei? Ultimatumul lui

Horea, care n-a fost pus încă pe muzică, zice aşa:

„Nobilime să nu mai fie, ci fiecare unde poate primi o slujbă crăiască, din aceea să trăiască. Nobilii posesori să părăsească pentru totdeauna moşiile nobiliare. Şi ei să plătească dare ca şi poporul de rând”.

Şi atunci, stăpânii cui să fim noi, românii? Că Horea zice să fim liberi şi egali în drepturi şi obligaţii, nu stăpâni...

(

în încăpere se face linişte)

notă informativă 184.

Sursa: Veniamin

Credincioşi cu care se întâmplă să stau de vorbă mă întreabă, cu o uşoară uimire compătimitoare, dacă chiar cred că Dumnezeu nu există. Surâd şi trec mai departe, pentru că mi-e clar că, de fapt, nu aşteaptă un răspuns.

Astăzi însă, o să propun un răspuns unor altfel de oameni care cred în Dumnezeu, dar sunt gata să-şi pună credinţa la încercare.

Da, Dumnezeu există. Noi, oamenii, nu existăm.

Înainte de a ne afla în autoizolare, într-o încăpere, aşteptând lumina, într-un cartier, într-un oraş, ne aflăm în Ceva. Acest Ceva are un diametru de 93 de miliarde ani-lumină. Acesta este Universul observabil.

Ce simţiţi încercând să stăpâniţi cu mintea această cifră? Subsemnatul am un acut sentiment al aumanului.

Asemenea distanţă nu are nicio legătură cu omenescul.

De la Lună până la Pământ, lumina face puţin mai mult de o secundă. De la Soare la Pământ, cam 8 minute.

Un an-lumină, adică distanţa parcursă de o rază de lumină prin vid, în timp de un an, înseamnă 9.500

miliarde km – deja ceva ce nu mai are sens în raport cu fiinţele omeneşti... Dar 93 de miliarde de aşa ceva?

Şi acesta e doar Universul observabil, adică până unde vede telescopul spaţial, scos pe orbită în afara atmosferei terestre. Adică, există şi un Dincolo...

Dacă am pune toţi cei aproape 8 miliarde de oameni de pe glob strânşi ca sardelele într-o conservă, am obţine aproximativ 1 kilometru cub, adică un cub cu latura de 1 km, de materie vie. Din Universul observabil, doar 6% este materie, restul e gol, vid, neant, pe care unii îl numesc materie întunecată, energie întunecată.

Dacă noi, oamenii care trăim acum, am dispărea instantaneu, Universul nu ar suferi nicio schimbare. Dacă galaxia noastră, Calea Lactee, ar înceta să existe,

Universul n-ar băga de seamă.

Dacă întreg Universul observabil n-ar mai fi, pentru

Dincolo asta n-ar însemna nimic.

Şi nu mai iau în discuţie ipoteza că Universul acesta e doar unul din Multivers.

Omul e alcătuit din materie. Adică din molecule. Care sunt compuse din atomi. Atomii, având mult mai mult vid în ei decât nucleu şi electroni, şi a căror structură coboară până la particulele elementare de materie, cuarci şi leptoni, sunt aceiaşi, fie că se grupează într-o fiinţă umană, fie într-o moluscă, o piatră sau o stea.

Nu există un Atom de Om, care să fie al lui şi numai al lui, care să-l deosebească de celelalte fiinţe vii şi de materia nevie. Pentru particulele elementare, omul e un conglomerat de atomi, cu nimic deosebit de restul

Universului. Creierul e totuna cu vezica biliară, inima, cu muşchii fesieri, iar sufletul – nicăieri.

Omul este un covid, întrucât e situat într-un punct infinitezimal de tangenţă între două viduri – cel din afară şi cel dinăuntru. Cele două hăuri, care sunt de fapt

Unul, cu foarte rare bucăţi de materie, inclusiv noi, care se mai găsesc prin el – acesta este Dumnezeu.

Greu de imaginat o afirmaţie mai falsă decât aceea că Domnul a făcut omul după chipul şi asemănarea Lui.

Sau mai arogantă decât zicerea lui Nietzsche: „Când priveşti prea mult în abis, abisul priveşte şi el în tine”.

Poţi să te holbezi în abis câtu-i hăul şi bârgăul, abisului nu-i pasă de tine.

Dumnezeu există, dar nu are nimic omenesc. Nici viu.

Nici măcar fiinţial: este acel Ceva ce totuşi era pe când, spune Eminescu, fiinţă nu era, nici nefiinţă.

Dumnezeu nu e nici bun, nici rău cu noi: pur şi simplu nu existăm pentru El.

Gândiţi-vă la strigătul şoptit al lui Iisus înainte de a-şi da sufletul: „Eli, Eli, lama sabachthani!”, „Doamne,

Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?”, şi nu „Unde eşti,

Doamne, unde ai dispărut?”. A părăsi pe cineva înseamnă că acel cineva încetează să existe pentru tine.

În momentul suprem, Iisus nu se îndoieşte de existenţa lui Dumnezeu, dar bagă de seamă cu sfâşietoare durere că el nu mai există pentru Tatăl său.

Şi aşa trebuia să fie. Căci, după toate chinurile îndurate pe Golgota şi pe cruce, Mântuitorul trăieşte şi chinul suprem, singurătatea absolută a omului în faţa morţii, fără de care jertfa Lui n-ar fi avut puterea de a străbate mileniile.

Nu ştiu cum a înviat, dar ştiu cum a murit Iisus

Hristos – fără Dumnezeu şi fără lumânare.

Notă informativă 5.

Sursa: Mache

În anii ’20 ai secolului trecut, conducerea bolşevică de la Kremlin a cerut Academiei de Ştiinţe să producă o „maşină vie de război”. Stalin însuşi i-a spus biologului Ilia Ivanov, specialist în încrucişări de animale, să corcească omul cu maimuţa pentru a obţine o specie nouă, un om-maimuţă insensibil la durere, având forţă şi agilitate simieşti, un soldat golit de sentimente umane, programat să atace şi să ucidă fără a putea fi oprit. În 1926, Ivanov a fost trimis în Africa de Vest, finanţat cu 200.000 de dolari, pentru a experimenta cu cimpanzei.

În paralel, într-un oraş din Georgia natală a lui Stalin, s-a înfiinţat un centru unde se încerca evoluţia forţată a primatelor pentru a deveni umanoizi. A fost ales cimpanzeul, pentru că această maimuţă poate să atace omul; în satele din Africa sunt răpiţi şi devoraţi copii de către cimpanzei.

Istoria oficială consemnează că tentativele de hibridizare au eşuat, Ivanov fiind apoi condamnat şi deportat. E posibil însă ca un experiment să fi reuşit, totuşi, iar specimenul creat să aibă urmaşi. Uitaţi-vă la Vladimir Puţin.

Notă informativă 13.

Sursa: Pârvu

Mare veste mare: Puţin e bolnav, grav, în fază terminală, cel mai probabil, ba nu, cel mai bine, de cancer. Pe televizoarele noastre se fac analize ale mutrei lui Puţin, de către ghicitori în riduri şi în ochi, care să furnizeze, cui o cere, uşurarea că „moare ăla şi scăpăm”.

Nu ştiu care e starea sănătăţii casapului de la Kremlin, dar cei care înghit „ştirea” de mai sus suferă de prostie, nepăsare şi laşitate, în stadii avansate.

1. Puţin este şeful de stat cu cea mai bună condiţie fizică din câţi am văzut – poate doar schiorul, golferul,

tenismanul Iohannis să-i facă ceva concurenţă. Nu e băutor, n-a fumat niciodată; mai mult, interzice fumatul pe unde îl prinde, chiar şi celor din cercul său restrâns.

În fiecare zi, înoată şi face exerciţii fizice.

2. Periodic, este supus unei testări medicale complete, care ar detecta orice boală în fază incipientă.

3. Chiar şi dacă ar avea cancer sau SIDA, să zicem, banii şi puterea îi dau acces la cele mai eficiente tratamente actuale, care, în cel mai rău caz, îi prelungesc viaţa cu mulţi ani.

4. Speranţa stupidă că Puţin ar putea să-şi dea duhul rapid ascunde laşitatea şi nepăsarea de semeni a celor care o nutresc. Mulţi dintre ei cred şi că „nu trebuie să-i enervăm pe ruşi”, „ce treabă avem noi cu ucrainenii?”,

„ce ne trebuia scut la Deveselu, ca să-i întărâtăm?”, „să rămânem neutri”. Neutri faţă de omorârea civililor şi copiilor de către armata rusă. Aceştia sunt urmaşii celor care plimbau din gură-n gură în anii ’80 zvonul că

Ceauşescu are cancer la prostată, dar n-ar fi zis nici care la adresa politicii criminale a scorniceşteanului.

Adicătelea, noi tăcând mâlc, cu mâinile la spate, să ne rezolve problema hazardul, boala, pronia cerească. Sau astrologia. Potrivit astrologului ucrainean Vlad Ross, „Puţin îşi va sărbători ultima aniversare pe 7 octombrie 2021.

Cel mai probabil, acesta va fi şi ultimul an în care o va face”.

5. Niciunul dintre vânturătorii cancerului de care ar suferi Puţin nu-şi găseşte, dacă-l întrebi, vreo vină pentru crimele care se petrec acum în Ucraina. Asta deşi Puţin loveşte şi omoară oameni din ziua în care a ajuns la putere. Când a bombardat Groznîi, capitala

Ceceniei, până n-a mai rămas piatră peste piatră, nu s-a repezit nimeni să-i sancţioneze regimul. Când toţi

opozanţii lui au fost, rând pe rând, arestaţi, torturaţi, otrăviţi, împuşcaţi, nu i-a trecut nimănui prin cap în

Europa şi în România să renunţe la un grad, două din căldura locuinţei, cum propune acum Frans Timmermans, pentru a nu mai pompa bani pe gaz în buzunarele ucigaşului.

6. Puţin este produsul unui mod de a fi şi de a gândi care stăpâneşte Rusia. Este odrasla kaghebismului militarist revanşard, obsedat de ideea de a face URSS

nu preţuită, nu respectată, ci temută în întreaga lume.

Pentru KGB, nici măcar Puţin nu e de neînlocuit. Dacă ar dispărea mâine, succesorul e ales şi pregătit – de pildă, dublura lui Puţin, fostul preşedinte Dmitri Medvedev.

7. Dar mai există un motiv, cel mai tare şi trist, pentru care moartea lui Puţin n-ar opri răul. Tot auzim că ruşii, care, potrivit celui mai proaspăt sondaj, îl susţin în procentaj de 70%, sunt spălaţi pe creier de dictatură.

N-aş zice. Când televiziunea Kremlinului le spune că

Rusia eliberează Ucraina de drogaţi şi nazişti, le spune exact ce vor de decenii să audă. Ruşii visează dictatura, chiar una sângeroasă. Vor să fie sclavi, dar sclavi imperiali.

Adevărul ultim este că majoritatea poporului rus respinge din rărunchi democraţia – îi va trebui un veac s-o înveţe, dacă o va învăţa vreodată. Şansa omenirii de a supravieţui este carantinarea, izolarea totală a

Rusiei, pe termen nelimitat. Pe Pământ, ca să mai existe această planetă, se despart două lumi: lumea liberă democrată şi lumea cealaltă, Rusia cu China şi Coreea de Nord.

Notă informativă 319.

Sursa: Căpitanul

Cea mai veche şi cea mai puternică amintire cu Ion

Ţiriac este faţa lui, în lumina slabă a înserării, tetanizată de oboseală, deformându-se ca a unui mort la contactul cu faţa lui nea Fane. Căpitanul nejucător al echipei de

Cupa Davis, Ştefan Georgescu, îl strângea în braţe după victoria de necrezut asupra lui Tom Gorman, în prima zi a finalei România-SUA de la Bucureşti.

Ilie pierduse în faţa lui Stan Smith până să apucăm să înţelegem ceva, în 3 seturi – cum, numai el ştia. În meciul 2, Ţiriac pierduse şi el primele două seturi la

Gorman. Ţiriac avea aproape 34 de ani, americanul 26

şi tocmai ce fusese în semifinale la US Open, fiind între primii 10 din lume.

La scorul ăsta, 5-0 la seturi pentru SUA, am văzut oameni plecând din tribune. Mica arenă din parcul cu platani dintre străzile Dr. Staicovici şi Dr. Lister fusese extinsă în grabă, cu gradene noi, de fapt nişte schele din ţevi şi cherestea, sub care mai stăteam noi, băieţii de mingi, ca să evaluăm pulpele doamnelor şi domnişoarelor. Până atunci fuseseră ticsite.

Nu mai ştiu cum a reuşit să câştige Ţiriac, după aproape 5 ore. Îmi mai amintesc doar bubuitul tribunelor, minute în şir: Ţi-ri-ac! Ţi-ri-ac! Ţi-ri-ac!

Duminică, alt calvar. Celebrul dublu Năstase-Ţiriac, campion la Roland-Garros, fusese făcut una cu zgura de

Stan Smith şi „juniorul” Van Dillen. 2-1 pentru SUA, meciul Ţiriac-Smith putea fi ultimul. Din nou, Ţiriac avea în spinare handicapuri cât roata carului: Smith era cu 8

ani mai tânăr şi nici mai mult, nici mai puţin decât nr. 1

mondial, proaspăt învingător al lui Ilie Năstase. Şi mai era şi presiunea atmosferică, nu numai presiunea scorului: istoria plutea în aer.

Erau la modă pe atunci tricourile de tenis cu

„coroniţă” pe piept, marca lui Fred Perry, triplu câştigător de Wimbledon şi US Open în anii ’30. Vă daţi

seama ce-a fost în capul meu când l-am văzut pe Fred Perry în carne, oase şi pipă pe aleile de la „Progresul”! În anul în care mă născusem, 1956, asul australian Lew

Hoad fusese la un pas de Calendar Grand Slam, triumfând la Australian Open, Roland-Garros, Wimbledon şi jucând finala US Open. Acum, blond şi vesel, bătea mingea pe Central, la câţiva paşi de mine.

Lumea bună a tenisului mondial venise în România

Socialistă. Priveam fascinat pachetele goale de Marlboro,

Pall Mall, Camel aruncate în coşurile de gunoi, duceam acasă pahare de plastic pe care scria San Pellegrino, mestecam „ciungă” americană, beam Pepsi la discreţie.

Trăgeam pe nas cu nesaţ parfumurile femeilor străine.

Nu mai vorbesc de tenişii puţin uzaţi sau ciorapii înroşiţi de zgură, lăsaţi de jucători în vestiar, pe care i-am păstrat ca pe moaşte. Mirosul Occidentului ne zăpăcea.

Poate niciodată ca în meciul acela n-a fost mai adevărată deviza lui Ţiriac: „Victorie cu orice preţ”.

Arbitrii de linie, patrioţi nevoie mare, stăteau tăcuţi şi neclintiţi ca sfincşii când mingea lui Ţiriac ieşea o palmă afară şi zbierau aut! ca înjunghiaţi când mingea americanului, capitalistului, „esplotatorului” Smith muşca cu poftă din tuşele de var. Imaginaţi-vă că tuşele nu erau de plastic îngropate, ca acum, se trăgeau cu un jgheab cu sită, plin cu praf de var, cărat de doi inşi şi bătut cu băţul, între care şef era un ţigan, parcă Sami pe nume...

După un prim serviciu impecabil, pe tuşă, strigat aut!

De arbitru, i-adevărat, cu voce mai mică, Smith n-a mai cerut căpitanului echipei, Dennis Ralston, să-l cheme pe supervizor, argentinianul senhor Enrique Morea, care făcuse potecă la teren corectând furtişagurile româneşti.

Doar l-a privit lung pe Ţiriac. A fi fair-play într-o astfel de situaţie înseamnă să te duci şi să ştergi urma cu talpa, cum face Nadal, dând punctul adversarului.

„Buldozerul din Braşov” se făcea că plouă, uitându-se în pământ şi aşteptând, pasămite, serviciul 2...

Măgăriile astea aveau şi alt scop: până când se parlamenta pentru schimbarea deciziei, Ion Ţiriac se odihnea pe postamentul scaunului de arbitru de linie

(exista aşa ceva pe atunci).

Meciul s-a jucat în setul 3, era 1-1 la seturi şi 5-4

pentru Smith, servea Ţiriac şi conducea cu 40-0.

Începuse să obosească, mi-a şuierat printre dinţi când i-am aruncat mingea cât am putut mai bine, „Dă-o, bă, pe lângă mine, nu vezi că nu mai pot?”. Mingea servită

„greşit” de mine trebuia recuperată din teren de unul dintre băieţii de la fileu, şi mai treceau nişte secunde... A

greşit însă Ţiriac, o minge uşoară, din jumătatea terenului a trimis-o în burta fileului. Un american din tribună i-a strigat atunci vesel: „Just în time, old man!”,

„Era şi timpul, bătrâne!”. Ţiriac s-a întors spre locul de unde venise strigătul cu o privire tulbure, încărcată de ură. A făcut câţiva paşi spre marginea terenului, apoi s-a oprit şi mi-a întins racheta. În pata neagră care i se pusese, a avut, totuşi, luciditatea să lase racheta, ca să nu arunce cumva cu ea. A mârâit ca o fiară înainte de salt, în româneşte, dar ăla n-avea cum să nu înţeleagă:

„Te omor, mă, auzi? Te omor, dacă pierd ghemul ăsta te omor!”.

A pierdut ghemul şi setul. După pauza în care Ştefan

Georgescu înjura de „Duminica mă-sii!”, i-a smuls literalmente setul 4 lui Smith, cu eforturi supraomeneşti şi trucuri sub. Setul 5 a fost o „lăptărească”, 6-0 pentru

Smith, şi s-a dus Cupa Davis...

Au trecut de atunci, deşi nu-mi vine să cred, 47 de ani, în care Ţiriac a fost modelul meu epurat, idealizat, de luptă pe teren şi cu viaţa. Până când... până când n-a mai fost.

Zicerile prin care plângea de mila politicienilor corupţi, hoţi şi mincinoşi, înfierând DNA şi aprobând atentatele anti Justiţie ale regimului Dragnea au fost o primă ruptură peste care n-am mai putut să sar. Nici dl Ţiriac, care mi-a replicat cu brutalitatea la care mă aşteptam.

Şi acum, sfârşitul.

Poziţia lui Ion Ţiriac în cazul descalificării lui Djoković la

US Open e alcătuită, în opinia mea, din: 1. Cinism pecuniar fără de lege, 2. O diversiune şi 3. O ticăloşie de neuitat.

1. „Nu cred că Djoković merita să fie eliminat, în special într-un turneu unde ăştia n-au un megastar. E

Serena Williams, dar în rest nu e nimeni acolo. Astfel, arbitrii au furat 30% din valoarea turneului". Adică, ce-i asta?! Nimic altceva decât că, în viziunea dlui Ţiriac, legea e pe bani, ea se aplică sau nu, în funcţie de câte procente aduce turneului un jucător. Dacă în cauză ar fi fost, să zicem, nr. 100 ATP, atunci el putea fi eliminat fără probleme, că nu se pierdeau procente. Unde-i lege, nu-i tocmeală?! Ce prostie, ne învaţă dl Ţiriac, tocmeala e legea.

2. „Nu e prima oară când un arbitru e lovit de minge. Cu foarte mulţi ani în urmă, un suedez, încă junior (Edberg – n.m.), serveşte, loveşte arbitrul de linie cu mingea, omul cade, se loveşte cu capul de pământ şi moare. Meciul nu s-a întrerupt, Edberg nu a fost descalificat, ba chiar a câştigat turneul de la New York."

O diversiune orbitoare. Un jucător care e în meci şi serveşte nu e niciodată făcut răspunzător pentru lovirea unui arbitru – mingea vine de departe, de la peste 25

de metri, arbitrul e dator să se ferească – regulamentul e clar în acest caz şi a fost aplicat corect.

Dar meciul Djoković – Carreño Busta era în pauză, se încheiase ghemul pierdut de sârb pe propriul serviciu.

Djoković a expediat mingea cu racheta, în bătaie de joc, de la câţiva metri, la înălţimea bustului unei fiinţe umane, fără să se uite, aproape întors cu spatele spre fundul terenului. Lovitură periculoasă, cu desăvârşire interzisă de regulament, lucru de care Djoković şi-a dat seama în fracţiunea de secundă după ce a comis-o.

3. „Arbitra trebuia să se uite la meci, să se ferească, mingea aia a venit cu 40-50 km/h. Dacă nu te uiţi, stai acasă, nu fi arbitru!”

Doamna arbitru nu avea la ce să se uite, jocul era oprit pentru cel puţin un minut, nu era datoare să fie pregătită, era în pe loc repaus, nu aplecată, cu palmele pe genunchi, în gardă, aşa cum este în timpul jocului.

Treaba ei era, exclusiv, să se uite la minge şi la tuşă când se joacă, nu la jucătorul Djoković care se îndrepta spre banca de odihnă. Să scoţi vinovată, incredibil, victima unei astfel de agresiuni, cum procedează dl

Ţiriac, asta ştiau să facă foarte bine „organele” în regimul comunist...

Victorie cu orice preţ? Ion Ţiriac cel din ultimii ani înseamnă pentru mine o înfrângere.

Notă informativă 133.

Sursa: Lampă

The Academy of Motion Picture Arts and Sciences.

Aşa se cheamă instituţia care acordă, de mai bine de

90 de ani încoace, premiile Oscar.

Văzând că Academia Română a ouat un comunicat despre cum să ne comportăm faţă de numitul 5G, ca să nu ne facă buba cu radiaţii, Academia americană şi-a zis că musai să nu se lase mai prejos. Drept care, a produs şi ea

un ucaz cu noi criterii ce trebuie să le îndeplinească filmele pentru a fi nominalizate la categoria

„Cel mai bun film”.

În prostia mea filmoloagă, eu credeam că există un singur criteriu: filmul să fie bun. Ca dintre cele bune, să fie ales „Cel mai bun”. Bine, o să mă întrebaţi, dar

„bun” în ce sens? Păi, de bună seamă, citind cum se numeşte academia care dă Oscarurile, în sensul valorii cinematografice a filmului, ca artă şi ştiinţă. Însă vine

The Academy şi îmi ia ceaţa de pe ochi: vor fi 4

domenii de judecare, fiecare cu criteriile sale.

1. Filmul în sine, 2. Echipa de realizatori, 3. Munca în studio, 4. Oportunităţi de pregătire şi avansare în alte activităţi de dezvoltare şi lansare a filmului.

Carevasăzică:

1. Pentru a îndeplini standardul de reprezentare, filmul trebuie să aibă fie cel puţin un personaj principal, fie cel puţin un personaj secundar important, care să aparţină unui grup rasial sau etnic subreprezentat. Apoi, cel puţin

30% din rolurile secundare trebuie să fie din două grupuri subreprezentate. Firul narativ principal sau tema filmului trebuie să fie focusată pe un grup subreprezentat. Potrivit Academy, noţiunea de „grupuri subreprezentate” include femei, persoane de culoare sau etnic defavorizate, persoane LGBTQ+ sau persoane cu dizabilităţi.

2. Echipa de producţie a unui film trebuie să aibă cel puţin două funcţii de conducere sau doi şefi de departament din grupuri subreprezentate. Şi cel puţin unul din grupuri etnice sau rasiale subreprezentate.

V-a luat o oarecare durere de cap?

Mai departe. Cel puţin 6 alţi membri ai echipei trebuie să aparţină unor astfel de grupuri; sau cel puţin 30%

să îndeplinească această condiţie.

3. Şi 4. Se referă la oportunităţi de formare şi reciclare pentru şomeri, precum şi la reprezentarea pe criterii ca mai sus în echipele de marketing, publicitate şi distribuţie ale filmului. În mod ciudat, categoria aducători de pizza şi cafele nu e menţionată, dar o fi şi ea pe undeva.

Deci, producătorul şi regizorul se pot apuca să pună scenariul filmului pe ecran numai dacă sunt în stare să răzbească mai întâi prin acest alt scenariu, năucitor, al angajărilor corecte politic.

Dar, dacă ne uităm la lista Oscarurilor pentru „Cel mai bun film” din ultimii ani, constatăm că noul cod de creaţie al Hollywoodului cam este deja în funcţiune:

2020 Părăsite (asiatici sărăntoci), 2019 Green Book

(negri), 2018 The Shape of Water (străinul, făptura neasemenea, agresată de societate), 2017 Moonlight

(negru şi homosexual), 2014 12 Years a Slave (negri, bunînţeles). The Godfather al lui Ford Coppola, partea întâia şi partea a doua, ar mai lua din părţi Oscarul pe noua grilă. Gone With the Wind a şi fost retras din difuzare. Aşa că aplicarea noilor criterii, nu de anul viitor, ci din 2024, nu mai are mare relevanţă.

Reprezentanţii comunităţilor LGBTQ+ afişează ca simbol un triunghi roz cu vârful în jos. În lagărele naziste, triunghiul roz era semnul de pe zeghea deţinuţilor homosexuali, cei mai de jos în ierarhia lagărului. Acum, el este semnul mândriei LGBTQ+. În engleză, roz se zice pink. Realismul socialist din URSS, în perioada stalinistă cea mai neagră, dicta tot 4 criterii pentru ca o operă de artă să treacă de cenzură: 1. Partiinosti – să aibă caracter partinic, 2. Ideinosti – caracter ideologic corect,

3. Narodnosti

— Să reprezinte poporul, nu burghezo-moşierimea, 4. Klassovosti – să vorbească despre viaţă din punctul de vedere al clasei muncitoare.

Dacă puneţi literele iniţiale una după alta, rezultă nimic altceva decât PINK.

După ce am scris şi fraza asta, textul de faţă era taman bun nu să nu ia vreun premiu, ci să fie interzis pe loc. Celor care ar face asta le-aş spune doar atât:

măi, oamenilor, esenţial este ca oricărui om care are ceva de spus în artă sau în ştiinţă să nu i se bareze calea pentru că e femeie, de culoare, necreştin,

LGBTQ+, cu dizabilităţi sau proletar. Nicidecum să fie pus să creeze în artă sau ştiinţă pentru simplul motiv că e femeie, de culoare, necreştin, LGBTQ+, cu dizabilităţi sau proletar.

Şi ţineţi minte, când politicul impune creatorilor ce şi cum să facă în opera de artă, se duce dracului arta, tovarăşi.

Notă informativă 244.

Sursa: Calcan

Iisus Hristos este Mântuitorul. El ia asupra Sa vina acestei lumi şi suferă pedeapsa în locul ei.

Golgota, răstignirea şi moartea Nazarineanului răscumpără păcatele tuturor, chiar şi pe ale celor ce au trăit înainte de venirea Lui pe lume, începând cu Adam şi Eva.

Asta e frumos, nobil, distins, cutremurător, dar v-aţi întrebat vreodată dacă e şi drept? Dumnezeu s-a întrupat în om ca să aducă pe pământ dreptatea?

Nicidecum.

Preluarea păcatelor altora ca pe nişte creanţe transferabile este un act profund nedrept. Drept este ca fiecare să-şi primească pedeapsa după faptele sale.

Strâmb este ca răufăcătorul să nu păţească nimic şi un inocent sau mai mulţi să sufere în locul lui. A lua asupra ta vina altcuiva, când eşti, asemenea lui Iisus, fără de păcat,

înseamnă nici mai mult, nici mai puţin decât obstrucţionarea Justiţiei.

Un tâlhar rămâne nepedepsit pentru că i se iartă păcatele, e mântuit. Iisus presupune că acesta va da slavă lui Dumnezeu, se va pocăi şi va duce o viaţă cucernică în vederea Judecăţii de Apoi; dar respectivul poate şi să continue să tâlhărească mai cu spor, că tot a văzut că-i merge.

Pe lumea asta nu există păcat fără pedeapsă. Dacă păcătosul este iertat, pedeapsa cade implacabil asupra altuia. Iisus poate şterge păcatul, nu şi pedeapsa.

O campanie hristică de mântuire en-gros face, de doi ani încoace, PSD-ALDE. Toate modificările operate asupra

Codurilor Penale, asupra legilor Justiţiei converg spre acelaşi scop: micşorarea, dacă se poate până la anulare, a pedepselor pentru infractori.

Pedeapsa în sine, însă, este ireductibilă. Îl scoţi pe unul din închisoare sau nu-l bagi deloc, nu deoarece s-ar fi căit pentru ce a făcut, ci fiindcă s-au scurtat termenele de prescripţie, fracţiile pentru eliberare condiţionată, au scăzut sancţiunile pentru abuzul în serviciu, a fost dezincriminată neglijenţa în serviciu de către majoritarii lui Dragnea şi Tăriceanu. Pedepsele neexecutate cad astfel asupra victimelor omorurilor, violurilor, furturilor, prin nedreptatea care li se face.

Dacă prin reducerea termenului de prescripţie

Dragnea scapă în procesul „Bani luaţi de la copii şi daţi la Partid”, cei pedepsiţi sunt copiii din Teleorman. Şi vor fi, nu numai cei de atunci, ci şi cei de mâine, oriunde în

România, căci vor prinde curaj şi alţii să facă ce-a făcut

Dragnea.

După legea recursului compensatoriu, dată de Toader,

Iordache, Nicolicea et comp., criminalii eliberaţi au asasinat, au violat, au lovit şi au tâlhărit din nou, pe întrecute.

Legea a pedepsit astfel victimele: iertând vinovaţii, nenoroceşti nevinovaţi.

Există, totuşi, o oareşicare deosebire între Domnul

Iisus şi Domnul Dragnea, cu toate că marele om s-a autorăstignit deja, de câteva ori, în ochii electoratului, începând cu episodul celor 4 gâzi veniţi să-i ia gâţii la

Athénée Palace. Lui Dragnea nici prin gând nu-i trece să ia asupra sa păcatele altora, dimpotrivă, năzuieşte să le arunce pe ale lui în capul tuturor.

Principiul său este: „Mai bine să scape 1.000 de criminali, decât să fac eu o zi de puşcărie”.

Deci, întrucât Domnul Dragnea ne vrea pe toţi miei de sacrificiu, urarea lui pentru popor ar trebui să fie nu

„Paşte fericit!”, ci „Paşteţi fericiţi!”.

Interceptare 01-26

— Ziceai că noi, românii, nu trebuie să fim stăpânii nimănui; dar cântecul spune „Noi suntem români, Noi suntem, aici, pe veci, stăpâni”. Aici, adică, nu că am fi stăpânii ungurilor, saşilor, ţiganilor, şvabilor, lipovenilor şi câte minorităţi mai sunt în Parlament, dar suntem stăpânii pământului, ai munţilor, ai râurilor, ai pădurilor...

— Ai aerului...

— Eu vorbeam serios.

— Şi eu. Stăpânii aerului de peste România suntem, nu? Şi ce facem noi, ca stăpâni, cu toate astea? Cu solul, cu aerul, cu apa dintre graniţe?

— Păi, din pământ mâncăm pâine, bem apă, respirăm...

— Le otrăvim, băi, stăpâne. Le otrăvim în neştire, cu reziduurile prostiei şi nepăsării noastre populare. Curând, gunoaiele puse munţi o să fie mai înalte decât Munţii

Carpaţi. În Bucureşti, ar trebui să se poarte mască de gaze, nu măscuţă de borangic, că, până la covid, poluarea de top mondial omoară români cu zecile de mii.

Ce nu otrăvim, distrugem. Împotriva tăierilor sălbatice de arbori din România au ieşit să protesteze mii de oameni la Viena. Comisia Europeană ne somează şi ne sancţionează tot mai aspru pentru poluarea imensă din scumpa noastră ţară, proprietate personală. Iar noi cârâim supăraţi – ce, domne, ce treabă are Bruselu?

Suntem la noi acasă, putem şi să ne răhăţim în sufragerie, dacă vrem. Că d-aia suntem, aici, pe veci, stăpâni.

Apucă-te şi explică românaşilor stăpâni că tot ce facem noi p-acilea priveşte întreaga Europă, întreaga omenire, că România nu e roaba românilor, e o parte din planeta Pământ. Că trebuie să fim îngrijitorii, femeile şi bărbaţii de serviciu ai pământului românesc. Şi-o să vezi ce flituri în piept primeşti.

— Nu primesc, că n-am înnebunit să duc muncă de lămurire cu nimeni. Vreau să mă lămuresc eu, că de-aia vorbesc cu tine. Carevasăzică, Pământul nu aparţine oamenilor, nu suntem stăpânii planetei?

— Suntem, că aşa scrie într-o ficţiune fabricată de om, o poveste numită Biblia. Avem drept de proprietate dat de Dumnezeu. În fapt, e o prostie al dracului de periculoasă. Omul nu e stăpânul păsărilor, peştilor, nici al oilor, nici al lupilor, pietrelor, humusului, apei sau aerului.

Omul e parte din natură, pe acelaşi plan al fiinţării cu toate astea. Sau, cel puţin, era. Sau, cel puţin, ar trebui să fie.

— Şi, dacă nu mai e, atunci ce e?

— În clipa de faţă, omul e o boală autoimună globală.

Lupus eritematos diseminat pe toată faţa Pământului, ăştia sunt oamenii. Anticorpi care atacă chiar corpul din

care fac parte, nu îl apără de nişte extratereştri invadatori. Ai văzut atâtea filme cu fiinţe venite din

Spaţiu, chitite să distrugă Terra. Sunt reflexii ale sentimentului nostru subconştient de vinovăţie – noi suntem invadatorii, mai răi decât orice, şi ascundem asta sub aparenţa a tot felul de monştri cinematografici cu cap de insectă, la care ne uităm şi uităm. Înainte de a muri, aş vrea să trăiesc o zi pe un Pământ vindecat, un

Pământ fără ţipenie de om, peste care să bată un vânticel cu câteva picături de ploaie.

— M-ai înnebunit... Domne, da măcar stăpânul meu, al meu, ca om, ca român, pot să fiu, sunt? Adică să nu fiu sclavul nimănui? Să fiu stăpân pe ce spun, pe ce fac, pe ce trăiesc? Să mă vaccinez sau să nu mă vaccinez, dacă aşa vreau eu?

— Poţi să crezi că eşti.

— Şi nu sunt?

— Să ne gândim. Ne. Pe noi, ne. Raţional. Eşti stăpânul circulaţiei sângelui, digestiei, al ficatului, al plămânilor, al pielii tale? Nici vorbă. Organismul merge fără tine, se produc tot timpul în el reacţii fără număr de care tu n-ai habar. Poţi să-i ţipi unei răni să se vindece, unei boli să treacă? Nu. Poţi, cel mult, să-ţi răneşti, să-ţi îmbolnăveşti trupul ce ţi s-a dat. Poţi să porunceşti somnului să vină? O erecţie poţi să-ţi comanzi? Cel mult, ai libertatea să dai din mâini şi din picioare, să scoţi sunete, să-ţi mişti capul. Capul, nu creierul. Şi nici capul tot, că urechile nu mai poţi să le mişti, cum puteai când zburdai prin peşteri.

— Dar creierul?

— Ha. Pe lângă faptul, de domeniul evidenţei, că poate s-o ia razna oricând, depresia, anxietatea, bolile psihice sunt o pandemie nedeclarată, eşti sigur că atunci când ai o idee, adică un gând întors asupra gândului, cum zicea Noica, ea îţi şi aparţine? Că nu e rezultatul unor instincte şi

reflexe ancestrale? Sau al unei manipulări fine care ţi-a fost aplicată? Sau al unor informaţii şi imagini acumulate din copilărie, care, dacă ar fi fost diferite, n-ai mai fi avut acum aceeaşi idee? Cât este libertate şi cât este condiţionare în gândirea pe care o consideri atât de a ta? Convingerea că gândeşti cum vrei nu e o iluzie?

— Da? Dar faptul că în acest moment mă calci pe nervi, asta îmi aparţine, sau nu?

— Să vedem. Enervarea e provocată de felul în care vorbesc eu, nu îşi are cauza numai în tine. În mod normal, poţi să mă asculţi sau să îmi spui să tac, poţi să fii de acord cu ce susţin, sau nu – dar să te enervezi e degeaba. De ce nu poţi să-ţi depăşeşti această reacţie? Probabil pentru că nu ţi se întâmplă prea des să-ţi vorbească cineva aşa cum îţi vorbesc eu.

Îţi violez nişte tipare formate în ani, cum îţi spuneam.

— Deci, nu stăpânesc nimic din mine? Păi, atunci, înseamnă că ucigaşii nu sunt vinovaţi de crimele lor, sunt condiţionaţi de ce li s-a băgat în creier s-o facă.

Iar sfinţii şi eroii nu sunt sfinţi şi eroi că aşa vor ei, ci pentru că n-au cum să fie altfel. Deci, nu mai putem vorbi de oameni buni sau răi, inteligenţi sau proşti...

— ... ci de nişte harduri, nişte maşini organice, programate într-un fel sau altul. Da, bravo, Cartezică! În

Meditaţii, Descartes întreabă: „Cum putem şti dacă forma care trece, acoperită cu o pălărie, e un om sau un automaton?”. E o spaimă veche asta. Pleacă de la cadavrele umane, văzute de cei vii. Morţii... Îţi dă mai multă anxietate ceva ce seamănă a om şi nu e, decât ceva monstruos, dar mult diferit de fiinţa umană. Freud a analizat sentimentul, das Unheimliche, cu privire la statui de ceară şi păpuşi. S-a şi cuantificat asta sub forma unui grafic care descrie intensitatea tresăririi unheimlich sau uncanny în funcţie de asemănarea unei maşinării cu omul.

În cazul unui robot de bucătărie, e practic zero. La vederea roboţilor umanoizi, fiorul ăsta e cel mai puternic. De ce?

— De ce ne temem de roboţi şi androizi?

— Şi de ciborgi. Pentru că vedem şi auzim ceva ce seamănă din ce în ce mai mult a om şi ştim că e un automat. Din subconştient, din partea de sub apă a aisbergului cu care Freud descrie psihicul, urcă gândul că şi tu poţi fi un automat, că orice om este un automat, biologic, programat, incapabil să-şi dea seama de asta…

— Mă gândesc la o fată din Moldova care îşi pieptăna coama. Avea părul cânepiu. Aduna firele multe rămase în pieptene şi căuta un petic de iarbă prin oraşul

Bucureşti ca să le dea drumul acolo. Pe urmă, le dădea foc cu bricheta. Mă gândesc că nimeni nu ştie ce-o să răsară din cenuşi... Totuşi, ar trebui să ne gândim că nicio inteligenţă artificială, făcută de om, nu poate egala creierul uman.

— Zău? Şi dacă nu e făcută de om, ci tot de o inteligenţă artificială? Uite, eu zic ceva mai tare, că oamenii pot să producă până la urmă o IA mai puternică decât a omului.

— De unde ştii?

— De nicăieri. E o propoziţie la fel de adevărată sau falsă ca a ta. Dar un argument, chiar de natură experimentală, aş putea să aduc în discuţie: părinţii lui

Einstein erau la fel de inteligenţi ca el? Nici vorbă – şi totuşi, l-au făcut pe Einstein. Ce se poate cu maşinile organice, de ce nu s-ar putea şi cu cele anorganice sau semiorganice? Şi reţine: părinţii părintelui Relativităţii nu au intenţionat să-l facă aşa şi habar n-au cum l-au făcut.

(

continuare înregistrare ambientală parc, cu modulare-demodulare laser)

Dar hai să lăsăm deoparte vizualul. Un englez pe nume Turing, care s-a sinucis după ce guvernul britanic l-a

sterilizat chimic pentru că era homosexual, a imaginat un test: un om scrie pe un ecran întrebări pentru două entităţi, A şi B, şi primeşte răspunsuri, tot scrise. Omul ştie că o entitate e om şi cealaltă maşină. Dacă analizând răspunsurile nu reuşeşte să identifice maşina, atunci maşina a trecut testul Turing de comportament inteligent, echivalent cu al omului. Întrebarea la care s-a străduit Turing să răspundă era: „Pot maşinile să gândească?”.

— Interesant... Dar dacă omul, cel care analizează dialogul, nu e suficient de inteligent ca să-şi dea seama care e maşina? Dacă alt om, mai inteligent, şi-ar da seama, atunci mai trece maşina testul?

— Da. Pentru că atuncişa e vorba de cel puţin o fiinţă umană mai proastă decât o maşină construită de om.

— Hm... Aşa ajungem să nu mai fim siguri de nimic.

Să ne întrebăm, de fapt, ce e omul? Există în el un grăunte ireductibil, o esenţă care îl diferenţiază de restul existenţei, sau nu?

— Heidegger zice că una e a fi şi alta a exista. Şi că doar omul există, restul este. Pentru om e valabil ex-sistere, poate ieşi din sine, poate fi preocupat de a fi om, de a mai fi om, în vreme ce pisica nu e preocupată de a fi pisică sau a nu mai fi. Asta e esenţa.

— Aha... Dar are şi pisica ceva care e numai al ei, şi e fascinant. Te-ai uitat vreodată mai mult timp, de la mică distanţă, în ochii unei pisici?

— Uite că nu m-am uitat.

— E formidabilă lipsa absolută de expresie, de sentiment, rotundul netulburat, neclipirea, nepăsarea, recele, ca două ferestre în carcasa unei astronave prin care se vede spaţiul sideral... Nimic din fiinţa ta umană nu se reflectă pe faţa pisicii.

— Tot aşa cum pentru Univers nu exişti, doar eşti, o adunătură de atomi de hidrogen, oxigen, carbon, azot...

Aceiaşi atomi care compun un vierme sau cenuşa stelelor. Universul Ochi de Pisică. Cum să te baţi cu aşa ceva?

(

melodie populară executată la nai)

— Simplu. Nu te gândeşti la asta. Dacă Cosmosul nu vrea să mă bage în seamă, pot şi eu să-l bag în mă-sa. Nu ridic noaptea ochii spre cer, mai ales când sunt stele, îl declar inexistent şi mă duc să beau o bere. Ca om, am această putere.

— He, he, nu-i chiar atât de simplu... Aşa rezolvi, de bine, de rău, cu transcendenţa. Dar Neantul, Golul,

Nimicul se află nu doar deasupra capului tău, e şi în tine. De acolo cum îl scoţi? Ce faci cu imanenţa?

— ... Mă duc să mai aduc nişte bere.

— Nu da bir cu fugiţii. Îţi spun eu ce faci, îl faci pe

Dumnezeu. Umpli golul din tine cu Dumnezeu.

— Da, e o întrebare... Hominidul ăla, primul străbătut de ideea de Dumnezeu acum nu ştiu câte zeci, sute de mii de ani, se uita la cerul înstelat sau la imaginea lui însuşi într-o baltă, când i s-a întâmplat asta?

— I s-a întâmplat... Poate n-a fost o întâmplare.

Poate că a fost ca în Odiseea Spaţială 2001

— Dumnezeule, mi-e rău, suntem în 2021! — a lui

Kubrick şi prima scânteie divină din creierul unei maimuţe a venit de la un monolit paralelipipedic negru, căzut pe

Pământ din alte lumi. Ăla a fost Dumnezeu.

Cât priveşte dilema ta, cerul sau buricul, grecii s-au uitat mai întâi la cer şi pământ, apă şi foc, abia cu

Socrate au început să se ia pe ei înşişi ca subiect de studiu. Dumnezeul în om e o idee creştină care vine cam de pe la sfântul Augustin: „Dumnezeu e un cerc cu centrul pretutindeni şi circumferinţa nicăieri”.

— Eu, totuşi, cred că Dumnezeu s-a născut din frică.

Din frica de singurătate, de moarte, de lipsa de sens a existenţei. De gândul că atunci când te naşti nu eşti prea diferit de un peşte, iar când mori, hoitul tău e totuna cu un gândac mort sau un lemn putred.

(

sunet păsăresc de telefon mobil)

Omul vrea cu disperare să fie special, deosebit, nu pur şi simplu o bucăţică din Infinitul omogen şi izotrop.

Şi aşa apar religiile. Aşa apare arta. Oamenii, unii dintre ei, admiră operele de artă create de alţi oameni. Le consideră o marcă a extraordinarităţii fiinţei umane. Sunt incapabili să pună pe acelaşi plan o pictură de Rafael şi culorile penajului păsării paradisului, care nu se ştie de cine a fost pictat. Sau grafica multicoloră a peştilor din recifele de corali. Arta umană ca secreţie a naturii.

Imperfectă, pentru că ea îi emoţionează, poate, pe oameni, dar nu are niciun efect asupra copacilor, pământului, ierbii, apelor, vieţuitoarelor...

— Dar Orfeu nu reuşea chestia asta? Sălbăticiunile se îmblânzeau, furtunile stăteau, pietrele plângeau când cânta el din lră... Şi am auzit că la muzică de Bach se maturează mai bine vinul în butoaie. Şi plantele cresc mai abitir cu muzică. Maimuţele ascultă şi dau din cap...

— Pentru ele Bach e sunete, care fac materia, organică sau anorganică, să vibreze bine sau rău, dar nu sunt muzică, nu ating sufletul... Iar Orfeu, o poveste, o aroganţă, omul care face pietrele să plângă cu arta sa zeiască, în vreme ce pietrele nu pot să-i stoarcă lacrimi decât dacă îl lovesc în cap, mă-nţelegi...

— Îmi vine în minte o zicere a unui pictor, Adolf Hitler pe nume: „Orice persoană care vede şi pictează un cer verde şi nişte câmpuri albastre trebuie sterilizată”... Dar altceva vreau să te întreb: Natura are suflet?

— Nu ştiu. Dar omul are? A văzut cineva sufletul, l-a măsurat, l-a mirosit? Nu avem nicio dovadă experimentală. Nu cumva, ca şi Dumnezeu, ca şi arta, sufletul e încă o făcătură a fiinţei umane ca să se deosebească de Rest, să fie mai cu moţ?

— Cu câtă mândrie îmi spunea, odată, un om: „Am fost fotomodel. Poza mea a stat trei ani în vitrină la frizerie, în Orşova”...

— Şi n-am vorbit decât de muzică. Dar un tablou? Se uită la el vreun animal în afară de nişte oameni? Un film, un spectacol de teatru are spectatori în natură?

Cartea Junglei ajunge în vreun fel la lupi, la liane, la pantera neagră?

— Hai că-i prea de tot!... Vrei literatură pentru întreaga natură?

— Nu, pentru întreg Cosmosul. Vreau nişte cuvinte care să întunece Soarele, s-o scoată pe Saturn de pe orbită, să facă să bată mai tare inima pulsarilor şi quasarilor şi găurile negre din centrul galaxiilor să vomite tot ce-au înghiţit, să oprească pentru o clipă expansiunea Universului...

(

bruiaj intens

)

notă informativă 511.

Sursa: Vica

Nici n-am apucat bine să zic că nu oricine ar trebui să aibă drept de vot, că s-au şi făcut auzite strigături despre „discriminare”.

Nu am intenţia să discriminez pe nimeni. Dar spun aşa: la 18 ani primeşti dreptul să votezi. Nu la 14, când ţi se dă automat buletinul de identitate.

La majorat, deci, eşti cetăţean al ţării, cu drepturi depline, pe care le poţi păstra câtă vreme nu renunţi la

cetăţenie. Dar dreptul la vot nu ar trebui acordat de la sine.

Votul este universal. Curat universal, dar, prin lege, nu le este permis să voteze tinerilor sub 18 ani. De ce?

Deoarece se consideră că nu sunt suficient de maturizaţi pentru acest act deloc simplu, cu efect covârşitor pentru viitorul ţării.

Votul fiecărui cetăţean trebuie privit individual, ca şi cum toate celelalte milioane de voturi nu ar exista, şi soarta noastră, a tuturor, ar depinde de acel unic vot.

Şi atunci, dacă maturitatea este criteriul de excludere a celor sub 18 ani, acesta nu ar trebui verificat? Simplul fapt că ai 18 ani nu garantează că eşti matur şi responsabil. Prin urmare, ar fi nevoie de un examen.

Dar acest examen există şi se dă taman la 18 ani.

Se numeşte bacalaureat. Cu decenii în urmă, purta numele de examen de maturitate.

Accesul la vot nu este deloc îngrădit astfel. Oricine are nu numai dreptul, oferit de stat, dar şi obligaţia educaţiei. Învăţământul preuniversitar în România este gratuit. (Cazul extrem al familiilor prea sărace pentru a-şi ţine copiii la şcoală trebuie rezolvat oricum prin ajutor social, fără legătură cu procesul electoral.) Cine vrea să meargă la şcoală, şi să înveţe, ia bacalaureatul şi poate să susţină un examen de admitere la o facultate. Şi să-şi depună votul în urnă.

Cine nu, nu. Poate trăi liniştit în continuare, cum crede de cuviinţă. Dar nu i se dă dreptul să participe la decizia naţională.

Fireşte, şi examenul de bacalaureat ar trebui modificat în astfel de condiţii, ca să probeze şi alte cunoştinţe decât cele de română, matematică, istorie sau biologie.

În felul acesta s-ar naşte o speranţă că votul va fi mai degrabă produsul raţiunii decât al raţiei – de grătar, mici, bere şi muştar.

O certitudine în acest sens, însă, n-am avea nici dacă li s-ar da dreptul să voteze numai celor care au doctorat...

Notă informativă 512.

Sursa: Vica

Propunând diploma de bacalaureat ca permis de vot, am făcut, în termeni cât se poate de civilizaţi, o ipoteză epistocratică menită dialogului. Replicile primite au fost în număr mare – nu poate decât să mă bucure interesul stârnit de o astfel de idee.

Din păcate, însă, cele mai multe dintre postări se plasează sub semnul zicerii lui Titu Maiorescu, despre care am mai pomenit: „Nu e în chestie”. Sau, academic vorbind, ignoratio elenchi, vorbitul pe lângă teza în discuţie.

Să începem cu insultele. Multe şi colorate, de la bou până la sclerozat şi fascist, adresate subsemnatului.

Dincolo de calitatea umană a emitenţilor pe care o dovedesc astfel de reacţii, acestea conţin un fault logic comun: argumentum ad hominem, legarea adevărului sau falsului unei afirmaţii de persoana care o enunţă.

Din aserţiunea că aş fi bou nu rezultă cu necesitate că a condiţiona votul de bac este o prostie. Nu este exclus ca un prost să spună, la un moment dat, un lucru înţelept.

Nici măcar faptul că am comis o greşeală gramaticală în emisiunea de la Digi 24 nu invalidează ceea ce am susţinut. Am spus „nu vor apare oameni”, în loc de „nu vor apărea”. Prezint scuze şi nu pot decât să vă asigur că ştiu foarte bine cum se conjugă a apărea, a părea, a plăcea, a tăcea, a vedea, dar am, rareori, scăpări de minte din pricina uzurii şi/sau nervozităţii – le voi recunoaşte şi corecta întotdeauna. Voi promova în continuare

necesitatea exprimării corecte în limba română, aplicabilă, bineînţeles, şi mie.

Fascist, însă, nu este o insultă simplă. În mod evident, cei care au proferat asta nu au habar ce înseamnă fascist, au luat cuvântul din propaganda comunistă, altfel nu ar fi putut tasta o asemenea enormitate. Ultranaţionalismul totalitar discriminează brutal în funcţie de naţionalitate şi rasă, educaţia fiind nu cerută, ci refuzată celor „inferiori”.

Alţi replicanţi îmi transmit că ştiu ei nişte idioţi cu bacalaureat. Nu am spus nicio clipă că diploma de bacalaureat este o garanţie pentru inteligenţă şi cultură.

Nu sunt nici licenţa, nici masteratul, nici doctoratul. Am spus că probabilitatea de a fi un votant responsabil este mai mare dacă treci acest examen, decât dacă pici sau nici nu te prezinţi.

Unii acceptă ideea examenului de vot, dar nu acceptă ca acesta să fie bacalaureatul, vor un test nou, de cunoştinţe plus IQ. Este posibil, dar ar fi mult mai complicat de introdus, cu lungi controverse pentru a-i stabili structura. Bac-ul are avantajul că există şi este încadrat într-o procedură.

„Cunosc tinichigii mai inteligenţi şi cu bun-simţ decât inşi cu o facultate, ba chiar cu mai multe”, sună o altă obiecţie. Este posibil, dar sunt nevoit să repet: nu inteligenţa, concept multiform, greu de definit, aştept să fie probată prin examenul de bac, ci dorinţa omului de a se informa. Tinichigiul nostru, dacă vrea să se implice în viaţa civică, poate să înveţe şi să-şi dea bacalaureatul la orice vârstă, ca să poată vota. Dacă este capabil de asta, atunci sunt considerabile şansele ca el să se informeze, să mediteze când votează şi să nu-şi vândă votul pe mici şi bere, căci a muncit pentru el.

„Nu cred că bacalaureatul ne va salva de dictatura prostiei” este părerea unor contributori. Nici eu nu pot să

afirm cu certitudine că această condiţionare va îmbunătăţi votul. Pot doar să sper.

Bacalaureat înseamnă certificarea unui nivel mediu de educaţie. Prin urmare, subsemnatul nu ader la conceptul de noocraţie al lui Pitagora şi Platon, conducerea cetăţii de către filosofi, dar nici la dictatura clasei muncitoare.

Ca să nu mai vorbim de clasa degeaba stătătoare.

Această propunere de a lega votul de cunoaştere înseamnă o întărire a democraţiei, nu o slăbire. Dreptul de vot este devalorizat prin acordare fără ca beneficiarul să-şi manifeste atât dorinţa, cât şi putinţa de a-l obţine.

Sunt mulţi cei care nu se duc cu anii până la secţia de votare ca să-şi exercite acest drept.

Votul cu bac l-aş numi, aşa cum în finanţe avem denumirea antiinflaţionistă leul greu, votul greu.

În încheiere, cred că este bine totuşi să precizez: nu îmi fac niciun fel de iluzii că aşa ceva ar putea fi... votat

(!) de Parlament în timpul vieţii mele. Am vrut doar să vorbesc despre rolul reducerii ignoranţei în îmbunătăţirea omului şi societăţii.

Notă informativă 593.

Sursa: Ramona

„Mândru că sunt român!” Dacă exclamaţia tradiţională de 1 Decembrie ar fi urmată şi de un semn de întrebare, aş răspunde: „Nu, domle, n-am de ce”.

Mândru eşti când realizezi ceva mare, când ajungi campion, când eşti apreciat, când faci un lucru deosebit pentru fiinţele vii. A fi pur şi simplu român nu e nicio ispravă. Nici măcar nu e opţiunea ta.

Nu sunt Simona Halep, dr. Beatrice Mahler, Cristina

Neagu, Codruţa Kovesi sau Herta Müller. Ele pot să se mândrească pentru că sunt cine sunt.

Dar nici Şoşoacă nu sunt, ca să mi se verse mândria dacogetă pe gură şi pe nări.

A fi român nu e o calitate, nu e un defect – cuvântul nu are semnificaţie axiologică. Sunt român înseamnă, cu certitudine, că nu sunt malgaş. Punct.

„De ziua naţională, noi, românii, să nu mai fim dezbinaţi, să fim uniţi!” Alt îndemn de televizor, peste fanfară şi fluturări de tricolor, rostit şi de preşedintele

României. Carevasăzică, să mă unesc. Cu cine?

Cu Klaus Iohannis? Cu Ciolacu? Cu Grindeanu? Cu

Câţu? Cu oricare alt politician român? A te uni înseamnă doi sau mai mulţi să fie ca unul. Nu, mulţumesc, cu români de soiul ăsta nu mă unesc, o să mă doiesc întotdeauna.

Ca şi cu conaţionalii antivaccinişti, conspiraţionişti, naţionalişti verzi, ortodoxoşi agresivi, cu care mi-aş găsi mai puţine în comun decât cu un papagal de casă.

Cu românii hoţi şi corupţi poţi să te uneşti, pentru că sunt români ca şi tine? Iartă-mă şi iubeşte-mă, căci toţi suntem români?

„Români din toate ţările, uniţi-vă!” e un îndemn la fel de utopic ca „Proletari din toate ţările, uniţi-vă!”.

Până la înfrăţire lăcrămoasă, bine ar fi să putem măcar convieţui civilizat în România şi pe glob.

Mi se mai spune şi să nu uit să iubesc ţara frumoasă în care trăiesc, nu numai de 1 Decembrie, în fiecare zi.

Dar în ce Românie trăiesc? Nu trăiesc în pădurile

Carpaţilor, în Delta Dunării, în Obcinele Bucovinei, în

Câmpia Română sau în Podişul Transilvaniei. Îmi duc viaţa în oraşul Bucureşti, printre gunoaie, înghiţind în fiecare zi aer otrăvit, urâţenie, urlete, claxoane şi neam-prostie. Şi chiar dacă aş fugi din capitala patriei noastre, mi-e teamă că mizeria românească vine după mine şi pe Vârful Omu.

Aş iubi mai mult o Românie deşertică, dar curată.

Şi cum, domle, o să mă întrebaţi iritaţi, n-ai şi dumneata un loc cu nişte oameni în România în care să te simţi bine?

Ba da, am. Frumuseţea şi bucuria sunt cu mine când citesc literatură română din toate timpurile, când scriu româneşte. Limba română adevărată, împărtăşită cu cei care o iubesc fără s-o muşte până la sânge, e singurul loc în care simt că are sens cuvântul

Unire.

Notă informativă 827.

Sursa: Patrulius

Dansul ţigărilor aprinse în beznă. Fiecare îşi ştia locul la masa lungă şi neagră, din lemn masiv, în capul căreia stătea Crohul. Şi vocile celorlalţi, ca pe vocea proprie, sau chiar mai bine. Aşa că atunci când Ceauşescu stingea lumina, seara de cenaclu putea să continue à l'aveugle aproape nestingherită.

La etajul 4 şi ultimul al clădirii vechi de pe strada

Schitu Măgureanu. După trecerea unei sute de ani de când „Junimea" se muta de la Iaşi la Bucureşti, îndrumată fiind de Titu Maiorescu, ea trăia un alt moment de glorie sub direcţia fostului inginer Moise

Cahn, profesorul de literatură Ovid S. Crohmălniceanu.

Crohul.

S-au scurs de atunci alţi 35 de ani. La masa pentru totdeauna cufundată în întuneric stau acum Mircea

Nedelciu, Sorin Preda, Gheorghe Crăciun, George

Cuşnarencu, Gheorghe Ene, Dan Goanţă... De Nicolae

Iliescu, Hanibal Stănciulescu, Cătălin Ţârlea, Emil

Paraschivoiu, Horia Barna nu mai ştiu nimic. Ioana

Pârvulescu are acum mult mai puţine kilograme şi mult mai multe cărţi cu text-appeal publicate. Ion Bogdan

Lefter a cârmit-o, de la critica literară la mai lucrativa critică politică, cu acelaşi succes. Pe unde-o mai fi, prin ce zăpezi, dacă o mai fi, Laura Bişoc – ce fată inteligentă, Gilette cu trei lame!...

Din 2000, Crohul nefieşte la Berlin. Ultimele cuvinte pe care mi le-a pus în braţe înainte de a părăsi ţara au fost: „Ai grijă! Ai ajuns un tigru în plin salt! Încearcă să-ţi dai seama ce miracol trăieşti, să poţi să scrii liber...”.

Mircea Cărtărescu este propunerea permanentă a

României la premiul Nobel pentru literatură.

Aş putea să spun că am fost prieteni. Nu ştiu dacă şi el. N-am stat niciodată la taclale – discuţiile noastre erau scurte, eliptice, telegrafiate. De pildă, după ce i-am împrumutat nişte xeroxuri în engleză ale cărţilor lui Lem

Imaginary Magnitude şi Golem XIV, pe care le-a devorat cu o viteză SF, a spus: „Mai vreau. Mai ai?”, iar eu: „Da. Bine”. Cele mai multe cuvinte adresate indirect unul altuia s-au consumat în comentariile de cenaclu,

Mircea la fragmente din romanul subsemnatului Vremea

Mânzului Sec, eu la fragmente din ceea ce a apărut apoi în volum sub titlul Visul şi apoi Nostalgia.

Sau, fără cuvinte. Ne-am întâlnit la ieşirea unui cinema de cartier prăpădit, cred că „înfrăţirea între popoare”, unde văzuserăm, fără să ştim unul de celălalt,

Andrei Rubliov. Ne-am privit câteva secunde, am simţit amândoi că orice vorbă ar fi sfârtecat aerul lui

Tarkovski, şi ne-am despărţit.

În anii ’90 ne-am văzut rar. Mircea umbla mult prin străinătate şi bea cantităţi uriaşe de Coca-Cola. Eu, cu ziarul până peste urechi. Am găsit totuşi timp să citesc

Levantul (din care, iarăşi, auzisem fragmente la

„Junimea”) şi să scriu o cronică despre această carte minunată, „un uriaş ou pictat, plin cu duh”.

Din nefericire, am citit şi Jurnalul lui Mircea

Cărtărescu, publicat, cred, în 2000. Înainte de lansare, ne-am întâlnit, ne-am îmbrăţişat şi, potrivit obiceiului, am schimbat depeşe.

El: „Te văd în fiecare seară la televizor...”.

Avea o jale ciudată în glas – măi, să fie, regretă că eu apar la tv şi el nu?!

Eu: „Aşa, şi? Ce mare bucurie, ce mare scofală e asta?”.

El (acelaşi joc): „Ei, lasă... Apari în fiecare seară la televizor...”.

Am rânjit sec. „Hai, că-i tare! Eu te invidiez din suflet pentru că ai rămas scriitor, scoţi acum încă o carte, şi tu mă invidiezi că apar seara la televizor?!”

Nu numai că am citit Jurnalul, m-a pus dracul să şi scriu despre el.

Detest jurnalul ca formă a literaturii. Mai ales jurnalul produs de un scriitor – mai degrabă îl citesc pe al unei merceoloage cu permanent. Cu cât se vrea mai mult o expresie sinceră, dincolo de literatură, a existenţei scriitoriceşti, cu atât e mai aproape nu de literatură, ci de literaturizare. Jurnalul de scriitor e un travesti unsuros, un deghizament inutil şi de prost-gust, o târfă cu respect care se pretinde imaculată ca foaia albă de hârtie. La nivelul cel mai de jos, e vorba despre o contrafacere a realităţii menită să lovească perfid în neprietenii respectivului scriitor, ajunşi personaje „reale”, deformate după necesităţi, sub acoperirea subiectivităţii declarate a speciei jurnal. La niveluri mai înalte avem de-a face cu o autoglorificare a autorului. Scriu din ce în ce mai prost, zice autorul în jurnal. Sau: nu mai pot să scriu deloc. Asta nu va să zică altceva decât: sunt un geniu, căci numai un geniu îşi poate permite să scrie prost şi să şi

„recunoască” asta după ce, evident, a scris capodopere, numai un geniu îşi poate descrie cu minuţie impotenţa literară, pe principiul nu se mai scoală, dar ce distins atârnă. Un profesionist corect cu sine şi cu cititorii, în cazul în care constată că nu poate să scrie sau scrie prost, atunci nu publică. În niciun caz nu se fandoseşte pe sute de pagini de „jurnal”, la preţul de lei

169.000.

Trecând peste acest prim nivel de respingere, găsesc în

Jurnalul lui Cărtărescu tot felul de vise povestite nouă de către autor cu o insistenţă care frizează kitschul. Să-şi povestească visele, asta face şi coana Gheorghiţa, la coadă la lapte, şi coana

Gheorghiţa nu e scriitoare. Pentru mine, a relata în public un vis – secreţie mentală proprie şi personală, cu tot atâta relevanţă pentru auditoriu cât culoarea fecalelor naratorului în dimineaţa respectivă – e semnul sigur al ţopeniei. În literatură, visul e o formă „slabă”, o inutilă ficţiune în ficţiune, un trandafir vopsit. Nu degeaba atâtea povestiri proaste se termină cu trezirea naratorului din vis.

Bun, i-am citit şi visele lui Cărtărescu, să văd până unde merge. Şi ce-am văzut m-a pus definitiv pe gânduri. Nu mai e vorba despre amănunte. În cauză este atitudinea faţă de literatură a autorului splendidului Levant şi al superbei Nostalgii.

Obsesia lui Mircea Cărtărescu, eventrată monstruos în acest jurnal, este literatura ca performanţă. Să scrii măcinat de gândul premiilor literare, al topurilor, al rivalităţilor, al promovării textelor tale pe toate căile! Spre deosebire de Mircea Cărtărescu, eu am făcut ceva mai mult sport în viaţă, chiar de performanţă. De asemenea, sunt un adept al concurenţei ca motor al dezvoltării în economia de piaţă. Dar în literatură aşa ceva mi se pare de neconceput. Pentru mine, a face literatură e totuna cu a iubi.

Iar iubirea nu poate fi gândită nicicum ca performanţă. Iubirea, nu sexul, iubirea în sensul apostolului Pavel nu poate fi premiată, nu e pe locul unu, doi sau trei, nu are grade de comparaţie.

Nu iubeşti mai bine sau mai prost. Nu eşti mai valoros în iubire decât altul – toţi adevăraţii îndrăgostiţi din lume

sunt egali. În iubire nu te poţi antrena ca să obţii rezultate mai bune. Iubirea nu se naşte în urma unei pregătiri complexe, a unei alimentaţii ştiinţifice, a unui efort de voinţă îndelung educată. Ea vine sau nu vine când dă Dumnezeu. Tot aşa, mii de cărţi citite, rumegarea vieţii marilor scriitori, cenaclurile, călătoriile la simpozioane internaţionale nu garantează cu de-afurisenie naşterea literaturii. Cum şi atitudinile căutate în viaţă, asceza în chilia proprie contemplându-ţi buricul sau viciul public şi zgomotos al beţiei, sexului sau drogului pot să te facă nu un mare scriitor, ci, adesea, un rahat în ploaie.

Ca şi iubirea, literatura înseamnă să atingi sufletul celuilalt.

Mircea Cărtărescu a văzut cu siguranţă Oglinda, dar văd că n-a reţinut fraza fundamentală a gândirii artistice tarkovskiene: „Arta e făcută nu să creeze idoli, ci să mişte suflete”. În literatură şi în iubire, trăieşti cu un singur adversar în faţă: propriul tău creier, alunecos şi plin de pete de întuneric. Tendinţa continuă a acestui kil şi ceva de materie cenuşie e să distrugă ce a creat.

Să falsifice forţa pură a emoţiei. Să maimuţărească adevărul uman. Să-ţi bareze drumul spre ceilalţi. În literatură şi în iubire trebuie să lupţi cu propriile tale angoase, cu resemnarea, cu automistificarea, cu suspiciunea, cu lehamitea, cu abandonul...

Văd că pe Mircea Cărtărescu îl obsedează „Femina” şi

„Goncourt”, premiul Uniunii Latine şi, bineînţeles, Nobelul. Pe mine nu mă obsedează, întrucât de multe ori se întâmplă să iau

Nobelul fără să mă duc la Stockholm. Eu nu sunt un scriitor internaţional şi nici nu mă pasionează să fiu. Nu scriu pentru americani, portughezi, nemţi sau filipinezi. Dacă vor ajunge vreodată să mă citească, să fie sănătoşi. Dar acum, cât mai pot să simt stiloul în mână, scriu pentru

mine şi pentru nenorociţii ăştia de români, coada cozilor, ciuca bătăilor, ultimele găini din gostat pe harta Europei. Când o garderobieră, un pensionar, un student, un medic, un şofer, un român de pe stradă, pe care nu l-ai văzut în viaţa ta, îţi spune sau îţi scrie că nu vrea să-ţi ceară nimic, că nu vrea să-ţi dea nimic, vrea doar să ştii că i-a mers la suflet ce-ai scris sau ce-ai spus, ăsta e Nobelul.

După asta, ne-am mai întâlnit o dată sau de două ori, singurele vorbe rostite fiind „Salut” – „Salut”.

Am fost convins atunci, ca întotdeauna când pun pixul pe hârtie, că tot ce am scris aşa e. Acum, nu mai sunt.

Mă muşcă tot mai des gândul că mai bine rămâneam scriitorul de fantasme dresate riguros, care-şi citea textele noaptea, prin poienile patriei, în faţa unor bântuiţi ca şi el. Că m-am făcut vinovat de păcatul trufiei de a vrea să schimb oamenii, în loc să-i delectez ca artist.

Şi-am reuşit până-n pod, unde ar trebui să-mi înrămez Nobelul meu de Dâmboviţa.

Iar lui Mircea Cărtărescu îi doresc să ajungă să nu-şi mai dorească Nobelul suedez. Şi, chiar în ziua aceea, să-l primească.

Notă informativă 724.

Sursa: Stanca

Părerea mea! Zicerea asta ar trebui să însemne relativizare, modestie, chiar smerenie – nu pretind că sunt deţinătorul adevărului suprem, nu vorbesc în numele tuturor, nu e imposibil să greşesc.

În cazul tuturor promotorilor inexistenţei coronavirusului şi, în schimb, a existenţei cipurilor băgate în capul cetăţenilor, „Părerea mea!” înseamnă maximă plinătate de sine.

E părerea mea, Săndulescu, care sunt deştept de-mi arde capul ca gheaţa, gânditor independent, eu ştiu, voi, ăştia, care puneţi botul, ori sunteţi proşti, ori vânduţi.

O formă ceva mai soft a poruncii „Ascultaţi ce vă spun eu!”, şi ea populară printre anufiştii hamleţi. Dovezi, ce dovezi, domnu reporter? Dacă vă spun eu, însuşi

Săndulescu, aşa e cu covidu!

Nu vorbesc acum, eu, Popescu, de politicienii sau medicii sau jurnaliştii interesaţi să susţină că acest virus e o diversiune naţională şi mondială, oricâţi morţi se vor mai aduna vrac. Vorbesc de simplii cetăţeni anufişti, care constituie masa de manevră a celor de mai sus.

Ideea lor? Guvernu zice că te tratează de covid, da îţi bagă cipu în medicamente şi te cipuieşte la cap. Vrea să ştie tot ce faci, unde te duci şi să te controleze. Face carantină ca să ne bage în dictatură.

Drept care, dacă un anufist ajunge în spital, refuză tratamentul antiviral şi sau crapă, sau cere să fie externat, când legea îi permite, ca să-i poată infecta şi pe alţii.

O singură întrebare am a le pune doamnelor şi domnilor anufişti: „Deci, cine sunteţi?”.

Majoritatea anufiştilor sunt în vârstă de peste jumătate de secol. Au trăit destul sub Ceauşeşti. Atunci chiar exista o dictatură, care n-avea cipuri, că le tăiase de la import Ceauşescu, dar asculta telefoane, deschidea scrisori, planta microfoane. Niciunul dintre propovăduitorii anticipare de azi nu zicea nici bleau pe atunci. O fi fost

Ceauşescu dictator, dar era dictatorul nostru, românaş, nu vrun Şoroş sau Bilgheits – şi la urma urmei, nici nu era aşa rău, era chiar bine.

Acum însă, Occidentul, nu Rusia, ferească Dumnezeu, vrea să-i cipuiască. Pe ei. Cine sunt ei? Şi ce să facă oculta mondială cu ei cipuiţi?

Ei sunt nişte râme mai mari. Care mandibulează, şpriţează, defechează şi urinează, şi sunt atât de ocupaţi cu operaţiunile astea, încât nu mai au timp să şi gândească. Şi nici nu le place chestia asta cu gânditul. E

mai bun vorbitul.

Sunt uşor de manipulat şi de cumpărat cu şpăgi mici la vot, de ce naiba să strici niscai cipuri pe anticipatori?

Faptul că se fac asemenea investiţii tehnologice masive, la nivel planetar, pentru a-i ţine în mână pe ei, le furnizează convingerea că înseamnă ceva, că sunt cineva, că se ţine seama de ei, deoarece sunt periculoşi.

În ultimă instanţă, că sunt, pe acest Pământ.

Căci, marea problemă, singura, a anufiştilor este spaima anufizică subconştientă de a nu fi. De a nu exista. Mai rău, de a nu fi existat vreodată, după ce vor înceta din ceea ce numesc viaţă, lăsând în urmă un deluşor de fecale impersonale.

Scoţând virusul din fiinţare, anufiştii speră să ajungă ei să este. Care este, cum spunea estetul Vanghelie, lăudat fie-i numele.

Sau înlocuiţi întrebarea de mai sus cu o alta, mai simplă, adresată anufiştilor anticipatori: „Ce este acela un cip?”.

Interceptare 08-27

— Khayyam extrage multă substanţă poetică din vin.

Rodul viţei te apropie de ceruri, te însoţeşte cu dragostea, trezeşte şi adapă spiritul din tine, îţi dăruieşte uitarea gândului că atomii din care eşti făcut se vor regăsi într-o ulcică de pământ, ca asta din care bei acum.

— Ştia persanul ăsta acum o mie de ani de atom?

— Şi încă cum. Era nu numai poet, era şi matematician. Spre deosebire de europeni, el îi citise pe grecii antici. Şi reţinuse nu doar ce-au zis Aristotel şi

Platon, cu teoriile lor fantasmagorice despre Natură, ci şi

Democrit şi Leucip. Din ceea ce scrie se desprinde clar ideea democritică a alcătuirii lumii dintr-un număr finit de elemente foarte mici, care se combină dând mereu naştere furtunii de forme a existenţei. Ca o limbă din

literele unui alfabet, zicea Democrit. Carevasăzică, grecii au inventat democraţia şi au descoperit democriţia, hi, hi!

Putrezirea celui mort nu înseamnă distrugere, ci reciclare, la Omar Khayyam.

— Bunicu-meu, care făcea de toate în sat, repara încălţări, haine, maşini agricole, construia căscioare din pământ, din iarbă verde, sculpta animale în lut şi lemn pentru copii şi era analfabet, nu făcuse nicio zi de şcoală, avea o cântare când scăpa în ţuică: „Bea, gâtule, bea, că când ai muri, mult ai putrezi!”. Nu e ce zice Omar?

— Da şi nu. Bunicul matale, fie din geniu de meşter popular, fie din beţie, intuia că putrezirea, descompunerea, merge mai adânc decât s-ar crede – mult ai putrezi. Dar nu pomenea nimic de limită, de particulele care nu se mai desfac.

— Bine, da Omar, el cum ajungea la lucrurile astea, cu matematica sau cu poezia? Că una e să scrii poeme de amor şi alta să înţelegi matematică...

— Aşa crezi tu, că aşa te-a învăţat şcoala. Ţi-a deformat căpuţul. Există multă poezie în matematică şi invers. Există poezie în orice lucru, dacă ai simţul de a-l privi altfel. Khayyam era o corcitură rarissimă, care vedea Arta în natură şi era capabil să dăltuiască legile

Naturii în ceaţa multicoloră şi scânteietoare a poeziei. Ia, fii atent aici: „Plângea un strop de apă: sunt despărţit de Mare! Zâmbi atuncea Marea: noi suntem totul. Oare, supremul zeu nu-i unda? Deşi suntem departe, un punct ce nu se vede abia de ne desparte”. Ce simţi când auzi versurile astea?

— Eu ştiu... Nu ştiu... Aş putea să-ţi spun că simt aşa, un fior ciudat, că intru în contact cu ceva foarte îndepărtat şi totuşi apropiat, mai mare ca marele, care străbate totul, şi pe mine...

— Ei, vezi, dacă i-ai fi spus asta profesorului tău de limba română sau de fizică, aveai şanse mari să fii trecut la loc cu notă mică. Efortul tău mental de a pune în cuvinte vagul, inefabilul, metafizicul, de a transforma cunoaşterea sensibilă în cunoaştere intelectuală, cum zicea alde Kant, de care mai vorbirăm, n-are căutare, cum au prefabricatele verbale liniare, concatenabile, sterpe. Ei, dar să vedem ce simţi la auzul a ce-o să-ţi spun acum: versurile lui Khayyam descriu sugestiv un concept care va apărea aproape un mileniu mai târziu, în fizica cuantică de secol XX – Entanglement. Ce înseamnă asta? Înseamnă aşa: ai o particulă, un foton, să zicem, o particulă de lumină, care împreună cu alţi fotoni are, la un moment dat, un anumit parametru comun, de pildă faza, oscilează toţi, ca unde, în aceeaşi fază, căci fotonul e corpuscul-undă. Luăm fotonul nostru, îl ducem departe, chiar şi la mii de kilometri, şi pe urmă trecem fasciculul rămas „acasă” printr-un cristal care îi provoacă variaţii de fază. Ei, spre uluiala ta, fotonul de departe îşi va schimba faza sincron, în acelaşi fel, în exact acelaşi fel, rămânând corelat cu fasciculul „mamă”.

E ca şi cum particula ar afla, cu o viteză mai mare decât a luminii, ce fac celelalte, şi le-ar imita. Enervat de idee, Einstein a numit un asemenea fenomen, cu un sarcasm care nu prea îi stătea în fire, Spukhafte

Fernwirkung, „Bizară acţiune la distanţă”. Papa al fizicii depăşise etapa revoluţionară a gândirii sale şi nu putea să renunţe la ideea clasică a transmiterii acţiunii „din aproape în aproape”. Şi totuşi, chestia asta a fost demonstrată experimental, prima dată de o femeie, o chino-americancă pe nume Chien Wu, în 1950, când

Einstein era încă în viaţă.

Schrödinger a numit ciudăţenia Verschränkung şi a tradus el însuşi termenul german în engleză prin

Entanglement. Cum i-am putea spune în româneşte? Cu un cuvânt străvechi, pe care îl găsim la Dimitrie

Cantemir, „întorlocare”. Înseamnă şi a avea o relaţie de dragoste cu cineva, şi a fi în acelaşi loc. Deci, dragostea te poate face să fii la un loc cu cineva, chiar dacă eşti departe. Şi acum, că ştii toate astea, ia spune din nou versurile lui Omar: „Plângea un strop de apă: sunt despărţit de Mare! Zâmbi atuncea Marea: noi suntem totul. Oare, supremul zeu nu-i unda? Deşi suntem departe, un punct ce nu se vede abia de ne desparte”.

Nu-i aşa că te ia ameţeala?

— Mă cam ia...

— O cauză e ceea ce s-ar putea numi vertijul spaţiului. Distanţele cosmice forţează limitele creierului. 1

miliard de kilometri te ameţeşte, 1 miliard de ani-lumină nu îţi mai trezeşte nicio senzaţie, e doar o înşiruire de cuvinte. Totuna cu a spune 45 de miliarde ani-lumină, raza Universului observabil. Din punctul de vedere al

Universului, 1 metru este totuna cu miliardul, spaţiul nu există, este o percepţie umană. Noi nu putem concepe că acolo şi aici pot fi acelaşi lucru.

— Şi cu timpul nu e la fel?

— Ba da. N-avem cum să înţelegem că pentru

Univers nu e nicio diferenţă între acum şi cândva.

— Nici Einstein n-a înţeles?

— Poate că a înţeles, poate că nu, cert e că nu ne-a spus. Din setul de ecuaţii tensoriale numit Teoria

Relativităţii Generale, aflăm multe despre timp: că e a

4-a dimensiune, alături de cele 3 spaţiale, că se poate dilata când viteza creşte, că este încetinit de câmpul gravitaţional mare, că spaţiul-timp îi spune materiei cum să se mişte, în vreme ce materia îi spune spaţiului-timp cum să se curbeze. În ultima sută de ani s-au făcut destule experimente asupra timpului pentru a fi probate

teoretizările lui Einstein. Şi aflăm că da, au fost confirmate. Un ceas atomic, de superprecizie, pus într-un avion şi sincronizat cu unul de pe pământ a înregistrat diferenţe atribuite câmpului gravitaţional mai slab şi vitezei satelitului. Un semnal radar trimis în apropierea Soarelui a fost întârziat de potenţialul gravitaţional intens. Ceasuri cu atomi de cesiu au fost plasate la nivelul mării şi, la mii de metri deasupra, în munţi. Diferenţa de potenţial gravitaţional dată de înălţime a stricat sincronizarea.

În 2014 s-a realizat cea mai precisă măsurătoare, folosind tranziţii electronice ale unor ioni de litiu acceleraţi până la 1/3 din viteza luminii.

Cazul cel mai cunoscut este GPS. Sateliţii de poziţionare cu ceas se mişcă pe orbită cu 14.000 km/h, mult mai repede decât ceasurile de pe Terra. De asemenea, ele se află la 20.000 km de suprafaţa

Pământului, unde potenţialul gravitaţional e de 4 ori mai slab decât la sol. Ca urmare a efectelor relativiste combinate, ceasul de pe orbită „o ia înainte” cu 38

microsecunde pe zi. Ceea ce ar duce la o eroare de poziţionare produsă de GPS de aproape 10 kilometri!

Deci, ce curge mai repede sau curge mai încet?

Timpul? Nu. Nu! Ceea ce se mişcă mai repede sau mai încet este ceasul, un element material, fie că e o pendulă, fie un ceas atomic, limbile de metal, tranziţiile intraatomice sau nisipul dintr-o clepsidră. De fapt, „ceas”

se poate numi orice fenomen material periodic:

alternanţa zi-noapte, fluxul şi refluxul apelor mării. Sau neperiodic: îmbătrânirea celulelor tale. Ceea ce înregistrăm în experimentele de mai sus sunt variaţii în mişcarea materială. Nu în ceva numit „timp”.

Imaginează-ţi un Univers perfect static, în care nu există niciun fel de mişcare, de modificare, de evoluţie.

Încremenit. Şi perfect gol, vid. Un Nimic, colosal sau pitic.

În aşa ceva nu există „timp”, în sensul de când, până când. Nu există nici „spaţiu”, în sensul de aici, până colo. Ceea ce nu înseamnă că teoria lui Einstein nu e valabilă. Este, dar descrie mişcarea materiei, energiei sub influenţa gravitaţiei, în care „t” e o variabilă mută.

Nu aflăm de la Einstein ce este timpul. Nu demonstrează că există ceva care să meargă mai repede sau mai încet numit timp. Sau imp. Sau pmit.

— M-a luat capu...

— Păi, da, că boala timpului e mai a dracului decât a spaţiului. Bătrâneţea nu înseamnă numai degradarea biologică, creşterea presiunii arteriale, ci şi creşterea presiunii temporale. Cât e tânăr, omul foloseşte expresia asta, „sunt presat de timp”, ca să vorbească despre timpul mereu puţin pe care îl are la dispoziţie. Habar n-are ce înseamnă presiunea timpului mult. La 60 de ani te doare sufletul când te năpădesc copilăria şi tinereţea care s-au dus de parcă n-ar fi fost. Tot mai mult din ce gândeşti nu e la ce trăieşti, ci la ce-ţi aminteşti. Un fapt mic, banal, fără vreo noimă, petrecut însă cu mult timp în urmă, capătă acum, încărcat cu melancolie, o aură care nu interesează pe nimeni din această lume, în afară de tine.

Apoi apare cronia, adevărata boală a timpului, care nu mai ţine seama de oameni, locuri sau întâmplări, te striveşte sub greutatea pură a blocului de timp din mintea ta.

Futurologii spun că tehnologia va ajunge să ne prelungească viaţa mult peste suta de ani. Bine, dar ce pastilă, ce dispozitiv o să ne poată ajuta să rezistăm malului de timp care s-ar prăbuşi peste sufletul nostru când am avea 160 de ani?

— Era un băiat în liceu care se uita în gol şi zicea:

„Am 16 ani. Ce mult e de când aveam 5... Ce nasol o să fie când o să am 70...”.

— Într-un stadiu grav, poţi să simţi şi apăsarea minutului, secundei care s-a scurs. Apoi să basculezi în cronia viitorului, care poate duce, când eşti mic, la frica de a creşte, de a nu mai fi copil. Iar când ai ani prea mulţi, la refuzul de a mai trăi.

— Da, dar, la urma urmei, nu e vorba de memorie?

De prea multe amintiri? Prea multe, ca mesajele care se strâng în telefon: poţi să mai ştergi din ele.

— Ai vrea asta? Poţi să le ştergi pe toate, să-ţi faci o minte de nou-născut, dar asta nu-i totuna cu a muri?

Nu se ştie cum o fi la pisici, dar viaţa oamenilor nu e viaţă, fără amintiri. Gândeşte-te ce ar însemna să uiţi în fiecare noapte tot ce ai trăit ziua, să te trezeşti dimineaţa cu un creier bine curăţat... Şi cea mai groaznică amintire e preţioasă ca să simţi că trăieşti.

Prezentul nu are sens decât dacă există un trecut.

— Şi un viitor.

— Nu neapărat. Sunt inşi care vieţuiesc doar în ziua de astăzi, care, mai mult sau mai puţin conştient, resping constant gândurile la viitor.

(

râsete în cascadă)

— Dar poate că toate problemele astea n-ar mai apărea, dacă omul s-ar simţi, ca în versurile lui Omar, un strop din Mare...

— Da, domnule, întotdeauna am fost de părere că nu eşti prost, în ciuda multelor opinii contrare. Da, Asulică, asta e problema. Fiinţa umană nu e în stare să se simtă o parte ca oricare alta din ceea ce există, îşi închipuie un statut special. Ce sunt religiile, toate religiile, dacă nu o băgare în seamă a omului de către Univers?

Care e principala calitate a lui Dumnezeu, Allah sau

Iahve? Aceea că, deşi Creator a toate câte sunt, se ocupă cu precădere de om, îl bagă în seamă, bun sau rău, consideră omul deosebit de restul lumii. Ce onoare!

La babilonieni, un dezastru petrecut pe Pământ nu putea fi decât umbra unui dezastru petrecut în cer. Astrologia spune oamenilor, celor care vor să creadă, că planetele, stelele le dirijează viaţa! Credinţa că fiecare om are o stea pe cerul nopţii, cade steaua, moare omul – adică titanicele dezlănţuiri de energie în luptă cu gravitaţia ale unui astru există doar ca să dea seamă despre convulsiile vieţii unui biped. Precum în cer, aşa şi pre pământ, ha!

Un chinez, Wang Chang, născut când Iisus avea 27

de ani, a gândit aşa: „Omul are un loc în Univers ca un purice sau un păduche în haină, cum, deci, să credem că putem determina schimbări în Univers sau că acesta se organizează ca să ne fie nouă bine?”.

Notă informativă 911.

Sursa: Coroamă

Prin 1992, se înfiinţa, de către Fundaţia Culturală

Română (aparţinând Uniunii Scriitorilor), ediţia română a revistei europene Lettre Internaţionale. Publicaţie cu ştaif, condiţii grafice excelente, colaboratori străini şi români, toţi unul şi unul.

Într-o seară, abia ce scoseserăm ziarul, sună telefonul, fix, că mobil încă nu era, închipuiţi-vă. Alo, dom Popescu, Marin Sorescu la telefon. Am onoarea, maestre, zic, şi când ziceam cuvântul maestre, chiar înţelegeam maestru, nu „Maestre! Vorba asta scurtă este ca mângâierea porcului pe burtă”, cum îl răstignea

Arghezi.

Domnu Popescu, uite care e treaba, iese acum o revistă nouă, cu titlu franţuzesc – „Da, maestre, ştiu,

Lettre Internaţionale” – ei, nu vrei matale să fii redactor-şef? Am rămas oarecum rătutit: păi, asta e revista Uniunii Scriitorilor, şi eu nu sunt membru, cum să fiu numit redactor-şef? Las că eşti talentat, zice nea

Marin, eu te pun („Eu te aleg, eu şi bărbatul meu”, îmi fulgeră prin ţeastă), de luni vii la Fundaţie să-ţi iei postul în primire.

Uite-aşa, ţac-pac, cum ar zice un clasic. Maestre, articulez cu respect, eu sunt redactor-şef adjunct la

Adevărul, cum ştiţi, şi nu vreau să renunţ la ziar... A, păi, cine zice să renunţi, revista apare trimestrial, mai dai din când în când p-acolo, îţi aduci nişte colaboratori, mai arunci un ochi, are cine să facă dârvala, poţi să le duci pe-amândouă.

M-am scărpinat în chelie: „Domnule Sorescu, eu n-am făcut niciodată treburi amestecate, că ies prost toate. Vă mulţumesc, sunt onorat, dar rămân la slujba mea, la ziar, am luptat din greu pentru ea”.

Carevasăzică, pe scurt, nea Marin vrusese să-mi facă o sinecură cadou, ca să se plătească olteneşte faţă de mine. Îi luasem apărarea în conflictul cu Uniunea

Scriitorilor, cu Mircea Dinescu şi Ana Blandiana în primul rând. Fusese dat afară din şefia revistei Ramuri de la

Craiova, şi asta publicaţie a Uniunii, de către un grup de

„puriști” sprijiniţi de „Centru”, între care mi-l amintesc pe unul ce se numea, fabulos, Bazăverde! O făcusem din pură admiraţie pentru opera scriitoricească a lui Marin

Sorescu – în viu, nu-l întâlnisem niciodată. Valoarea sa de manager cultural era cel puţin discutabilă, fapt ce se va dovedi în cariera de ministru al Culturii...

În plin scandal, mă sunase să mă întrebe dacă face bine dându-şi demisia din Uniunea Scriitorilor. Cred că da, am spus, s-a mers prea departe, nu mai văd cale de împăcare. Uşor de zis, mai greu de făcut.

„Domnu Popescu, nu prea ştiu cum se scrie o demisie, n-am mai scris niciodată, nu vrei dumneata să mă ajuţi, că eşti gazetar?” „Cum să nu ştiţi, scrieţi o poezie-demisie şi-o să fie perfect!” A mormăit încurcat câteva clipe. „Ei, nu... totuşi e un act oficial, o să rămână la dosar...” (La dosar?... Cum suna expresia asta în gura lui Marin Sorescu!) „Bine, atunci scrieţi aşa.” Şi i-am dictat aproape cuvânt cu cuvânt lui Marin

Sorescu un text, probabil singurul semnat de el care nu îi aparţine, demisia din Uniunea Scriitorilor.

Îmi amintesc şi acum gustul de coclează pe care mi l-a lăsat redactorşefia ce mi-a oferit la troc poetul Marin

Sorescu pentru că îl iubeam. De fapt, am priceput mai târziu, ţintea prin asta să mă facă „omul lui”...

Apoi, lanţul de iubire, nu cu poetul, cu persoana

Sorescu, s-a cam rupt. Numit ministru al Culturii în guvernul Văcăroiu, s-a remarcat prin nişte hotărâri de recentralizare stupidă a zisei Culturi, clocite împreună cu aranjistul peceristo-pedeserist Octav Cozmâncă, precum şi printr-un număr impresionant de voiaje în străinătate, wanderlust pe bani de la bugetul statului, din

Scandinavia până-n SUA şi China.

Vanitatea lui Marin Sorescu, dragostea lui de ighemoniconul puterii mi-a explodat în faţă într-o dimineaţă: pe treptele ministerului Culturii, vecin cu

Adevărul în Casa Presei Libere (fostă Scânteii), descălecat dintr-o limuzină neagră, nea Marin urca ţanţoş, urmat de un trepăduş care îi ducea servieta ministerială, să nu facă scurtă la mână! Mai întâi m-am cocoşat de râs. Pe urmă m-a lovit melancolia. În fine, meseria. Operaţiunea se repeta în fiecare zi, aşa că am trimis un fotoreporter să-l pozeze pe domnul ministru ca antemergător al bagajistului său „diplomatic”, cum merge olteanul cu femeia la spatele lui. Am publicat

fotoreportajul pe larg, cu nişte cuvinţele aşchietoare alături.

Nu peste mult timp, domnul Sorescu mi-a plătit-o, ca de la oltean la oltean („Şi Oltul i-a plătit la fel/ Cum l-au cântat şi ei pe el”), după obicei: a scris un articol, sau într-un interviu, nu mai ştiu, în care, din „prozatorul de mare talent”, devenisem, printre alte probozeli, „un arivist veninos”. Să fie sănătos!

Dar n-a fost. S-a stins la numai 60 de ani, de ciroză.

Iată cum am primit vestea morţii lui:

Totul e invers

Trenurile nemţeşti sunt aidoma unor şalupe rapide, înaintând pe o mare ca oglinda. Din toată dezlănţuirea de forţă mecanică nu ajunge la tine decât un tors de pisică. Interiorul, din plastic şi metal cromat, e cufundat în linişte, ca o sală de operaţii; puţinii care vorbesc o fac cu voce scăzută. Totuşi, ceva merge mai prost decât cu 5 ani în urmă. Atunci eram aproape singur prin trenurile cu care străbăteam sudul Germaniei. Acum e destul de multă lume, nu ca vineri după-masă pe Bucureşti-Ploieşti, dar e.

A venit recesiunea. Omul lasă VW-ul în garaj şi ia trenul. Miile de miliarde de mărci pentru ossies (est-germani) apasă greu

Germania de Vest.

Austria înseamnă o alterare fină, aproape insesizabilă, a peisajului. Ceva murdărie ici, nişte zgârieturi dincolo, câte o uniformă ponosită... Începe să se simtă adierea Estului. La Viena ne mutăm într-un schlafwagen pentru Bucureşti. Însoţitorul de vagon e un român iscusit, pe nume Sică, foarte ager în ciuda celor peste 100 de kile. Ne bagă în compartiment şi ne întreabă: Sticlă aveţi? Ridicăm din umeri. Apoi, eu cred că ghicesc: am două sticle de vin nemţesc în geantă, scot una şi i-o înmânez flăcăului. „Mersi”, zice înhăţând-o, „da nu de-asta.

Nu ştiţi?”. Ce să ştim? Păi, bandiţii. De la o vreme, între graniţa austro-ungară şi Budapesta, pe lângă Györ şi Hegyeshalom, bântuie nişte bande de jefuitori de trenuri. Cu două săptămâni înainte, „urâţii”, cum îi numesc însoţitorii de vagoane, goliseră de bani şi haine un vagon plin cu sportivi. Poliţia ungurească supraveghea zona cu elicoptere şi degeaba, sârbii (croaţi, zic unii, albanezi, alţii) reuşeau să se strecoare mereu. Ai armă? — mă întreabă Sică. Scot străvechiul meu cuţit cu buton şi îl deschid. Nu e bun, zice Sică, mai bine nu-l scoţi, ăştia au nişte cuţitoaie de dai în bâlbâială, ba unii au şi pistoale. Pentru vagoanele de dormit, „sârbii” au alte metode. Mai întâi descarcă un spray paralizant prin sita de aerisire aflată lângă uşă. În spaţiul strâmt, gazul îi scoate rapid din circulaţie pe ocupanţii cuşetei. Urmează deschiderea încuietorii cu ajutorul unei chei tubulare. Lanţul de siguranţă, dacă e pus, îl saltă cu ajutorul unei sârme speciale. Iau ce-i de luat şi se duc.

Sita de aerisire o astupaţi cu o pătură şi crăpaţi geamul compartimentului, ca să nu vă sufocaţi, ne învaţă Sică. La lanţ, aici e figura. Sică se duce în cuşeta lui de la capătul vagonului şi revine cu o sticlă de plastic, de apă minerală Bucovina, la jumătate de kilogram. Numai asta merge, ne asigură umplând sticla de la robinetul cuşetei. Închide uşa, fixează lanţul de siguranţă în culisă şi înfige sticla cu dopul în jos între uşă şi lanţ, întinzându-l fest. Se propteşte apoi în uşă, cu suta sa de kile – n-o mişcă mai mult de un centimetru. O lecţie practică despre compresibilitatea practic nulă a lichidelor. Somn uşor.

Prima tentativă a fost chiar înainte de Györ. Se auzea cum se deschid pe rând uşile cuşetelor goale din dreapta. Ajungând la noi, bat şi apasă pe clanţă. O dată, de două ori. Pe urmă se aude un glas mieunat: „Passport kontrole...”. Să fie grănicerii?

Ceva nu se potriveşte. Grănicerii unguri nu prea-i întreabă nimic pe cei care sosesc din Austria. Şi dacă ar fi fost să vină, o făceau mai devreme, nu la un ceas după ce trecusem graniţa.

Nu deschidem şi bine facem. Cei din spatele uşii renunţă fără să forţeze. Cei care încearcă în apropiere de Budapesta sunt mai hotărâţi. Trag de la început de uşă, din răsputeri. Efectul Sică funcţionează, deşi plasticul sticlei pârâie sub apăsare. Individul e de o forţă ieşită din comun, întrucât reuşeşte să crape uşa un centimetru mai mult decât Sică. Din întunericul cuşetei îl văd, în lumina chioară de pe coridor, o bucată de barbă neagră şi un ochi. Se lasă păgubaş înjurând într-o limbă ciudată.

Pe la două noaptea vine Sică şi ne eliberează. Gata, am ajuns în graniţa română, de aici mergem liniştiţi, zice luându-şi sticla înapoi. Vameşii români ni se par nişte băieţi tare simpatici. Uite cum se întoarce lumea pe dos. Ieşim din Ungaria, tărâmul tenebrelor nopţii, şi intrăm în ţara lui Dracula, a vâlvelor, a ştimelor, a ielelor, a moroilor bine-crescuţi – un liman al liniştii.

Totul e atât de invers, încât ceva trebuie să se fi rupt în maşinăria lumii.

La Braşov, tot Sică vine şi ne spune: A murit Marin Sorescu, a venit un băiat cu-n ziar. Totul e invers.

N-am să ştiu, probabil, niciodată, cum arată virusul care, din „micile mizerii ale unui suflet chinuit” pe care vi le-am povestit, şi din alte machiaverlâcuri de-ale lui

Sorescu, a făcut să răsară o splendoare ca La lilieci...

Notă informativă 221.

Sursa: Străinu

De ce aveam în cap casa lui Ceauşescu din

Primăverii, nu ştiu. Pe atunci nu eram jurnalist, nu lucrasem nicio zi în presă, reflexele care îţi bagă nasul

unde nu-ţi fierbe oala, dar fierbe altceva, mi le-am făcut după ’89.

În timp ce Caramitru şi Dinescu intrau în clădirea

TVR, sentimentul ridicolului, uneori dus până la maladiv, m-a întors stânga-mprejur. Şi aşa, să merg şi să strig cu mulţimea îmi întinsese la limită solitaritatea. Televizorul era prea mult.

M-am dus spre cercul Pieţei Aviatorilor, fostă Piaţa

Jianu, fostă M. Eminescu, Adolf Hitler, Generalissim I.V.

Stalin, astăzi, Charles de Gaulle. Oamenii strigau unii la alţii „Unde-s secu-riş-tii? Unde-s secu-riş-tii? Unde sunt, domne?”. Cu Şerban aproape că am dat piept în piept.

Ne despărţiserăm azi-noapte, când intrase tancul în Piaţa

Universităţii. Şerban voia să intre în TVR. Mi-au trebuit câteva minute să-l conving să mergem la casa

Ceauşeştilor, pe strada interzisă de ani şi ani circulaţiei oamenilor muncii. Cred că asta l-a hotărât.

Păşeam prin cartierul Primăverii, Oraşul Interzis din oraşul Bucureşti, ca printr-un pustiu postatomic. Nici ţipenie în jur.

Am ajuns la o intersecţie, în faţa unui gard scund, de zid, l-am fi putut sări uşor. Însă, lângă portiţa neagră de metal stătea un ins în pardesiu cafeniu, înalt şi slab, cam cocoşat, între două vârste, cu mâinile la spate.

Ne-am gândit că pe acolo se putea pătrunde la

Ceauşeşti, era o intrare de serviciu, prin spate, probabil pentru servitori.

Pe faţa individului nu puteai citi nimic. Nici nu se uita la noi, privea undeva spre piaţă, de unde se auzea zgomotul mulţimii. Dar un pistol pe care să-l scoată şi să ne găurească putea să ţină sub pardesiu. Şi eu, şi

Şerban aveam creierii scrijeliţi de amintirea rafalelor de automate şi mitralieră ale nopţii. A oamenilor împuşcaţi în

Piaţa Universităţii. Aşa că ne uitam unul la altul şi nu ştiam ce să facem.

Mulţi ani mai târziu, am aflat că în limba yaghan a băştinaşilor Ţării de Foc există cuvântul mamihlapinatapai, intraductibil nu numai în română.

Înseamnă situaţia dintre doi oameni, aflaţi faţă în faţă, care tac şi nu fac, deşi amândoi ar vrea să se întâmple ceva, dar fiecare aşteaptă de la celălalt să facă primul pas.

Ne-am mutat o vreme de pe un picior pe celălalt, păstrând o distanţă respectuoasă, până când Şerban a zis că el se cară la Televiziune. „Nu, stai”, l-am luat de cot, deşi n-aveam nicio idee. „Hai să mai rămânem, că poate pleacă ăsta.” De unde, individul stătea stană în continuare şi parcă aştepta ceva. Pe urmă s-a uitat la ceas, cum se uita Ceauşescu când îi făceau controlul medical în cazarma din Târgovişte, ca să vadă dacă e apt să fie împuşcat.

Ei, şi atunci, Şerban a produs o replică de geniu, demnă de marii dramaturgi ai lumii, o magie alibăbească pe care n-am s-o uit cât oi trăi. A făcut câţiva paşi spre personaj, a ridicat două degete, dar lipite, nu în V, a deschis gura şi a cuvântat:

„Nu vă supăraţi, am vrea şi noi să vizităm...”.

Cum n-am să uit nici desfacerea în bucăţi vag zâmbitoare a feţei securistului, la acest sesam. Ca şi cum i s-ar fi luat o ţeavă din rinichi, s-a dat la o parte din poartă şi ne-a semisalutat cu palma la un chipiu inexistent. Mi-a trecut, aiurea, prin minte ce ştiam din armată, că nu se salută când ai capul descoperit şi nu eşti în uniformă...

Sau, cine ştie, poate că omul nici nu era securist, o fi fost un civil ca şi noi, care aştepta să dea buzna mai mulţi pe domeniul stăpânului, ca să-şi facă curaj să intre şi el, că de unul singur îi era târşă.

Aşa am intrat. Am văzut multe înăuntru. Pepenele verde, tăiat pe sfert, din bucătărie, pepene verde, în decembrie ’89, când alimentele se luau cu raţia... — m-a izbit aidoma unui cap uman despicat. Mâncare cu carne, într-un castron, tocană sau ceva, începută, lăsată cu furculiţa în ea. Tânărul subţiratic, cu ochelari subţiri şi ei, strigând: „Lăsaţi-le, nu le atingeţi, să vadă lumea cum trăiau ăştia!”, după ce din frigider se rostogolesc o grămadă de portocale şi mandarine.

Tăbliţele înrămate de pe hol pe care era tipărit:

„Tovarăşul Nicu”, „Tovarăşa Zoia”, Valentin nu mai ştiu dacă era, fiecare cu „scurtul”, – număr de telefon din 3

cifre...

Prin multe colţuri de cameră, câte un telefon cenuşiu pe care scria NOTRUF LAUE. Atunci nu ştiam că notruf înseamnă în germană „apel de urgenţă”, iar laue,

„călduţ”, dar ăsta cred că era un nume de firmă.

Un ţigănuş, după ce-i dă o bucată şi gagicii lui, gata să muşte dintr-o prăjitură mare, cu bezele, multicoloră.

„Auzi, da dacă-i otrăvită?”, îl întreb, eu fiind obsedat de capcanele pe care le-ar fi putut lăsa Ceauşescu în urmă, inclusiv minarea clădirii. Băieţandrul încremeneşte cu gura căscată, pe urmă se reculege şi strigă la pirandă: „Nu mânca, fă, proasto!”.

Galeria lungă, cu tablouri de pictori români clasici pe pereţi, Grigorescu, Aman, Luchian...

Budoarul Elenei Ceauşescu, plin de Helena Rubinstein,

Chanel, Ricci, nici urmă de Farmec. Sau Gerovital...

Un ins, în curtea din spate, care-şi făcuse guler un tablou al Tovarăşului, poate de Sabin Bălaşa, spărgându-l cu capul...

Toate mi-au rămas în minte, din ce în ce mai difuze cu anii, ca văzute printr-o apă tot mai murdară.

Secunda aceea însă, mamihlapinatapai, între zicerea lui

Şerban şi zâmbetul omului în cafeniu, scânteiază diamantin şi astăzi, ca instantaneul unui miracol. În fizica cuantică, stări contrare pot să coexiste inimaginabil în ceea ce se cheamă superpoziţie. Când însă cineva se uită la super-poziţie, o observă experimental, ea se preface instant în una sau cealaltă dintre stări, superpoziţia dispare, rămânând macrorealitatea lumii noastre umane.

Cum se întâmplă în Toy Story: jucăriile de tot felul, şeriful Woody, rangerul spaţial Buzz, Cap de Cartof, Rex

Tiranosaurul, câinele Armonică, Hamm Purcica Puşculiţă, se agită, vorbesc, ţipă, fac tumbe cu o vioiciune cât se poate de omenească. Dar în fracţiunea de secundă în care o fiinţă umană intră în încăpere, încremenesc, devin nevii, normale, ca nişte obiecte fără viaţă ce sunt...

Nici după atâţia ani nu pot, şi, probabil, n-am să reuşesc niciodată, să-mi omor gândul că noi doi, Şerban şi cu mine, am schimbat atunci lumea.

Notă informativă 320.

Sursa: Milanca

Mi se întâmpla, pe vremuri, să stau de vorbă ore întregi cu oameni aşa-zicând de rând; inşi primitivi, violenţi sau placizi, analfabeţi funcţional sau nu, şterşi sau exhibiţionişti, tineri sau bătrâni. Îi luam la vorbă prin cârciumi, în satele prin care mă ducea meseria sau în cartierele mărginaşe pe unde am sălăşluit în tinereţe.

De ce pierdeam atâta timp cu ei? Pentru că voiam să-i aduc în ce ziceam că s-ar chema starea de sine.

Un soi de lumânare, ca şi cum li se aprindea un bec pe dinăuntru.

Un artificier care îngropa dinamită pe câmpuri mi-a povestit, după ce băuse destul, despre biblioteca lui tot mai mare, în care avea „toate cărţile lu Dumas”, rostit cu accentul pe u şi cu s-ul din coadă. Nu citise mai niciuna dintre ele, că n-avea timp, dar le adunase pentru copii. O

primitoare-distribuitoare de materiale mi-a destăinuit (de fapt, „mi” e o notă falsă, nu mai avea treabă cu mine, privea undeva spre sus şi înainte, ca un vizionar al Cosmosului) cum „m-a futut Hussein de mi-au sărit creierii, de unşpe ori într-o zi”...

Şi în ultimul gunoier eram convins că stă ascuns un bec din ăsta de o mie de vaţi.

De aceea, cred, mintea mi se duce spre gândul că starea de sine o caută Corneliu Porumboiu în persoanele din Fotbalul său infinit.

M-am dus să văd filmul uşor crispat de amintirea lui

Al doilea joc, caseta meciului Steaua-Dinamo jucat în zăpadă în 1988, care mă cam lăsase în ofsaid. Acum însă, am descoperit de la bun început, cu încântare, aparatul de filmat îndreptat spre ceilalţi, nu spre nombrilul propriu.

Laurenţiu Ginghină este un om cât se poate de real şi aparent normal, trăitor în zilele noastre la Vaslui. Are o slujbă de purtător de hârtii pe holurile Prefecturii, deşi e sociolog la bază. Pasionat de fotbal, dar împiedicat să joace de urmările unui fault grav, cu fractură, Laurenţiu construieşte în minte un fotbal monstruos, borgesian, în care terenul, octogonal, e tot mai feliat în zone interzise, iar echipele, în subechipe. Se duce însă, în realitate, şi până la Londra ca să-şi promoveze conceptele. Poate să-şi expună teoria ore în şir, neobosit, mai ales când are un ascultător atât de atent ca însuşi regizorul. Dar ar putea vorbi şi singur.

Nicio obiecţie, oricât de simplă şi dărâmătoare, nu îl descurajează. Nu se enervează, nu ridică tonul, vorbeşte tot timpul foarte corect, încheiat la toţi nasturii, caută pe loc, cu blândeţe, o nouă ipoteză de lucru, şi mai absurdă. Concretizarea gândirii lui într-o sală de sport, într-un meci, pe un teren de minifotbal o priveşte nedumerit, alien. Mi-a amintit, dintre vechii mei conlocutori, pe unul care imagina

mereu algoritmi de câştigat la loto, studiind seriile de numere ieşite câştigătoare de-a lungul timpului. Fără să-l intereseze, de fapt, câştigul – aidoma lui Ginghină, care ar continua să ramifice fotbalul său infinit, chiar dacă FIFA i-ar accepta într-o zi ideile, căci, altfel, în viaţa lui s-ar face un gol imens.

Lupta cu golul pare a fi ereditară: tatăl lui Laurenţiu ne demonstrează la rândul său că e capabil să extragă viziuni despre artă şi viaţă dintr-o pictură aparent kitsch şi nişte versuri pe măsură: „Unii fac în viaţă bani, alţii fac şaizeci de ani...".

Laurenţiu a fost prin America, nu şi-a ţinut reveriile doar pe meleagul natal. Iar în final, ajungem cu el tocmai în peştera lui Platon, ca să înţelegem că lumea cea adevărată e pe terenul teseract al lui Laurenţiu

Ginghină, umbră a unui fotbal din Multivers, şi nu în realitatea gri, săracă şi feroce a Vasluiului. Şi că oamenii, cu cât gândesc mai mult de dragul gândului, cu atât se îndepărtează de violenţă.

Fotbal infinit nu este un documentar. Este un film de ficţiune construit aproape în totalitate cu elemente de real. N-am ieşit de la el documentat în vreun fel, în schimb mi-a lăsat, în vreme ce şchiopătam prin zăpezi, starea de sine că sunt, ca şi Laurenţiu, un purtător de cuvinte de colo-colo despre psihopoliticopatologie, când eu aş fi fericit să vorbesc la nesfârşit despre tenisul meu infinit...

P.S.

Încântător tembelismul titlurilor din presa noastră populară despre filmul lui Porumboiu: „Un nou film de sport", „Comedia lui Corneliu Porumboiu despre fotbal",

„Un film care vrea să revoluţioneze fotbalul"...

Notă informativă 202.

Sursa: Vişan

— Nu pleacă pagina până n-o văd, domnule redactor-şef adjunct.

Îmi rostea funcţia cu un soi de dispreţ respectuos. Eu fusesem numit de o săptămână, după numai un an de gazetărie, el era corector-şef al Scânteii de ani putrezi.

Îl avusese şi pe Sorin Toma redactor-şef, pe vremea când Casa Scânteii încă nu exista. Stătuse în faţa lui

Dumitru Popescu-Dumnezeu şi a lui Silviu Brucan, fără să se piardă cu firea. Corector-şef al organului Partidului însemna o răspundere enormă – o greşeală de literă putea să aducă Securitatea în redacţie –, dar şi putere pe măsură – stopa apariţia oricărui text căruia îi găsea o hibă. „Talpă” era celebru deoarece îi blocase un text lui

Eugen Barbu pentru erori de limbă română în raport cu normele Academiei. Degeaba tunase şi fulgerase Barbu, cum că el e mare scriitor şi scrie cum vrea – peste

„Talpă”, la Scânteia, n-a putut să treacă. Unii spuneau că supranumele Talpă i se trăgea şi de la bocancii ca nişte tancuri, de care nu se despărţea nici vara.

Era mai mic de statură decât mine, dar îndesat şi vânjos. Părul alb-gălbui, cârlionţat, îi înconjura frumos chelia făcându-l să semene cu un cap de împărat roman. Şi-a aşezat cu grijă pe nas ochelarii rectangulari, cu ramă neagră, pe care îi scosese demonstrativ, când îl punea la punct pe puţoiul făcut şef peste noapte – la

Scânteia

! chiar dacă de când cu înghesuiala din decembrie, ziarul fusese botezat Adevărul. Cu pixul auriu în mână, pixul masiv, de metal, cu care îşi bătea subordonaţii în ţeastă când greşeau, a luat pagina la puricat. Parcă era un şef de stat citind încă o dată o declaraţie de război înainte de a semna.

Ce să fac, ce să fac?... Secretarul de redacţie se uita când la mine, când la Talpă, aşteptând semnalul.

Secundele fugeau, mai aveam puţin şi pierdeam primele trenuri de provincie. Pe vremea lui Ceauşescu n-ar fi fost o problemă – stăteau vagoanele şi aşteptau până când veneau pachetele cu Scânteia. Acum, în democraţie, în capitalism, nu mai aştepta nimeni, dacă ratai expediţia primei părţi din tiraj, păi, să te ţii, băiete, asta însemna o căpiţă de bani pagubă, pentru care erai răspunzător – atâta lucru pricepusem şi eu.

Nici prin gând nu-mi trecea atunci că voi ajunge cândva să aştept ultimele minute până la linia roşie şi să mă droghez cu ele. Să iau obiceiul de a lăsa editorialul fără titlu şi să îl întreb pe secretar „Cât mai e?”, omul ridicând din umeri: „Păi, gata, trebuie să-i dăm drumul...”. Să caut fulgerător, cu creierul în palmă, storcându-mi neuronii, dilatând secundele, acel titlu, cel mai bun, care e întotdeauna înăuntrul textului. Şi cu senzaţia de gol negru în cap, după ce îl găseam.

Câteva clipe le-am mai risipit înjurându-l în gând pe

Talpă de morţi şi gâţi. În lunile acelea se întâmpla des să fiu pus în situaţii care mă depăşeau, mă băgau în corzi, nu-mi dădeau prea mult timp de gândire.

Experienţă în politică şi ziaristică aveam mai mult de-o grămadă, aşa că mă lăsam dus mai degrabă de instinct, decât de raţiune.

— Tovarăşe Talpă...

Multă vreme după aceea, rememorând momentul, mi-am dat seama că făcusem, fără să gândesc, o alegere cât se poate de eficientă. Îi zisesem „tovarăşe”, nu „domnule”, şi nu pe nume, ci pe poreclă. Asta, plus vocea scăzută şi lemnoasă, ca a mandarinilor comunişti când pronunţau sentinţe, puteau să semene a autoritate.

— Tovarăşe Talpă, responsabilul de număr al ziarului sunt eu. Dumneata poţi să corectezi cât vrei, e treaba dumitale, o să facem modificările la ediţie. Ziarul însă,

tovarăşe Talpă, pleacă atunci când spun eu. Şi să-ţi mai spun ceva: nu mai ai cum să pui talpă şi nici cui să telefonezi să vină să mă aresteze.

N-a zis nimic. Strângea din fălci de să-i crape dinţii.

Probabil că se ciocneau nişte garnituri de tren în el. Mi-a susţinut privirea câteva secunde, după care a reluat urmărirea rândurilor cu pixul.

Apoi, băierile timpului s-au rupt. În scurtă vreme, meseria de corector la ziar n-a mai contat. Greşeli cu ghiotura intrau în pagină, fără să se mai sinchisească nici redactorii, nici şefii, nici cititorii. „Da nu se înţelege şi aşa?”, m-a chestionat o fată care dădea test să ajungă ziaristă şi scria „Nu se merită să mă risc la interviu”. A

ajuns ziaristă, şi chiar bună.

În cei doi ani şi ceva în care a mai lucrat până la pensie, domnul Talpă şi-a făcut meseria cu aceeaşi acribie. Dar fără să mai bată în cap cu pixul pe cineva şi fără să încerce să mai oprească vreo pagină din drumul ei vertiginos spre public. Mult din ura îngheţată de pe faţă i se topise.

Şi într-o zi, o zi cu soare, m-a făcut să încremenesc, aproape să duc mâna la gură ca babele. Din părul miţos de la spate, imediat sub chelie, adunând şi nişte şuviţe din lateral, îşi înjghebase o coadă mică, prinsă cu elastic albastru.

Interceptare 09-18

— Carevasăzică, ziceam că individul uman vrea să fie special şi unic în raport cu restul Cosmosului şi, bineînţeles, în raport cu restul vieţuitoarelor. Şi, bineînţeles, în raport cu restul oamenilor.

Raporturile dintre părinţi şi copii, soţ şi soţie, bătrâni şi tineri, cultivaţi şi ignoranţi, atei şi religioşi, scriitori şi cititori, ca să nu mai vorbim de clasele sociale, bogaţi şi săraci, stăpâni şi sclavi, toate sunt bazate pe inegalitate.

Egalité este poate aproximaţia cea mai grosolană din

Egalité, Liberté, Fraternité. Nici în natură nu există egalitate. Nici măcar o jumătate de ceva nu există, pentru că nu există două părţi egale. Dacă suntem conştienţi de asta, putem înţelege multe. De pildă, un paradox al lui Zenon.

— Ăla cu Ahile şi broasca?

— Şi ăla. Dar mai întâi e vorba de paradoxul

Dichotomiei. Zice Aristotel...

— Păi, nu era vorba de Zenon?

— Paradoxurile lui Zenon nu s-au păstrat scrise de el, sunt povestite de Aristotel în Fizica. Deci, zice Aristotel că zice Zenon: „Un om vrea să ajungă la capătul unui drum de lungime D. Înainte de a atinge acel punct, trebuie să atingă jumătatea distanţei D. Apoi, jumătatea jumătăţii, adică sfertul lui D. Apoi o optime, o şaisprezecime, şi aşa mai departe, deci nu va ajunge la capătul drumului niciodată". Povestea cu Ahile şi broasca ţestoasă e similară. Ahile cel iute de picior se întrece cu o broască ţestoasă într-o cursă cu handicap. Broasca pleacă cu distanţa D în faţa lui Ahile. Pentru a o ajunge din urmă, eroul aheu trebuie să străbată mai întâi distanţa D. Asta îi ia ceva timp. În acest timp, broasca se mişcă, lent, puţin, dar parcurge un spaţiu. Deci, când

Ahile ajunge unde se afla broasca, o are tot în faţă.

Apoi procesul se repetă, distanţa dintre Ahile şi broască se micşorează, dar tot nu o ajunge. Şi aşa, la infinit.

Întrebarea este: de ce nu se întâmplă aşa, de ce, sub ochii noştri, omul ajunge unde are treabă, iar Ahile întrece ţestoasa?

— Hm... poate că înainte de întrebarea asta ar trebui pusă alta: Zenon chiar credea că Ahile nu poate depăşi broasca şi că omul nu poate ajunge nicăieri?

— Greu de spus. N-avem cum să ştim ce era în capul grecului. Oricum, scopul lui era să demonstreze că mişcarea nu există, că e o iluzie creată de mintea noastră. Că trăim, de fapt, într-o lume încremenită, neschimbătoare, cum zicea iubitul său Parmenide. Pe cale de consecinţă, şi iubirea e un factor de luat în seamă, în eforturile lui Zenon de a ne convinge că totul stă pe loc.

Dar modul ăsta de a gândi nu apare numai la Eleaţi, îl găsim şi la alţi filosofi presocratici şi, apoi, la Platon. Se numeşte Aletheia. Înseamnă o formă superioară de adevăr, o revelaţie ontologică, o dez-văluire, o inocultare, nu inoculare, raţională, atenţie, raţională, a lumii întregi, nu doar a unui aspect particular al ei. A privi altfel tot ce există. Tot ce credeai că, evident, cunoşti. A ţi se lua ceaţa aparenţelor de pe ochi. De pildă, legea lui

Arhimede. Ea se referă strict la corpurile cufundate într-un fluid şi a fost concluzia, exprimată prin strigătul

Eureka!, unui „experiment” banal. Arhimede făcea baie într-o cadă şi a băgat de seamă că apa îl împinge de jos în sus. E un adevăr. Dar când Arhimede îi scria regelui Siracuzei: „Daţi-mi un punct de sprijin şi voi ridica Pământul”...

— Asta era o prostie, nu?!

— Nu. Teama obsesivă de a nu fi luat drept prost e semnul mediocrităţii consolidate. Era o exagerare conştientă, menită să-i sublinieze entuziasmul faţă de principiul pârghiei, pe care tocmai îl explicase. Acum

Arhimede comite o Aletheia – o interpretare raţională care afectează întreaga planetă, pornind de la o biată bucată de lemn. Aletheia poate să fie adevărată la un moment dat, sau să nu fie adevărată, dar musai să fie raţională şi să implice întreaga existenţă.

— Păi, deci, rezultă că există lucruri care pot să fie raţionale, dar nu şi adevărate.

— Aşa e. De pildă, chiar paradoxurile lui Zenon, de care vorbeam: demersul este raţional, nu nonraţional, nu magic, mistic sau religios, şi afectează întreaga noastră fiinţare în lume, o lume ce rezultă că s-ar afla în stază, nemişcătoare. Nu este şi adevărat, în raport cu realitatea observabilă, dar şi cu regulile logicii.

— Cu regulile logicii, nu ale matematicii?

— S-a încercat rezolvarea paradoxului Ahile şi al

Dichotomiei, în secolul XIX, prin utilizarea noţiunii de serie convergentă. Într-adevăr, 1/2 + 1/4 + 1/8 + 1/16 +

...este convergentă către suma 1. Deci, Ahile ajunge broasca şi paradoxul e desfiinţat? Nu, pentru că suma unei serii infinite e un număr finit, dar care nu este atins, distanţa faţă de el poate fi infinit mică, dar nu

0 – nu ieşim din paradox.

Soluţia stă în definirea termenului „distanţă”. Avem fenomenul observabil că Ahile o rupe la fugă, depăşeşte broasca şi câştigă cursa. Zenon zice însă că Ahile trebuie să parcurgă mai întâi distanţa până unde era broasca. În natură, nu există distanţe. Ca să vorbim de distanţă, trebuie să vorbim de măsură; distanţa, ca să existe, trebuie măsurată – din ochi, cu rigla sau cu satelitul. Astfel, Zenon mută discuţia din planul real în planul conceptual, procesul de măsurare petrecându-se în psihicul uman, fără corespondent în natură. Există în natură 1 metru? Nu. Există în natură o jumătate? Asta înseamnă două părţi egale. Există în natură două cevauri egale? Nicidecum. Oricât de precis am despica un măr cu laserul, să zicem, cele două „jumătăţi” nu vor fi „egale” decât până la precizia de măsurare.

Dincolo de ea, nu mai ştim. Măsurarea, operaţiune umană, este întotdeauna aproximativă. Ea suportă divizarea la infinit. Să zicem că luăm o unitate de măsură foarte mică pentru a măsura distanţa

Ahile – locul unde era broasca. Întotdeauna va exista o unitate de măsură şi mai mică, dar diferită de 0, pentru că atunci nu mai măsurăm nimic, care aproximează şi mai bine punctul respectiv. Zenon transferă faptul adevărat al aproximaţiei infinite în procesul măsurării, din plan abstract psihic în planul real, unde el e fals, pentru că în realitate lucrurile sunt, nu se măsoară.

E aceeaşi eroare ca în cazul silogismului fals „Lumea este mare. Mare este un adjectiv/nume predicativ. Deci, lumea este un adjectiv". Or, „lumea" e substantiv. Falsul apare când trecem din sfera caracterizării lumii ca parte a naturii, „este mare", în sfera gramaticală, artificială. Ca să nu ducă la paradox, un silogism e bine să fie exprimat în aceeaşi sferă logică. Ceea ce Zenon n-a respectat, ştiind probabil foarte bine ce face pentru iubitul său Parmenide.

— Scopul scuză mijloacele!

— Nu. Nici gând. Să nu te mai aud cu asta! E un machiaverlâc, o înşelătorie. Scopul nu scuză nimic.

Zicerea asta e un permis pentru orice crimă. Machiavelli nici n-a scris aşa ceva. Citatul original sună aşa: „Lasă principele să-şi asume o faptă, pentru că mijloacele vor fi considerate mereu oneste. Poporul este întotdeauna convins de aparenţele lucrurilor şi de rezultatele finale".

Deci, nu scopul, ci poporul scuză mijloacele, şi nu în funcţie de scop, care poate fi oricât de nobil sau bicisnic, sau crud, ci de ce se obţine, finalmente, în realitate, pentru el, pentru popor, de către principe. Poporul nu judecă etic, ci pragmatic, interesat, după rezultat, spune

Machiavelli.

Dacă vrei să legi scopurile de mijloace într-o formulare etic corectă, atunci spui: „Scopul asumă mijloacele". Adică, atunci când acţionezi, te gândeşti bine ce faci, eşti perfect conştient de consecinţe, care pot fi şi foarte rele, şi

eşti pregătit să fii nu glorificat pentru ce ai întreprins, ci detestat, înjurat, condamnat, eventual ucis.

Dar tu consideri că scopul merită, şi o faci.

Să revenim la Aletheia. Thales spunea că Universul e alcătuit din apă, ca element primordial, deci reducea varietatea ameţitoare a lumii la Unu. La fel face

Anaximene cu aerul. „Precum sufletul nostru, care este aer, ne stăpâneşte pe noi, tot astfel şi întregul Univers este cuprins de suflare şi aer.” Anaximandru recurge la o şi mai mare abstracţie: lumea e făcută din apeiron, substanţă eternă şi nemărginită. Pitagora ridică până la mistic numerele ca bază a tot. Iar Anaxagora, după ce afirmă că natura e alcătuită din părţi foarte mici, invizibile cu ochiul, adaugă nici mai mult nici mai puţin decât că impulsul iniţial al lumii este nous, Raţiunea superioară.

Ce spun toţi aceştia? Că furtuna de forme ale existenţei pe care o percepem cu simţurile nu e atât de diversă cum pare, că poţi avea, pe cale raţională,

Aletheia de a o vedea unitară; cam cum vor fi 2.000

de ani mai târziu portretele Anotimpurilor şi Elementelor, ale lui Arcimboldo, compuse din legume, fructe, cărţi, animale, obiecte care privite altfel apăreau ca fiinţe omeneşti. Ce altceva decât Aletheia este ieşirea din peştera platonică a celor care nu văd decât umbrele pe perete ale adevăratei lumi, de afară?

— Auzi, e un film, Planeta Maimuţelor, care se termină cu imaginea Statuii Libertăţii, măcinată de timp, pe jumătate prăbuşită, pe ţărmul oceanului...

— Da, Asulică, este Aletheia. Astronautul, plecat de mult de pe Terra prin vârtejurile spaţio-temporale ale

Cosmosului, crede că planeta pe care a coborât forţat nava lui, unde maimuţele domnesc şi oamenii sunt sclavi, e o altă planetă. Când dă cu ochii de ruina Statuii

Libertăţii, îşi dă seama că e pe Pământ, că n-are unde să mai fugă...

Alt exemplu, să zicem pe dos, tot din cinema, e finalul Solarisului. Mult diferit de romanul lui Lem,

Solarisul lui Tarkovski se încheie cu imaginea unei case ruseşti de ţară, în pragul căreia astronautul îngenunchează în faţa tatălui său. Apoi, aparatul se retrage şi se ridică, vedem, printre fâşii de ceaţă, împrejurimile casei, balta de lângă ea, drumul, câmpul şi, dintr-odată, Oceanul, imensul ocean nepământean al planetei Solaris care înconjoară bucata de Pământ creată de el din amintirile astronautului. Invers decât în Planeta

Maimuţelor – acolo iluzia este că-i o planetă străină, şi inocultarea că e chiar Pământul, în Solaris, aparenţa e pământeană, realitatea – extraterestră...

Ovid S. Crohmălniceanu are o Istorie Insolită, în care ideea centrală e o superbă Aletheia: Istoria Umanităţii este parte a Istoriei Viului pe Pământ, dar Istoria Viului este văzută ca un stadiu din Istoria Neviului. Materia nevie nu se putea structura şi construi pe sine, şi atunci a generat materia vie, care a ajuns până la om. Noi suntem uneltele inconştiente, cei care facem acum să evolueze materia nevie, construind computere, inteligenţe artificiale din ce în ce mai complexe. La un moment dat, poate nu foarte îndepărtat, Neviul se va putea reproduce singur, nu va mai avea nevoie de oameni, se va descotorosi de ei. Sună SF, dar, ia vezi, poţi s-o infirmi pe cale raţională, logică?

— Adică noi suntem nişte maşini vii, produse de o materie fără viaţă, dar inteligentă?...

Notă informativă 809.

Sursa: Clementina

În mitologia cinematografică românească,

Reconstituirea este Filmul Interzis prin excelenţă. Auzisem de el în adolescenţă, asta, că e interzis, fără să-

mi poată spune cineva mai mult decât „face mişto de miliţieni”. Şi totuşi, prin ’75–’76, l-am descoperit în programul Cinematecii Union, unde-mi petreceam mare parte din existenţă.

Când l-am văzut prima oară, mă gândeam că voi participa la un act subversiv împotriva comunismului. Unii, la 20 de ani, deveneau comunişti, eu fusesem, din copilărie, şi acum mă despărţeam de comunism.

N-am fost dezamăgit, dar surprins, da. În toată

Reconstituirea nu se rostea cuvântul Partid, comunist nici atât. Autorităţile, miliţienii, procurorul nu apăreau ca nişte bestii ale dictaturii, ci, mai degrabă, ca nişte birocraţi, unii cretini, alţii cinici, care fac o treabă cenuşie, de rutină, dornici să termine cât mai repede şi să plece acasă. Mai

„tare” în sensul ăsta fusese Puterea şi Adevărul, film de propagandă pentru persoana lui N. Ceauşescu. Mi-am zis că o cheie pentru o interpretare mult mai „rea” ar putea fi ce îi spune procurorul doctorului Paveliu în germană, fără să traducă, diegetic, cineva: „Mensch, aergere dich nicht”. Ceea ce am constatat că înseamnă „Omule, nu te supăra”, denumirea unui popular joc german cu piese şi zaruri, „Nu te supăra, frate!” în versiune românească.

Deci, un îndemn amical la conformism, la supunere fără gălăgie, chiar dacă eşti scos de pe tablă ca o piesă de plastic. Dar nu mai mult...

Finalul însă, după ce s-a sedimentat o vreme în mine, m-a făcut să simt sensul înfiorător al filmului lui

Pintilie: comunismul nu e numai un rău politic, e un rău uman. Un om, doi pot fi buni şi frumoşi; masa, temelia comunismului, e întotdeauna urâtă, stupidă şi crudă. Ea este cea care ucide în ultimă instanţă, dincolo de brutele regimului.

20 de ani mai târziu, altă „vizionare” în premieră: mă aflam faţă în faţă cu Lucian Pintilie, în sediul Filmex, o casă cu etaj obosită, prin spatele Ateneului. Se uita la mine curios, o curiozitate nu mult mai mică decât cea cu care îl priveam eu.

Doamna Geta Dimisianu mă sunase să-mi spună că

Pintilie a întrebat-o cine ar putea să-i scrie un scenariu pentru un film despre Revoluţie. Şi că eu aş fi cel mai potrivit, prin urmare să mă pregătesc de o întâlnire cu

Maestrul. Am acceptat fără şovăire, nu atât pentru că mă pasiona scenariul, cât fascinat de posibilitatea de a vorbi despre film cu unul dintre foarte puţinii regizori români pe care îi admiram.

A fost mai întâi o scurtă convorbire telefonică, dominată de ideea în cât timp pot să livrez produsul.

Cum aveam deja nişte ani de gazetărie de linia întâi în spate, n-am cerut un termen, am întrebat, umil-arogant, ca un maître d’hotel: „Când doriţi să fie gata?”. A

mustăcit, i-a plăcut. „Plec la Paris şi mă întorc peste trei săptămâni. Poţi să mi-l dai atunci?” „Nicio problemă, am înţeles, în trei săptămâni îl veţi avea.”

Aş fi spus da şi dacă zicea o săptămână. Ajunsesem redactor-şef al celui mai mare ziar al ţării, fără să fi avut vreo tangenţă cu jurnalismul înainte de 1990, acceptând şi rezolvând sarcini despre care, în primul moment, nu ştiam nimic. Aici nu era cazul, scriitor eram, dinainte de ’89 şi de când m-am născut, dar literatură, care-i altceva decât gazetăria, nu mai scrisesem de multă vreme – mă încerca anxietatea că mi-a înţepenit stiloul. Şi mai era vorba şi de scenariu, care-i altceva decât proză…

„Scenariul ăsta ar fi trebuit să mi-l dai acum 20 de ani”, zice Pintilie lăsându-se pe spate în fotoliu, cu opera subsemnatului în faţă. N-am priceput. Cum să-i dau eu în anii ’70 o ficţiune despre România anilor ’90, cu

Revoluţia înăbuşită, Ceauşescu rămas la putere şi

Timişoara o zonă în care se intră numai cu paşaport special, căci asta era Timp mort? Aşa că am întrebat respectuos: „De ce?”.

„Pentru că nu mai pot să fac un film ca ăsta. Mi-a trecut vremea. Fiecare film are vremea lui într-o viaţă de regizor. Nu poţi să-l faci nici mai devreme, nici mai târziu. Sau îl faci, şi îl faci prost. Filmul vine el spre tine, când vrea el, nu când vrei tu. Trebuie doar să-l simţi.”

„Adică, dacă Fellini făcea La dolce vita în 1954, în loc de La strada, sau în 1970, în loc de Roma, ar fi ieşit un film prost?”

„Închipuie-ţi că da. Ştii cine ar putea să pună pe ecran sians ficsionul dumitale? Sokurov.”

Asta nu era rău. Aleksandr Sokurov venea în descendenţa lui Tarkovski. Îi văzusem într-o noapte, împreună cu Nedelciu, un film care îmi plăcuse, Zilele

Eclipsei; Mircea era chiar entuziasmat. Ce-a făcut după aceea Sokurov, inclusiv premiatul Faust, sau estetizantul

Arca rusă, mi s-au părut bune tehnic, „la rece”, fără să mă emoţioneze. Dar atunci, am luat-o drept compliment.

„Şi eu n-am lucrat niciodată pe literatură SF.”

„Tarkovski, tătânele lui Sokurov, a lucrat, din greu”, am zâmbit obraznic. „Timp mort e o specie de ficţiune simulativă, o ucronie, un timp care ar fi putut să fie, domnule Pintilie...”

(Acum, când scriu aceste rânduri, îmi dau seama că în discuţie erau, fără să fie numite, două concepte antice greceşti despre Timp: Chronos şi Kairos. Primul ţine de cuantificarea timpului şi ordinea evenimentelor – cronologie: ieri, mâine, ora 10, peste un an. Al doilea este calitativ, înseamnă timpul din zicerile:

„I-a venit timpul”, „E timpul”, „I-a trecut vremea”,

„Timpul n-a mai avut răbdare”. Kairotic e timpul din

Ecleziast: „Pentru toate există o vreme/ Şi orice lucru de sub ceruri îşi are timpul său/ un timp pentru a te naşte şi un timp pentru a muri/ un timp pentru a sădi şi un timp pentru a smulge/ un timp pentru a ucide şi un timp pentru a vindeca”. Kairos presupune o perspectivă asupra unei întregi vieţi sau epoci, marcând momentele deosebite care duc la o zeitate primordială, tot grecească, Ananke, sora şi soaţa lui Chronos. Zeiţa

Destinului. Dacă ar fi vorbit româneşte, Tarkovski i-ar fi spus „Timp cu pecete”.)

„O fi, dar mie-mi trebuie ceva vizual, real, de care să mă sprijin. Dumneata ai un stil deosebit de auster, ideatic, descărnat aş zice. Eu am nevoie de nişte detalii.

Ca să producă artă, realitatea trebuie modificată, puţin, nu mult, în anumite puncte, restul îl laşi să curgă. De pildă, când femeia în salopetă...”

„În costum de schi...”

„Aşa... mă rog... în salopetă de schi... se spală la chiuvetă cu apă rece, am nevoie de sânii ei, să oscileze liber.”

Am tăcut nişte secunde înainte să glăsuiesc.

„Ăsta ar fi un semn sexual care deviază personajul de la profilul pe care i l-am construit.”

„Dragă, să ne înţelegem, eu când fac un film scenariul e scenariu, dar filmul e al meu, îl fac eu, aşa cum îl văd.”

„Bineînţeles, aveţi tot dreptul să faceţi asta, dar şi eu am dreptul, domnule Pintilie, să ţin la textul pe care l-am scris. Prin urmare, îl iau înapoi şi vă salut cu tot respectul.”

A zâmbit a bunic.

„Nu, stai puţin, eu ţi l-am comandat, dumneata l-ai executat. Prin urmare, ţi-l cumpăr şi o să-l dau unui regizor mai tânăr să-l facă.”

L-am privit lung şi direct.

„Domnule Pintilie, nu sunt mulţi inşi în oraşul acesta care să-mi ceară să fac ceva, să mă cheme undeva şi eu să mă şi duc. Am scris acest scenariu pentru că mi l-a cerut Lucian Pintilie. Altfel, îmi vedeam de treburi. Nu mă interesează alt regizor. Dar cred că e un text bun.

Prin urmare, o să fac eu filmul, cu mijloacele mele. Sunt onorat că v-am cunoscut.”

Atunci chiar a râs.

„De ce răspunzi dumneata exact aşa cum aş fi răspuns eu când eram de vârsta dumitale? Este o întrebare, domnule Popescu.”

Este, şi mi-a rămas în minte. Ulterior, domnul Pintilie a descoperit un scenariu pe placul său şi a realizat un film de actualitate postrevoluţionară, despre mineri şi mineriade, numit Prea târziu. Am ezitat oleacă înainte să scriu despre el, având în vedere întâlnirea ce tocmai v-am povestit. După care, am produs o cronică – cruntă, ce-i drept. S-a supărat rău, aşa că m-a certat pe aproape 10 pagini din volumul bricabrac. Pe care mi l-a trimis, totuşi, cu dedicaţie.

Apoi ne-am mai contrat, şi domnul Pintilie m-a iertat, de câteva ori de-a lungul vremii. Aş putea spune că a fost o polemică între un mare artist al spectacolului şi un scriitor, dacă n-aş şti ceea ce puţini au fost curioşi să afle: Lucian Pintilie este şi un scriitor de prim raft. Dacă vreţi să vă convingeţi, citiţi scenariul după Colonia penitenciară a lui Kafka, în care şi despre Kairos e vorba, scris de Pintilie la Belgrad, în 1973. E publicat în volumul 4 scenarii, Ed. Albatros, 1992. Acest scenariu nu a fost niciodată ecranizat. Dar, oare, mai era nevoie?

Notă informativă 711.

Sursa: Stroe

— La Românica, moca e Mecca.

— Iarba grasă prin buruieni şi pizda bună pe proastă.

— Nu binele învinge răul, alt rău învinge răul.

— Dictatura este una. Democraţia e o bătălie indecisă între mai multe dictaturi.

— Oameni cu minţi efectine: gândesc ţinând seama doar de efecte, nu sunt interesaţi de cauze. Mi-e bine aşa, nu ştiu de ce, şi nu mă interesează. Mi-e rău, înseamnă că m-a bătut Dumnezeu. Pentru cauzaşi e mult mai greu.

— Incomensurabil nu înseamnă: atât de mare, încât nu poate fi măsurat. In-co-mensurabil înseamnă că două mărimi nu admit o unitate de măsură comună, adică nu sunt măsurabile împreună, co-mensurabil. De pildă, diagonala pătratului nu este comensurabilă cu latura. Nu se poate găsi o unică unitate de măsură astfel încât atât lungimea laturii, cât şi cea a diagonalei să fie exprimate prin numere raţionale. Diagonala pătratului cu latura 1

este $\sqrt{2}$, un număr iraţional.

Număr iraţional nu înseamnă un produs al nebuniei, paranormalului sau prostiei. Înseamnă un număr care nu poate fi exprimat ca raport, ratio, de două numere întregi – adică, o fracţie. Raţionalul poate.

Notă informativă 928.

Sursa: Stela

Naosul Bisericii lui Hristos, având deasupra turla cu chipul Mântuitorului ca Pantocrator, Atotţiitor al lumii, e partea cerească.

Pridvorul şi pronaosul sunt hărăzite istoriei, timpului şi faptelor oamenilor – aici pot fi pictaţi şi înmormântaţi ctitorii şi binefăcătorii sfântului lăcaş.

Odată intraţi în naos, credincioşii urcă pe o corabie care lasă în urmă cele pământeşti, călătorind, prin eterul eternităţii, spre Dumnezeul cerului şi pământului ce-şi are locuirea în altar.

În spaţiul din faţa altarului nu se pot afla, ca intercesori între Cel de Sus şi creştini, decât preoţii care ţin slujba sau ierarhi ai Bisericii.

Şi totuşi, într-o biserică ortodoxă din Prahova,

România, preoţii au părăsit prezbiteriul, locul slujirii de

Dumnezeu, l-au predat mai-marilor politici ai zilei şi s-au mutat pe scaune, gata să ia notiţe din predica de la

Partid.

Sub comunişti, Ceauşescu era pomenit în cuvântul popilor, „Să-l ţină Dumnezeu”, ceea ce nu l-a împiedicat să smulgă bisericile din loc şi să le dărâme, dar nu s-a văzut vreodată un prezidiu de Partid întrunit în Biserică...

...Priviţi mutrele acestor ipochimeni, măcinate de lepra samsarlâcului politic, făţăul ăluia care-şi butonează telefonul... Şi-au pus tricolorul pe masă, pentru ei – căci, privit dinspre noi, publicul, steagul e aşezat invers, cu roşul la stânga...

Întorcând dosurile altarului, stau ca un prag de poticnire, ca o stănoagă oarbă, între Dumnezeu şi credincioşi...

Iisus le-ar fi răsturnat masa în cap.

Căci marea Biserică Ortodoxă Română a zis aşa despre mizeria asta: „Biserica nu e doar loc de rugăciune”, prin urmare, poate găzdui şi astfel de şedinţe tovărăşeşti. Trebuie să vin eu, Sfântâniţă, şi să le îndes pe gât, Patriarhului şi sfintei sale camarile, cuvintele rostite de Iisus când i-a alungat pe zarafii şi neguţătorii înstăpâniţi în Templu:

„Şi au venit în Ierusalim. Şi, intrând în Templu, a început să dea afară pe cei ce vindeau şi cei ce cumpărau în Templu, iar mesele schimbătorilor de bani şi scaunele vânzătorilor de porumbei le-a răsturnat. Şi nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin

Templu. Şi îi învăţa şi le spunea: «Nu este oare scris

’Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, pentru toate neamurile?’. Voi însă aţi făcut din ea peşteră de tâlhari»” (Marcu 11, 15-17).

Tolănită lângă jilţul puterii lumeşti, BOR îl revinde pe Iisus la preţ bun, mult mai mult decât 30 de arginţi.

Interceptare 10-17

— Dumnezeu este o Aletheia?

— Da, bineînţeles. Dar asta nu ne asigură că şi există.

— Bun, atunci, Dumnezeu există?

— Ce-ai vrea să auzi, un da sau un nu? Oricum, e o întrebare falsă. Căci fiecare are un răspuns înainte de a i se pune întrebarea asta. Nimeni nu e nedumerit, nimeni nu vrea cu adevărat să ştie, să afle pe cale raţională, dacă există sau nu Dumnezeu. Toţi cred că ştiu. Cei care cred că, da, Dumnezeu există, încearcă să demonstreze asta „raţional” pentru a-i converti pe intelectualii necredincioşi – nu altceva fac scolasticii medievali, de la Anselm de Canterbury, cu al său stupid argument ontologic, până la cele cinci căi de dovedire a existenţei lui Dumnezeu enunţate de Toma D’Aquino.

Necredincioşii încearcă, la rândul lor, să distrugă, tot pe cale „raţională”, ideea de Dumnezeu.

— Aşa o fi, dar eu chiar nu ştiu. Uneori cred că da, alteori că nu.

— În funcţie de ce ţi se întâmplă. Dacă te îmbogăţeşti peste noapte, atunci Dumnezeu există şi te iubeşte, cum ne povăţuieşte Sf. Becali. Dacă dai faliment şi-ţi mor copiii, atunci poţi să te-ndoieşti, ba chiar să-L

dai dracului pe Dumnezeu. Pe lângă aroganţa de a se considera altfel decât restul universului, şi legat de ea, omul nu suportă să fie supus hazardului, vrea să ordoneze în favoarea lui întâmplările prin care trece – şi atunci apare Dumnezeu. Nu discutăm cum sunt alte popoare, dar

românii sunt mai degrabă superstiţioşi decât religioşi. Fac rugăciuni uzuale, ritualuri, donează

Bisericii în speranţa că altarul, preotul, episcopul,

Dumnezeul le vor regulariza cursul vieţii. N-au citit Biblia, nici măcar Noul Testament ca lumea, nu ştiu cine au fost părinţii Bisericii din care fac parte, habar n-au de marile cărţi despre Iisus. Nici nu ştiu în ce zic că cred.

Dumnezeu e un altfel de doctor sau de funcţionar la care dau şpagă. Comit păcate abominabile, după care se duc la preot, ca şi cum s-ar spăla cu dezinfectant sau ar lua un laxativ. Căci plăcut lui Dumnezeu şi Bisericii e cel ce păcătuieşte şi se spovedeşte, nu omul care nu face niciun rău nimănui, dimpotrivă, aduce cât bine poate celor din jur, iubeşte aproapele şi departele şi animalele ca pe sine însuşi, dar nu dă pe la biserică. Omul rău, pocăit, sau care se pretinde pocăit, sau care nici măcar nu se pretinde, doar se întoarce, e premiat, ca-n parabola Fiului Risipitor. Iar nevinovatul poate fi pedepsit crunt, pentru nimic, de către Dumnezeul Atotputernic, ca în cea mai coruptă Justiţie de pe pământ, ca în cel mai negru regim dictatorial. După care vin teologii şi justifică strâmbătatea prin supunerea necondiţionată, adoratorie, pe care omul trebuie s-o arate faţă de Dumnezeu, căci ascunse sunt căile Lui.

— În Biblie, Dumnezeu îi cere cuiva să-şi omoare copilul, doar ca El să-i pună la încercare credinţa...

— Da, lui Avraam. Şi îi cere s-o facă nici măcar

„curat”, cum şi-a lichidat Goebbels copiii cu cianură, ci horror, să-l ucidă ca pe un animal, cu cuţitul şi apoi să-l ardă-de-tot, adică să nu mai rămână, dacă se poate, nici cenuşa. Iar locul faptei să fie izolat, pustiu, pe un munte, nu în cetate. Avraam nu le spune oamenilor ce are de gând să facă, nu-i spune nici fiului său. Nu încearcă să se justifice public: „Aşa mi-a zis Dumnezeu că vrea”.

Înfiorătorul păcat e pregătit să-l ia cu totul asupra sa şi să fie supus oprobriului.

Fiul său, Isaac, nu e acuzat de nimic, cu atât mai puţin vinovat de vreun păcat, e întruchiparea purităţii naive când îşi întreabă tatăl, la care vede lemnele, cuţitul şi focul, unde e mielul de jertfă.

(

uşă trântită

)

Amoralitatea lui Dumnezeu este înspăimântătoare. În atotputernicia Sa evacuează din om, din societate, din

Univers orice urmă de morală: Isaac va muri fără să ştie de ce. În el nu există niciun temei, nicio noimă, pentru moartea lui, nu are a se căi pentru nimic, moare doar ca dovadă a supunerii totale a tatălui său faţă de stăpânul suprem. Execuţia lui o decid doi adulţi:

Dumnezeu-Tatăl şi tatăl său. Nu întâmplător. În Biblie se vorbeşte de nenumărate ori de păcatul capital de a nu-ţi respecta tatăl, până la a-l ucide. Dar nu e sancţionată niciodată uciderea unui copil de către tată. Sau fierberea lui pentru a fi mâncat de către părinţi în vreme de foamete în Ierusalim, ca în Plângerile lui Ieremia.

Astfel, Atotputernicul transmite următorul mesaj: Eu pot distruge Puritatea însăşi, dacă nu mi se supune, dacă e bună şi curată de capul ei; în schimb, pot să-l iert pe cel mai mare criminal, pe cel ce-şi ucide copilul, dacă o face pentru Mine.

Acum, abstracţie făcând de emiţătorul mesajului, ideea care intră în capul omului este independenţa totală a morţii faţă de viaţă, de viaţa pe care o duci. Mori ca un câine lovit de camion sau ca un gândac strivit din întâmplare, oricâţi oameni ar veni la înmormântare.

Moartea n-are nimic personal cu nimeni, e o anume splendoare în indiferenţa ei. Ai văzut că şi inşi a căror faţă,

cât au fost în viaţă, mustea de răutate, viclenie şi prostie, capătă în sicriu o anume nobleţe curată?

Singura entitate îmbibată cu perfecţiune până la refuz a acestei lumi este Moartea. Moartea e atotputernică, neschimbătoare. Viaţa e de multe feluri, Moartea e una, nemuritoare. Moartea nu e rea, când te ia. În faţa ei, toţi oamenii sunt, în sfârşit, egali. E dreaptă. E pedeapsa pentru păcatul originar de a exista.

Viaţă nu se află în Univers decât într-o parte infimă, până la ca şi inexistenţă, în vreme ce Moartea e peste tot. Moartea dezintegrează şi Neviaţa. Totul în Univers i se supune, oameni, animale, iarbă, maşini, bolovani, galaxii, ba chiar Univerul însuşi se va răci, va sfârşi în moarte termică, zic unii.

Nu sunt toate astea cea mai bună definiţie a lui

Dumnezeu?

Prin urmare, zicerea poetico-patetică, atât de celebră, a lui Nietzsche: „Dumnezeu e mort” nu face decât să oculteze mult mai puternica şi adevărata propoziţie:

„Dumnezeu e Moartea”. Dumnezeu există şi este

Moartea.

— Chiar aşa? Dumnezeu este Moartea? Nu m-am gândit niciodată... Bine, e Moartea, dar nu mai e şi altceva?

— Adică, întrebi dacă şi reciproca e adevărată,

Moartea este Dumnezeu. Te lămureşti dacă citeşti Cartea lui Iov.

— Cine a scris-o?

— Nu se ştie. Dar unitatea stilistică şi ideatică par să indice un singur mare poet, nu mai mulţi autori. Iov are o forţă literară devastatoare, depăşind oricare dintre

Evangheliile Noului Testament. Dacă o citeşti cu mintea şi inima deschise către Artă, ajungi să crezi mai degrabă în

Moarte ca Dumnezeu decât în dumnezeirea lui Hristos.

Ia ascultă:

De ce nu mi-a fost moartea în sânul maicii mele, sau n’am murit de’ndată ce i-am ieşit din pântec?

De ce şi-a pus genunchii să-mi fie aşternut, şi pieptul ei cel dulce de ce i l-am mai supt?

Acum, dormindu-mi somnul, m’aş înveli’n tăcere;

zăcând, m’aş odihni cu regii laolaltă şi cu mai-marii lumii semeţi întru armuri, sau cu boierii-alături împbelşugaţi de aur, cei ale căror case sunt doldora de-argint;

aş fi ca stârpitura de pântec lepădată, ca pruncii prea devreme lumina s-o mai vadă.

Acolo păcătoşii’n iuţimea lor au ars, acolo-şi au odihnă cei osteniţi în trup;

acolo nici vieţaşii nu mai aud poruncă şi glas de temnicer.

Acolo mic şi mare, de-a valma sunt totuna;

acolo robu’n fine de domn nu se mai teme...

De ce s-a dat lumină amarului luminii şi viaţă celor care’n durere vieţuiesc şi care îşi vor moartea şi nu dau peste ea, în van scurmând s-o afle ca pe-o comoară-ascunsă şi-s plini de bucurie de-o nimeresc cândva?

Odihnă-i este omului murirea, căci într’ânsa l-înfaşă Dumnezeu!

Iar dacă mai păstrezi vreo speranţă în legătură cu

Viaţa de Apoi, care să biruie Moartea, iată versetele care te liniştesc de tot:

Nu Tu, ca pe un lapte, m’ai muls din nefiinţă şi, precum caşul proaspăt, cu cheag m’ai închegat?

De ce m’ai scos din pântec? de ce nu mi-am dat duhul, ca niciun ochi pe lume să nu mă fi văzut şi să fi fost atuncea ca şi cum n’aş fi fost?

Vieaţa mea nu-i oare, şi-aşa, destul de scurtă?;

Ci lasă-mă să-mi dărui o leacă de odihnă

’nainte de-a purcede pe calea fără ’ntoarceri, acolo, în tărâmul de neguri şi’ntuneric,

În întuneric veşnic tărâm fără lumină şi fără văz în viaţă de oameni muritori.

Ei, tot te mai vezi în Rai, printre îngeri bucălaţi sau în Iad, la cazane?

— Nu, dar parcă, totuşi, ceva ar mai fi... chiar şi în întuneric... întunericul nu e lumină, dar nici nefiinţă...

— Da? Atunci, auză şi asta:

Dar omul, dacă moare, se prăbuşeşte'n hău, şi dacă muritoru-a căzut, mai mult nu e.

Că prin lucrarea vremii chiar marea scade'n maluri şi râu-şi pustieşte zăvoaiele şi seacă, la fel, şi omu-adoarme şi nu se mai ridică, şi pân'ce va fi cerul, el nu se mai trezeşte, nu, nu se mai deşteaptă din somnul său adânc.

— Până la urmă, ce naiba, vrei să iubesc moartea?

— Cam da. Cum spunea titanul poeziei caşghire: „Vine Moartea pe la curţi, oamenii sunt răi, urâţi, Moartea-i frumoasă ca o pansea, te înamorezi de ea".

— Pansea... adică, de la panseluţe? Moartea ca o floare?

— Nu, domle, pansea de la panseu, gândire, cugetare. Femininul de la panseu. Dar, s-o facem pe teologul diavolului şi să zicem că episodul execuţiei simulate a lui Isaac e din Vechiul Testament, ca şi chinurile lui Iov, că Iisus n-ar putea fi atât de crud cu omul. Într-adevăr, nu cu omul, dar cu pomul.

— Ce pom?

— Smochinul. Lui Iisus I se face foame, ca oricărui om. Vede un smochin la margine de drum, caută în el, dar nu dă decât de frunze. Marcu precizează că nici n-avea cum să găsească, nefiind vremea smochinelor. Şi, atenţie, smochinul nu făcea parte din livada cuiva, ca într-o parabolă, a aceluiaşi Iisus, zisă „A smochinului neroditor", nu era cultivat să dea roade, era un pom stingher, scutit de astfel de „obligaţie". Deci, Iisus vrea să mănânce smochine, copiii smochinului, aşa cum

Dumnezeul veterotestamentar ameninţa să-l mănânce fript pe copilul lui Avraam.

— Păi, da, dar Hristos era flămând.

— Şi Dumnezeu Tatăl era flămând, flămând de credinţă oarbă arătată Lui. Dar nici cu Iisus nu-mi e ruşine, stai să vezi. Supărat pe smochin, pe

„nesupunerea” lui, El îi aruncă blestemul: „Să nu mai rodeşti în veac!”. Şi bietul pom se usucă – pe loc, după

Matei, a doua zi, potrivit lui Marcu.

Niciunul dintre ucenicii care erau cu El nu-L întreabă de ce a pedepsit acea fiinţă vie, care era vina ei. În schimb, sunt curioşi să ştie cum Dumnezeu s-a săvârşit minunea uscării rapide. Iisus, Dumnezeul Iubirii, răspunde: „Adevăr grăiesc eu vouă: Dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci şi muntelui acestuia de veţi zice:

ridică-te şi aruncă-te-n mare, aşa va fi”. Iată că aşchia nu sare departe de trunchi, Iisus seamănă bine cu

Taică-Său: credinţa îţi dă puterea şi justificarea să comiţi orice crimă, oricât de mare, de pildă să porunceşti unui munte să se sinucidă, cu toate ierburile, florile, copacii şi vieţuitoarele de pe el, înecându-se în apele mării.

(

ţipăt de copil)

Este miezul visului oricărui dictator: să se înfăptuiască de îndată orice ordin al său, oricât de groaznic sau de stupid, fără să recurgă la constrângere armată, fără să fie nevoit să explice de ce o face – explicaţiile, demonstraţiile, justificarea sunt apanajul intelectualilor de rahat, gavno, cum zicea Lenin. Şi nu numai oamenii, întreaga natură trebuie să-i fie obedientă. Erau ţărani în

România, pârjolită de secetă la sfârşitul anilor ’40, care se întrebau cu speranţă: „Abá, maichea, o da tovarăşu

Stalin să plouă?”.

De fapt, pentru că Dumnezeu poate fi nu numai transcendent, ci şi imanent, adică prezent în fiecare dintre noi, în orice om zace această dorinţă, mai bine sau mai prost ascunsă. Exemplul cel mai feroce e părintele faţă de copii. În viaţa socială, insul poate fi un etern subaltern pizmaş, un ratat, o mediocritate pe care nu o bagă nimeni în seamă, dar când vine acasă îşi răzbună, îşi are partea lui de fericire: dă nevestei şi copiilor porunci semnate din gâtul mâinii, uneori deliberat contradictorii sau inepte, fără ca aceştia să aibă dreptul să crâcnească. Cruzimea oarbă, arbitrară „c-aşa am eu chef” e orgasmul fiinţării lui. Orice imbecil ticălos care se reproduce poate fi Dumnezeu cât sunt progeniturile mici.

— Nu numai taţii, şi mamele pot fi aşa...

— Bineînţeles. Există însă şi posibilitatea ca odraslele, odată ce se fac mari, să-şi ia respectivul părinte la şuturi sau chiar să-i crape capul. Genitorii se poartă faţă de copii ca şi cum aceştia n-ar urma să crească, ar rămâne mereu nişte puieţi la cheremul lor.

— Hă, hă, îmi aduc aminte o întâmplare de când eram copii, pe strada Făinari. De obicei ne băteam joc de cei mari spre seară, când aţa nu se vedea. Puneam hârtia de 5 lei pe trotuar, lângă gardul garajului de imeseuri părăsit, şi când persoana se apleca s-o ia, noi, de după gard, trăgeam încetişor sau scurt de aţă. Şi dacă puneam o monedă de 1 leu, pe care o fixam în asfalt bătând un cui în ea, tot se aplecau. Întindeau mâna şi dacă era un 25 de bani. Şi erau şi femei împopoţonate, cu inele de aur, mirosind a parfum de ne lua ameţeala, care nu se dădeau în lături. Până la urmă, ne-am plictisit de cioacele astea şi am venit cu ceva nou. L-am pus pe Piciu, într-o seară în care ninsese, să plângă lângă gard, când am văzut că se apropia o cucoană în blănuri, din alea pricopsite. „Ce e, băieţaş, ce-i cu tine, de ce plângi?” Piciu răspunde printre

sughiţuri (juca foarte bine, până la urmă a ajuns actor): „Vreau să fac pipi, tanti, şi nu pot să mă desfac la pantaloni, că mi-au îngheţat mâinile, hâî, hâî”. Cucoana a clătinat pedagogic din cap: „Păi, de ce umbli fără mănuşi? Cum te-au lăsat părinţii să ieşi aşa? Hai, stai aşa, că te ajut eu...”. Icnetul pe care l-a scos doamna a fost de parcă o înjunghia cineva. Pe urmă a plecat drăcuind, în vreme ce noi ne pişam pe noi de râs. Piciu avea aproape 20 de ani, dar nu era mai mare decât noi, că era pitic din naştere, avea însă o sculă de-i făcea vânătăi pe obraz cucoanei dacă o plesnea cu ea...

(

se aude muzică, un vals)

notă informativă 67.

Sursa: Cucu

Deşi ar fi putut să fugă, ajutat de prietenii săi,

Socrate a ales să rămână în Atena, aşteptându-şi în închisoare pedeapsa cu moartea. O spune el însuşi, cu mâna lui Platon:

„Căci, jur pe Câine, să mă fi călăuzit de principiul

«cum e mai bine», de mult aceste oase şi muşchi ar fi fost purtate prin părţile Megarei sau pe la beoţieni, bineînţeles dacă n-aş fi considerat că-i mai just şi mai frumos să sufăr pentru cetate orice pedeapsă-mi va fi orânduită, în loc de a mă sustrage luând-o la picior”

(Platon, Fedon).

Socrate socoteşte că Spiritul (Conştiinţa, Morala) se opune tendinţei naturale a trupului („oase şi muşchi”) de a tinde spre binele său. Ceea ce el consideră just şi frumos e mai tare decât instinctul de conservare. Dar în text apare o expresie bizară: „jur pe Câine”. Cum să juri pe un animal? Juri pe ceva zeiesc, cum spun, de pildă, personajele în Fedon, „pe Zeus”. Acest zeu-câine ar trebui

să-ţi certifice jurământul printr-un atribut al său legat de morală, de împărţirea dreptăţii.

Un zeu-câine în mitologia greacă? Ar fi Cerber, dar ce sens are să juri pe gardianul monstruos al tărâmului lui Hades pentru că nu lasă decât morţii să intre în infern şi apoi nu le mai dă voie să iasă? Astea sunt reguli naturale, morţii cu morţii, viii cu viii, nu au nimic moral.

Dar dacă nu e un zeu grec? Cu ce zei mai aveau tangenţă grecii pe vremea lui Platon şi Socrate?

Cu cei ai Egiptului Ptolemeic, regat cu care au întreţinut cele mai intense schimburi culturale, comerciale, religioase. Zeul egiptean cu cap de câine (şacal) se numea Ampu. Grecii l-au redenumit Anubis. Printre multele protocoale în legătură cu morţii îndeplinite de

Anubis se număra şi „Cântărirea inimii”, de fapt a sufletului celui plecat spre lumea de dincolo. El punea pe un taler al balanţei inima mortului şi pe celălalt o pană de struţ. Inimile mai grele decât pana de struţ erau azvârlite lui Ammut, zeitatea cu piept de leu, spate de hipopotam şi cap de crocodil, spre a fi devorate. Aceasta era o a doua moarte, mai rea decât prima, căci condamna acele suflete la chinuri veşnice.

Cele mai uşoare mergeau spre nemurirea cerească.

Jurând pe Anubis, Socrate încriptează mesajul că dacă ar fugi, sufletul său ar prăbuşi talgerul Câinelui, aruncând în sus, spre cer, pana de struţ, iar el s-ar afunda în întunericul iadului.

Notă informativă 600.

Sursa: Finu

E ciudat că inaugurarea cinematografului se petrece abia în 1895, atât de târziu în secolul XIX. Fotografia, creaţie a lui Niépce şi Daguerre, exista de pe la 1830.

Mecanisme care să creeze iluzia optică a mişcării prin rotaţie, phenakistiscopul sau zoetropul apăruseră şi ele tot

cam atunci. Aparatul cinematografic ţipa să se nască, nu trebuia decât asamblat. Şi totuşi, au trecut mai bine de 60 de ani...

De ce? Poate pentru că fotografia dădea posibilitatea subiecţilor să se pregătească, să se aranjeze, să pozeze.

La început, fotografia a însemnat poză, adică un cadru organizat, în care oamenii sunt văzuţi numai în atitudini avantajoase, feriţi de ridicol sau compromiteri. Arta pozarului însemna şi a ajusta hainele, poziţiile, chiar şi expresiile („păsărica”) clienţilor, ca să „dea bine”. Totul sub control.

Imaginea în mişcare expunea la riscul gesturilor, posturilor, detaliilor nestăpânite, care îi arătau pe oameni ca în realitate, nu ca în poză. Toată lumea ţinea să arate respectabil în imortalizarea sobră alb-negru, chiar şi cei care nu erau. De aceea cred că nu a existat o presiune comercială pentru inventarea cinematografului vreme de decenii. Chiar şi ani buni după 1895, a fost considerat o distracţie de bâlci. În 1905, fraţii Lumière s-au lăsat de cinema, considerându-l fără viitor.

Ar mai putea fi o explicaţie: în secolul XIX, până la tren, viteza cu care putea călători omul era cea a unei trăsuri cu cai, circa 16 km/h. Vapoarele cu aburi mergeau spre 30 km/h. Spre sfârşitul secolului, trenurile depăşeau 100 km/h. Pe geamul dreptunghiular al compartimentului, peisajul îi apărea călătorului ca filmat de un aparat cinematografic în travelling. Privitul pe fereastra trenului ar putea fi considerat primul film, tot mai prezent în conştientul şi subconştientul colectiv.

Independenţa României – războiul româno-ruso-turc, deşi realizat în 1912, e mai puţin decât atât. Un film de propagandă meritoriu, prin subiect, războiul de independenţă din 1877, prin producţia de mari dimensiuni, impresionantă pentru vremea realizării, în condiţiile lipsei

complete de experienţă a cinematografiei româneşti. Artistic vorbind, însă, filmul este cvasinul:

nenumărate secvenţe butaforice, actorie ridicolă, mişcări monotone, interminabile, de trupe, şi călare şi pe jos, cu aparatul de filmat mereu static, în poziţie frontală, ca şi cum telespectatorii se uitau printr-o fereastră. Măcar fereastra trenului însemna o cameră în mişcare...

Din nefericire, Independenţa României e un film fără viaţă. Cu o singură excepţie. În minutul 30, din cele 83

la care avem acces, la începutul capitolului „Urmărirea turcilor”, între cavaleria română aflată în şarjă şi pedestraşii turci puşi pe fugă, care se regrupează lângă zidul unei case ţărăneşti, apare o găină. Ea se mişcă de colo-colo netulburată, mai ciuguleşte ceva, în afara controlului atât de zeloşilor dirijori ai figuraţiei colosale (80

de mii de militari, cifră ce nu va mai fi atinsă până la

Sergiu Nicolaescu). Găina aceea din anul 1912, surprinsă întâmplător de cineochi, face singurul moment din film când chiar crezi că aşa a fost...

Notă informativă 7.

Sursa: Iosif

Nu văd cum ar putea continua războiul de distrugere a Ucrainei după data de 9 mai. Atunci, indiferent de starea de fapt, indiferent câţi ucraineni şi ruşi vor mai muri, Moscova trebuie să proclame a doua victorie a

Rusiei împotriva nazismului. Cum a zis un tânăr şi întunecat soldat rus ajuns în căruciorul cu rotile: „Am învins nazismul cu 80 de ani în urmă, acum ni s-a spus să luptăm din nou cu el”.

Ucraina va deveni un conflict îngheţat sau un stat tampon, neutru, între Europa şi Rusia, cu regiunile

Lugansk, Donetk, Crimeea şi Sevastopol având un statut special. Iar Rusia, marea Rusie, va fi practic izolată pe termen nedefinit de civilizaţia occidentală. Cu sau fără

Puţin la Kremlin.

Mai mult decât de actualul Stalin, poporul rus e stăpânit de un sentiment adânc înfipt în conştientul şi subconştientul colectiv: poporul ales. Izbrannâi narod. Aşa cum Biblia îi consacră pe evrei ca poporul ales de

Dumnezeu, pravoslavnicia susţine ideea Moscova capitală a creştinismului, a treia Romă, şi ultima, după Roma şi

Constantinopol. Clericii şi intelighenţia rusă de secol XVIII

şi XIX au vehiculat îndelung, mai ales după victoria asupra lui Napoleon, rolul mesianic al poporului rus, de salvator al lumii, chiar cu preţul facerii ţăndări a numitei lumi în cursul operaţiunii. În celebra propoziţie a lui

Dostoievski, „Frumuseţea va salva lumea”, subiectul este, de fapt, pentru cine a citit însemnările marelui scriitor,

Rusia Soter.

A salva pe cineva presupune că acela se află în primejdie, pe un drum greşit, în ghearele Răului. Aşa este Occidentul pentru majoritatea ruşilor de rând, credincioşi în regimul Puţin. Vestul este corupt, îndrăcit, putrezit de puterea banului, de homosexualitate, de ateism, de cruntele dezordini ale libertăţii şi democraţiei.

Rusia e păstrătoarea valorilor sufleteşti creştine, desprinse de bogăţiile pământeşti, familia bărbat-femeie, puterea de a îndura, altruismul, spiritul de sacrificiu, supunerea faţă de ordinea şi buna rânduială pe care le poate menţine un singur om, providenţial, prin orice mijloace. Cum a zis mujicul, de-a lungul veacurilor, resemnat şi vag zâmbitor:

„O să mă scurteze de un cap tătuca ţar”.

Bolşevismul n-a făcut decât să-i înlocuiască pe ţar şi pe Hristos cu Lenin şi Stalin. Autocraţia şi obedienţa sunt

valori fundamentale ale Bisericii creştine, înainte de orice dictatură laică.

Salvarea à la russe nu depinde de dorinţa cuiva de a fi mântuit. Ucrainenii luptă din răsputeri cu izbăvitorii ruşi ca să nu dispară ca naţie şi ţară. Mii dintre ei au fost deja salvaţi în lagăre de concentrare din Rusia.

Chiar tinerii ruşi performanţi fug acum din statul Sfântului Puţin în Apusul diavolesc. Asta până când Kremlinul va închide graniţele, ca în bunele vremuri ale Cortinei de Fier.

Am scris Sfântul Puţin pentru că legile care pedepsesc cu ani grei de ocnă orice cuvinţel, ba chiar şi necuvintele, ba chiar şi tăcerea ce pun la îndoială calea şi adevărul putinice sunt echivalentul pedepselor pentru blasfemie de acum sute de ani.

Marele regizor rus Andrei Mihalkov-Koncialovski, pe care l-am ascultat la Bucureşti, a formulat o idee de neuitat: „Actorii ruşi joacă excepţional Shakespeare, aproape mai bine decât cei englezi. Ştiţi de ce? Pentru că Rusia n-a ieşit niciodată din Evul Mediu”.

Şi acolo va rămâne, mult după timpul vieţilor noastre.

Notă informativă 316.

Sursa: Sile

În cinematograful expresionist german, moartea sau umbra ei e mereu prezentă. În afara lumii reale, personajele se mişcă şi în raport cu lumea cealaltă, cu care moartea e legătura cea mai puternică. Machiajul tipic al actorului expresionist, cu enorme cearcăne întunecate mărginind ochi ieşiţi frecvent din orbite, arată ca o fază premergătoare transformării capului în hârcă.

Femeile au privirea pierdută, încărcată de presimţiri, ca şi cum ar vedea mereu ceva invizibil pentru ceilalţi.

Întreg efortul artistic al cineastului expresionist este îndreptat spre crearea în spectator a sentimentului transcendenţei. A metaficicului pe ecran.

De obicei, mijloacele folosite pentru asta sunt artificiale, de platou: aşezarea luminilor, umbre pictate, machiajul intens, costumele şocante, decorurile suprareale, jocul accentuat al actorilor. Friedrich Wilhelm Murnau este cel care în Nosferatu (1922) foloseşte elemente de real, naturale pentru a crea spectatorului vertijul metafizic.

Nu este primul. Dudley Murphy realizează în 1921 un scurtmetraj de 7 minute, The Soul of the Cypress, în care giganticii chiparoşi contorsionaţi de pe coasta californiană a Pacificului generează un spaţiu expresionist, strâmb, torturat, rezonând cu coregrafia trupurilor Driadei şi Cântăreţului din Flaut, pentru a induce sentimentul iubirii care nu se poate împlini decât prin moarte.

Însă chiparoşii sunt de mii de ani copaci psihopompi, însoţitori ai sufletului în trecerea din viaţă în moarte, cei californieni, ai lui Murphy, fiind pe deasupra şi singularităţi stranii ale lumii vegetale. Au ei înşişi încărcătură metafizică, pe care o aduc pe ecran.

Murnau nu atinge transcendenţa prin nimic exotic, foloseşte doar elemente naturale, normale, chiar banale.

Corabia stăpânită de Nosferatu se apropie de portul

Wisborg. Imagini ale bompresului înţesat de parâme, oscilând deasupra valurilor.

Ellen, somnambulă, pe terasă, încadrată de crengi care flutură.

Peisaj cu copaci bătuţi de vânt prin care se mişcă o trăsură.

Ellen, pe terasă, se apropie de balustradă cu mâinile întinse spre graniţa dintre sus şi înainte.

Din nou arborele bompres al navei, urcând şi coborând pe valuri.

Marea învolburată, luminată de lună.

Annie sare din somn şi priveşte perdelele albe umflându-se spasmodic în fereastra deschisă.

Annie se duce pe terasă, o găseşte pe Ellen privind în noapte, sub crengile care se zbat.

Rochia albă a lui Ellen şi părul ei flutură când spune dusă: „Trebuie să merg la el... vine!”.

Un copac imens, cu trei trunchiuri, pe lângă care trece trăsura. Frunzele copacului se zbat în vânt, mai puţin o ramură groasă, cu rămurele goale şi strâmbe, perfect nemişcată.

Corabia, bompresul.

Valurile scânteind în razele astrului mort.

Annie alergând spre poarta curţii.

Velatura încremenită a vasului, care înaintează împins nu de vânt, dar de o forţă interioară lui.

Knock, discipolul Diavolului, se suie cu greu pe un scăunel aşezat pe patul celulei ca să poată vedea pe ferestruică, printre gratii.

Apa portului, lângă cheu, calmă oglindă, oraşul în depărtare.

În colţul din dreapta sus apare încet vârful bompresului, apoi întreaga navă umple cadrul de sus în jos. Vasul fantomă al Nosferatului alunecă pe apa moartă ca pe o nevăzută şină subacvatică.

O fereastră spre altă lume.

Una dintre cele mai intense şi apăsătoare imagini din istoria cinematografului. Cum reuşeşte Murnau să încarce acest cadru cu o transcendenţă imposibil de uitat?

Cu ajutorul muzicii. Nu e vorba de acompaniamentul orchestral care însoţeşte unele versiuni ale peliculei – eu văd şi revăd întotdeauna varianta absolut mută, sunetul nu are ce căuta în Nosferatu. Ceea ce face forţa imaginii

vasului fantomă este structura muzicală a înălţării ei vizuale.

Titlul filmului nu este Nosferatu, aşa cum e reţinut de obicei. Titlul întreg este Nosferatu, cine Symphonie des

Grauens. O simfonie a groazei. O simfonie.

În cadrele a căror succesiune am descris-o apar două fluide în mişcare: apa şi aerul. Ele alternează şi se repetă ca notele în compunerea unei linii melodice.

Contează şi durata fiecărui cadru, tot ca în muzică:

Murnau a turnat Nosferatu, o simfonie a groazei folosind tot timpul un metronom pentru a măsura lungimea secvenţelor şi cadrelor la secundă.

Aidoma unui pian şi unei viori, marea şi vântul pregătesc contrapunctic nepământeanul acord de orgă al pătrunderii navei în fluidul încremenit, în apa stătută, simbol al bolii şi morţii.

Şi o altă rezonanţă magnifică – mâinile lui Ellen, pe terasă, transfigurată, întinse spre colţul dreapta sus al cadrului primesc ciocul sumbru al navei, al Păsării Morţii, care se iveşte chiar de acolo.

Alături de moarte, chiar şi mută, muzica e pentru

Murnau o cale către dincolo şi sus.

Interceptare 29-12

— Da. Nici ştiinţa, nici religia, nici arta nu pot răspunde la întrebările fundamentale: ce suntem?

Suntem? De ce suntem? De ce aşa şi nu altfel? Ce este-această lume, Otilia, să-mi spui...

Şi atuncişa, crede fiecare după cum îi e felul: unii în

Dumnezeu, alţii în Multivers, alţii în Shakespeare. Că aşa vor ei.

— Marin Sorescu are o poezie în care Shakespeare e

Dumnezeu. Face lumea în 7 zile.

— Da, dar e un Dumnezeu muritor.

— Ei, aşa e în poezie. Biblia ne spune că Dumnezeu e nemuritor. Şi că o să fim şi noi, ăia care merită.

— Bun. Hai să reflectăm puţin la chestiune.

— Înainte să te porneşti tu, spun şi eu ceva...

— Spune, Asulică.

— Eu, când eram mic, credeam că dacă oamenii sunt ţinuţi în picioare, să nu cadă, nu mor. Singurii morţi pe care-i văzusem erau inşi împuşcaţi în filme, care se prăbuşeau frumos. Şi, în capul meu, moartea însemna să ajungi la pământ. Nu cazi, rămâi viu. Când credinţa asta mi-a fost spulberată, mi-am zis că e destul să rămână omul cu ochii deschişi ca să nu moară.

— Da. Poate că înainte să înveţe alfabetul, copiii ar trebui duşi din clasa întâi la morgă. Şi apoi, într-o noapte cu stele, pe câmp. Poate că aşa ar înţelege să-şi trăiască viaţa altfel.

Carevasăzică, ai murit, ai putrezit, în caz că n-ai fost ars. Nu mai ai corp, nu mai ai organe de simţ, creier nexam. Şi totuşi, pe lumea cealaltă, o să ai viaţă veşnică.

...Auzi, ştii ce mă gândesc, poate că lui Stephen

Hawking i-o fi fost mai uşor când a murit, era obişnuit cu lumea cealaltă, că el nu mai avea corp de mult...

— Probabil. Dar atuncişa, putem să ne gândim şi la cei care îşi petrec o bună parte din viaţă citind cărţi.

Când citeşti o carte, trăieşti fără ajutorul simţurilor, fără corp, doar cu ochii. Dar şi văzul e redus la şiruri monotone şi paralele de litere, când cartea nu e cu poze. Şi ei sunt mai pregătiţi pentru moarte, mai ales că a citi înseamnă a sta de vorbă cu morţii şi cu necunoscuţii...

Atenţie, viaţa veşnică e şi pentru păcătoşii cei mai negri, nu numai pentru cei buni şi virtuoşi – doar că unii şi-o petrec în rai, ceilalţi în iad. Creştinismul nu acceptă dispariţia pur şi simplu, des-fiinţarea individului uman, neantul. Şi comunismul o refuză. Când murea un tovarăş

cu munci de răspundere, anunţul oficial nu folosea niciodată verbul a muri. Nici măcar a deceda. Se spunea „a încetat din viaţă”. Un verb slab, a înceta, combinat cu contrariul morţii, viaţa. Viaţa asta. Se inducea astfel ideea că tovarăşul s-a dus „dincolo” cu alte însărcinări, stabilite de Partid.

Marii poeţi, în schimb, simt nefiinţa: „Va geme de paterni, Al mării aspru cânt, Ci eu voi fi pământ, în singurătate-mi”. Dacă cei care ţin morţiş la ideea că

Eminescu credea în Dumnezeul biblic mai pot găsi câte un vers de care să se agaţe, când e vorba de viaţa de după moarte, nicio şansă, poetul e implacabil: „Când sorii se sting şi când stelele pică, îmi vine a crede că toate-s nimică. [...] Ş-atunci de-a fi astfel... atunci în vecie,

Suflarea ta caldă ea n-o să învie, Atunci graiu-ţi dulce în veci este mut... Atunci acest înger n-a fost decât lut.

[...] De e sens într-asta, e-ntors şi ateu, Pe palida-ţi frunte nu-i scris Dumnezeu”.

Sau, dacă vrei, cum zicea marele poet caşghir:

„Lacrimă-n ploaie. Lumânare-n soare. Fulg în ninsoare”.

Să revenim. Presupunem că viaţa, lumea de apoi, este. Bun, dar cum este? Înţelegem că sufletul nu moare. Dar ce face, trăieşte? Vede, pipăie, miroase, aude, gustă fără corp? Gândeşte, fără creier? Îşi aminteşte? Îmbătrâneşte? Mai poate fi trist sau vesel?

Mai poate iubi pe cineva?

(

urlet de maimuţă)

Şi întrebarea cea mai pârdalnică: i se mai întâmplă ceva? Viaţa înseamnă mişcare, evoluţie, schimbare, întâmplare. Înseamnă noroc şi ghinion, soartă şi destin.

Destinul meu a fost mâncat de soartă, a zis bişniţarul superfumător Dan Iosif, revoluţionar autentic în ’89, pe baricada de la Inter, mort senator, de cancer la plămâni.

Pe lumea cealaltă o fi invers, destinul – acelaşi pentru toate sufletele fericiţilor, veşnica fericire, acelaşi pentru sufletele păcătoşilor, chinul veşnic – elimină orice strop de soartă?

— Adică, zici că nu poate exista viaţă după moarte?

— Nu pot să contrazic ipoteza că sufletul (care nu ştim ce este, nu s-a descoperit în om nici urmă din el)

ar fi nemuritor. La fel de bine se poate spune că este nemuritor ceva numit fuflet. Nu poţi nici să infirmi, nici să confirmi o astfel de propoziţie, nu e decidabilă. Cum nici despre Dumnezeu nu se poate spune că este, sau nu este, câtă vreme nu avem o definiţie ontologică a lui.

— Da, înţeleg. Totuşi... dacă mă gândesc la mine, nu la om, nu la toţi oamenii, că nu-i cunosc, nu ştiu ce simt ei, ce gândesc, şi caut să văd dacă am ceva cam ca sufletul... Ceva nelegat de instincte, de dorinţe, de nevoile corpului, de inteligenţă sau prostie, de ceilalţi oameni... cel mai des revine în mine un sentiment al unei zile reci, de noiembrie târziu. Sau, poate, mai corect, o stare.

L-am văzut când am ajuns acasă, pe la 5

după-amiază. Un mâţ mic, dungat, cu ochii deschişi.

Zăcea culcat pe o parte; lăbuţele din faţă şi le adunase la piept, cele din spate erau strânse cu coada între ele.

Ciudat, pentru că pisicile, când îşi dau ultima suflare, se întind cât sunt de lungi. Părea întreg, nu lovit de vreuna dintre maşinile care accelerau în neştire pe străduţa cu sens unic. Muşte nu roiau pe el, era frig.

În faţa casei mele, pe trotuar, e un copac înalt cât casa, crescut dintr-un pătrat de pământ lăsat în asfalt. E

singurul copac din stradă, ceilalţi sunt în curţile oamenilor. În susul şi în josul străzii, asfalt, numai asfalt, cenuşiu, spart doar de acea ferestruică orizontală prin care nu se vede cerul, se vede pământul cu puţină iarbă.

Acolo se dusese mâţul să moară. Şi-a găsit un cimitir de o jumătate de metru pătrat, un mormânt pe pământ. Sau... văzându-l cum se ghemuise... m-a străbătut gândul că n-a vrut să facă mizerie pe stradă cu trupuşorul lui, că s-a strâns în el însuşi ca să acopere cât mai puţin loc în lumea din care pleca...

Murise, când nici nu trăise, cuminte, umil, să nu deranjeze...

Când l-am ridicat, ca să-l duc să-l îngrop în grădină, era deja turtit pe partea pe care se culcase, ca o jucărie de perete. N-am plâns. Dar o undă intensă, paralizantă, mi-a inundat fiinţa, mi-a împăienjenit vederea, mi-a decuplat toate simţurile, şi creierul, nelăsând în mine decât o dorinţă imensă, atotcuprinzătoare, să mă îngrop cu pisicul, să nefiu împreună cu el, miliarde şi miliarde de ani, până când nu vor mai fi nici pământul, nici soarele, nici Calea Laptelui...

Am trăit atunci, trăiesc şi în clipa asta, dragă prietene, binele şi dulceaţa nefiinţei şi veşniciei. Mai vorbim, acuma trebuie să plec.

Redactor: Ramona Lupu
Coperta: Carmen Parii
Tehnoredactor: Gabriela Gheţău
Bun de tipar: mai 2022.
Apărut: 2022 Editura Polirom,
Tiparul executat la GANESHA PUBLISHING HOUSE – Bucureşti
Pe copertă: © Dotted Yeti/Shutterstock.com
Cărţi publicate: Planetarium (Albatros, 1987, Premiul Congresului
European de SF, Montpellier); Imperiul oglinzilor strâmbe
(Societatea „Adevărul”, 1993, antologie SF); Copiii fiarei (ediţia I,

DU Style, 1997; ediţia a II-a, Polirom, 1998; ediţia a III-a, Polirom,

2013); Vremea Mânzului Sec (ediţia I, Cartea Românească, 1991;

ediţia a II-a, Polirom, 1998; ediţia a III-a, Polirom, 2019); Timp mort (Polirom, 1998); Omohom. Ficţiuni speculative (Polirom,

2000); România abţibild (Polirom, 2000); Un cadavru umplut cu ziare (Polirom, 2001); Nobelul românesc (Polirom, 2002); Sportul minţii (Humanitas, 2004); Libertatea urii (Polirom, 2004); Trigrama

Shakespeare. Ficţiuni speculative (Corint, 2005); Luxul morţii

(Polirom, 2007); Cuvinte rare (Polirom, 2009); Filmul surd în

România mută. Politică şi propagandă în filmul românesc de ficţiune (1912-1989) (Polirom, 2011); Filmar (Polirom, 2013); Viaţa şi Opera (Polirom, 2016).

Tu mă’nspăimânţi cu visuri, şi’n spaime pui vedenii, zburdalnicul meu suflet rupându-mi-l de duh şi oasele, de moarte.

Că nu trăiesc cât veacul, să’ndur la nesfârşit;

ci lasă-mă în pace cu viaţa-mi găunoasă!...

Ce-i omul, că Tu însuţi l-ai ridicat în slăvi?

Ce-i omul, ca Tu însuţi să nu-l scapi din vedere, să ai un ochi asupră-i din seară până’n ziuă şi’n ceasu-i de odihnă să-l iei la întrebări?

O, până când mă’nvălui, şi până când m’acoperi, şi până când n’am tihnă nici să-mi înghit scuipatul?

Dac’am greşit, ce oare să fac eu? ci spune-mi,

Tu, Cel ce pân’şi gândul din om îl sfredeleşti!...

De ce m’ai pus pe mine să-Ţi stau, eu, împotrivă, şi sarcină să-Ţi fiu?

De ce fărădelegea Tu nu vrei să mi-o uiţi şi pentru ce păcatul din mine nu mi-l speli?...

Şi-acum, merg în pământ;

curând s-o face ziuă, dar eu nu voi mai fi.

Iov, 7, 14-21

Table of Contents interceptare 11-01

notă informativă 506. Sursa: Plătică notă informativă 227. Sursa: Colea notă informativă 719. Sursa: Tanţa notă informativă 280. Sursa: Mielu notă informativă 803. Sursa: Caloian interceptare 11-10

notă informativă 914. Sursa: Corneliu notă informativă 812. Sursa: Mihaela notă informativă 11. Sursa: Edvard notă informativă 42. Sursa: Agache notă informativă 81. Sursa: Găzaru interceptare 12-23

notă informativă 190. Sursa: Marcela notă informativă 93. Sursa: Geanina notă informativă 199. Sursa: Africanu notă informativă 52. Sursa: Malide notă informativă 189. Sursa: Ureche interceptare 01-12

notă informativă 184. Sursa: Veniamin notă informativă 5. Sursa: Mache notă informativă 13. Sursa: Pârvu notă informativă 319. Sursa: Căpitanul notă informativă 133. Sursa: Lampă notă informativă 244. Sursa: Calcan interceptare 01-26

notă informativă 511. Sursa: Vica notă informativă 512. Sursa: Vica notă informativă 593. Sursa: Ramona notă informativă 827. Sursa: Patrulius notă informativă 724. Sursa: Stanca interceptare 08-27

notă informativă 911. Sursa: Coroamă notă informativă 221. Sursa: Străinu notă informativă 320. Sursa: Milanca notă informativă 202. Sursa: Vişan interceptare 09-18

notă informativă 809. Sursa: Clementina notă informativă 711. Sursa: Stroe notă informativă 928. Sursa: Stela interceptare 10-17

notă informativă 67. Sursa: Cucu notă informativă 600. Sursa: Finu notă informativă 7. Sursa: Iosif notă informativă 316. Sursa: Sile interceptare 29-12